

Grundskolan

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande ca 180 motionsyrkanden om grundskolan från den allmänna motionstiden 2006.

Motionsyrkandena avser frågor om skolans finansiering, skolans arbetsmiljö, information om elevens utveckling och bedömning av studieresultat, lärarnas disciplinära befogenheter, skolans timplan, undervisning av särskilda ämnen som idrott, hem- och konsumentkunskap, sex och samlevnad, kultur- och musikskolor, feministiskt självförsvar i skolan, m.m.

Utskottet föreslår avslag på samtliga motionsyrkanden, bl.a. med hänvisning till det förslag till ny skollag som är under beredning inom Regeringskansliet.

I betänkandet finns reservationer från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Vidare finns flera särskilda yttranden från Socialdemokraterna.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	5
Utskottets överväganden	13
Övergripande frågor	13
Skolplikt	13
Avgiftsfri undervisning	14
Valfrihet och närhetsprincip	15
Skolskjuts	15
Skolavslutning	16
Utvärdering av skolan	17
Skolans finansiering	18
Fristående skolor	19
Alternativ inom kommunala grundskolor	22
Skolans personal	23
Läromedel	25
Skolbibliotek	26
Elevernas inflytande	28
Betyg	29
Skolans disciplinära befogenheter	32
Elevernas utveckling mot målen	36
Skolans arbetsmiljö	44
Särskilda ämnen	47
Idrott	47
Simundervisning	48
Språkförståelse	49
Kultur- och musikskolor	51
Naturskolor	52
Sex och samlevnad	52
Jämställdhet, m.m.	53
Samhällskunskap, EU-kunskap, m.m.	54
Övriga ämnen eller inslag i undervisningen	55
Reservationer	56
1. Skolplikt, punkt 1 (v)	56
2. Avgiftsfri undervisning, punkt 2 (s)	56
3. Avgiftsfri undervisning, punkt 2 (v)	57
4. Avgiftsfria måltider, punkt 3 (v)	58
5. Vikten av frukost i skolan, punkt 4 (mp)	59
6. Närhetsprincipen, punkt 5 (v)	59
7. Skolkvalitetsdata, punkt 8 (mp)	60
8. Fördelning av resurser, punkt 10 (s, v)	61
9. Fristående skolor, punkt 11 (s)	61
10. Etablering av friskolor, punkt 12 (v)	62
11. Konfessionella friskolor, punkt 13 (v)	63
12. Alternativ inom kommunala grundskolor, punkt 14 (mp)	63
13. Behöriga lärare, punkt 15 (v)	64
14. Lärares fortbildning, punkt 16 (s)	65

15. Lärares fortbildning, punkt 16 (v)	66
16. Fortbildning inom ämnet sex och samlevnad, punkt 17 (v)	66
17. Uppdrag till Skolverket och Högskoleverket, punkt 18 (v, mp)	67
18. Läromedel, punkt 19 (v, mp)	67
19. Granskning av läromedel, punkt 20 (v)	68
20. Granskning av läromedel, punkt 20 (mp)	69
21. Sponsring, m.m., punkt 21 (mp)	70
22. Utvecklingsfonder, punkt 22 (mp)	70
23. Skolbibliotek, punkt 23 (v)	71
24. Eleveinflytande, punkt 24 (mp)	71
25. Forum för eleveinflytande, punkt 25 (s, mp)	72
26. Betyg, punkt 27 (v)	72
27. Betyg, punkt 27 (mp)	73
28. Alternativ till betyg, punkt 28 (v)	74
29. Alternativ till betyg, punkt 28 (mp)	74
30. Omprövning av betyg, punkt 29 (v)	75
31. Omprövning av betyg, punkt 29 (mp)	76
32. Skriftliga omdömen i ordning och uppförande, punkt 31 (mp)	76
33. Rapport om olovlig frånvaro i betyg, punkt 32 (mp)	77
34. Avstängning och kvarsittning, punkt 33 (mp)	77
35. Omhändertagande av störande föremål, punkt 34 (mp)	78
36. Timplanen och läroplaner, punkt 35 (mp)	79
37. Stöd till vissa grupper av elever, punkt 37 (s)	80
38. Stöd vid eleveinflytande, punkt 38 (v, mp)	80
39. Läxor, punkt 39 (v)	81
40. Åtgärdsprogram, punkt 40 (mp)	81
41. Profilklasser, punkt 41 (mp)	82
42. Nationella prov och kontrollstationer, punkt 42 (mp)	83
43. Elevehälsa, punkt 43 (v)	83
44. Drogförebyggande verksamhet, punkt 44 (s)	84
45. Hälsa, rörelse och kost i skolan, punkt 45 (v)	85
46. Hälsa, rörelse och kost i skolan, punkt 45 (mp)	85
47. Införande av kvalitetskrav på skolmaten, punkt 46 (mp)	86
48. Trygghet och arbetsro, punkt 47 (v)	87
49. Miljön i skolan, punkt 48 (v)	87
50. Tillgänglighet för elever med funktionshinder, punkt 49 (v)	88
51. Nationellt statistikregister över elevers olycksfall, punkt 50 (v)	88
52. Elevskyddsombud, punkt 51 (v)	89
53. Buller i skolan, punkt 52 (mp)	90
54. Språkförståelse, punkt 55 (v)	91
55. Hem- och konsumentkunskap, punkt 56 (v)	92
56. Kultur- och musikskolor, punkt 57 (s)	93
57. Kultur- och musikskolor, punkt 57 (v)	94
58. Naturskolor, punkt 58 (mp)	94
59. Sex och samlevnad, punkt 59 (mp)	96
60. HBT-frågor i skolan, punkt 60 (v, mp)	96
61. Uppdrag rörande HBT-frågor till Myndigheten för skolutveckling, punkt 61 (v)	97
62. Kunskap om könsmaktsordning, punkt 62 (v)	98

63. Feministiskt självförsvar, punkt 63 (v)	98
64. Samhällsvetenskap, m.m., punkt 64 (v)	99
Särskilda yttranden	100
1. Närhetsprincipen, punkt 5 (s)	100
2. Lärares fortbildning, punkt 16 (s)	100
3. Skolbibliotek, punkt 23 (s)	100
4. Representation i lokala styrelser, punkt 26 (v)	101
5. Betyg, punkt 27 (s)	101
6. Rapport om olovlig frånvaro i betyg, punkt 32 (s)	101
7. Avstängning och kvarsittning, punkt 33 (s)	101
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	102
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2006	102

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Skolplikt

Riksdagen avslår motion 2006/07:Ub309 yrkande 4.

Reservation 1 (v)

2. Avgiftsfri undervisning

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub206, 2006/07:Ub309 yrkande 1 och 2006/07:Ub361.

Reservation 2 (s)

Reservation 3 (v)

3. Avgiftsfria måltider

Riksdagen avslår motion 2006/07:Ub309 yrkande 2.

Reservation 4 (v)

4. Vikten av frukost i skolan

Riksdagen avslår motion 2006/07:So464 yrkande 35.

Reservation 5 (mp)

5. Närhetsprincipen

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:C359 yrkande 12 och 2006/07:A270 yrkande 34.

Reservation 6 (v)

6. Skolskjuts

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub292 och 2006/07:Ub345.

7. Skolavslutning

Riksdagen avslår motion 2006/07:Ub241.

8. Skolkvalitetsdata

Riksdagen avslår motion 2006/07:Fi219 yrkande 2.

Reservation 7 (mp)

9. Utbildningsinspektioner och anmälningsplikt

Riksdagen avslår motion 2006/07:Ub275.

10. Fördelning av resurser

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:C359 yrkandena 10 och 11, 2006/07:Ub277 och 2006/07:Ub420 yrkandena 1–3 och 5.

Reservation 8 (s, v)

11. Fristående skolor

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Fi244 yrkande 45, 2006/07:Ub213, 2006/07:Ub283 och 2006/07:Ub298.

Reservation 9 (s)

12. Etablering av friskolor

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub280 yrkande 2, 2006/07:Ub324, 2006/07:Ub379, 2006/07:Ub419 och 2006/07:A270 yrkande 32.

Reservation 10 (v)

13. Konfessionella friskolor

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub280 yrkande 3, 2006/07:Ub381, 2006/07:Ub396 och 2006/07:A270 yrkande 33.

Reservation 11 (v)

14. Alternativ inom kommunala grundskolor

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub212 och 2006/07:Ub253 yrkandena 1–3.

Reservation 12 (mp)

15. Behöriga lärare

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub309 yrkande 6 och 2006/07:Ub399.

Reservation 13 (v)

16. Lärares fortbildning

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub210, 2006/07:Ub279 och 2006/07:Ub309 yrkande 5.

Reservation 14 (s)

Reservation 15 (v)

17. Fortbildning inom ämnet sex och samlevnad

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:So383 yrkande 4, 2006/07:Ub309 yrkande 25 och 2006/07:Ub370 yrkande 1.

Reservation 16 (v)

18. Uppdrag till Skolverket och Högskoleverket

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:K312 yrkande 28 och 2006/07:Ub299 yrkande 1.

Reservation 17 (v, mp)

19. Läromedel

Riksdagen avslår motion 2006/07:Ub304 yrkande 3.

Reservation 18 (v, mp)

20. Granskning av läromedel

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:So463 yrkande 8, 2006/07:Ub245, 2006/07:Ub295 och 2006/07:Ub410.

Reservation 19 (v)

Reservation 20 (mp)

21. Sponsring, m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:So464 yrkande 31 och 2006/07:Ub304 yrkande 1.

Reservation 21 (mp)

22. Utvecklingsfonder

Riksdagen avslår motion 2006/07:Ub304 yrkande 2.

Reservation 22 (mp)

23. Skolbibliotek

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub270 yrkande 2 och 2006/07:Ub309 yrkandena 12 och 15.

Reservation 23 (v)

24. Elevinflytande

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub254 yrkande 3 och 2006/07:Ub409.

Reservation 24 (mp)

25. Forum för elevinflytande

Riksdagen avslår motion 2006/07:Ub254 yrkande 1.

Reservation 25 (s, mp)

26. Representation i lokala styrelser

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub280 yrkande 1 och 2006/07:A270 yrkande 31.

27. Betyg

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub263 yrkande 4 och 2006/07:Ub309 yrkande 7.

Reservation 26 (v)

Reservation 27 (mp)

28. Alternativ till betyg

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub253 yrkande 5 och 2006/07:Ub309 yrkande 9.

Reservation 28 (v)

Reservation 29 (mp)

29. Omprövning av betyg

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub254 yrkande 5 och 2006/07:Ub309 yrkande 10.

Reservation 30 (v)
Reservation 31 (mp)

30. Skriftliga omdömen

Riksdagen avslår motion 2006/07:Ub331.

31. Skriftliga omdömen i ordning och uppförande

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub254 yrkande 6 och 2006/07:Ub263 yrkande 5.

Reservation 32 (mp)

32. Rapport om olovlig frånvaro i betyg

Riksdagen avslår motion 2006/07:Ub254 yrkande 9.

Reservation 33 (mp)

33. Avstängning och kvarsittning

Riksdagen avslår motion 2006/07:Ub254 yrkandena 7 och 8.

Reservation 34 (mp)

34. Omhändertagande av störande föremål

Riksdagen avslår motion 2006/07:Ub254 yrkande 10.

Reservation 35 (mp)

35. Timplanen och läroplaner

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub220 och 2006/07:Ub253 yrkande 6.

Reservation 36 (mp)

36. Fokus på läs- och skrivsvårigheter**37. Stöd till vissa grupper av elever**

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub360 och 2006/07:Ub388 yrkande 2.

Reservation 37 (s)

38. Stöd vid elevinflytande

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub254 yrkande 2 och 2006/07:Ub309 yrkande 21.

Reservation 38 (v, mp)

39. Läxor

Riksdagen avslår motion 2006/07:Ub395.

Reservation 39 (v)

40. Åtgärdsprogram

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub246 och 2006/07:Ub254 yrkande 4.

Reservation 40 (mp)

41. Profilklasser

Riksdagen avslår motion 2006/07:Ub253 yrkande 4.

Reservation 41 (mp)

42. Nationella prov och kontrollstationer

Riksdagen avslår motion 2006/07:Ub263 yrkande 3.

Reservation 42 (mp)

43. Elevhälsa

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:So375 yrkande 7, 2006/07:So379 yrkandena 5, 10 och 11, 2006/07:Ub309 yrkande 17, 2006/07:Ub383 och 2006/07:Ub400.

Reservation 43 (v)

44. Drogförebyggande verksamhet

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:So461 yrkande 3, 2006/07:Ub228 yrkande 2 och 2006/07:Ub297.

Reservation 44 (s)

45. Hälsa, rörelse och kost i skolan

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:So375 yrkande 8, 2006/07:So379 yrkande 3, 2006/07:So464 yrkande 20, 2006/07:Ub268, 2006/07:Ub289, 2006/07:Ub342, 2006/07:Ub349 och 2006/07:Ub406.

Reservation 45 (v)

Reservation 46 (mp)

46. Införande av kvalitetskrav på skolmaten

Riksdagen avslår motion 2006/07:So464 yrkande 32.

Reservation 47 (mp)

47. Trygghet och arbetsro

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:K312 yrkande 27, 2006/07:C359 yrkande 9, 2006/07:Ub391, 2006/07:Ub403 och 2006/07:Ub422.

Reservation 48 (v)

48. Miljön i skolan

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub280 yrkande 5 och 2006/07:Ub309 yrkande 22.

Reservation 49 (v)

49. Tillgänglighet för elever med funktionshinder

Riksdagen avslår motion 2006/07:Ub309 yrkande 23.

Reservation 50 (v)

50. Nationellt statistikregister över elevers olycksfall

Riksdagen avslår motion 2006/07:Ub309 yrkande 18.

Reservation 51 (v)

51. Elevskyddsombud

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub309 yrkandena 19, 20 och 26 samt 2006/07:Ub394.

Reservation 52 (v)

52. Buller i skolan

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub306 yrkandena 1 och 2 samt 2006/07:Ub347.

Reservation 53 (mp)

53. Fler idrottstimmar i skolan

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:So379 yrkande 4, 2006/07:Kr218 yrkande 1, 2006/07:Ub209, 2006/07:Ub261 och 2006/07:Ub366.

54. Simundervisning

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Kr218 yrkande 2, 2006/07:Ub338 och 2006/07:Ub384.

55. Språkförståelse

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Kr219 yrkande 1, 2006/07:Ub249, 2006/07:Ub260, 2006/07:Ub286, 2006/07:Ub319, 2006/07:Ub337, 2006/07:Ub420 yrkande 4 och 2006/07:A270 yrkande 35.

Reservation 54 (v)

56. Hem- och konsumentkunskap

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub218 yrkandena 1–3 och 5, 2006/07:Ub271 och 2006/07:Ub380.

Reservation 55 (v)

57. Kultur- och musikskolor

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub270 yrkande 1, 2006/07:Ub309 yrkande 16 och 2006/07:Ub389.

Reservation 56 (s)

Reservation 57 (v)

58. Naturskolor

Riksdagen avslår motion 2006/07:Ub291 yrkandena 1–5.

Reservation 58 (mp)

59. Sex och samlevnad

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:So379 yrkande 7, 2006/07:So464 yrkande 19 och 2006/07:Ub248.

Reservation 59 (mp)

60. HBT-frågor i skolan

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:U294 yrkande 4, 2006/07:Ub299 yrkandena 2–5 och 2006/07:Ub325.

Reservation 60 (v, mp)

61. Uppdrag rörande HBT-frågor till Myndigheten för skolutveckling

Riksdagen avslår motion 2006/07:K312 yrkande 29.

Reservation 61 (v)

62. Kunskap om könsmaktsordning

Riksdagen avslår motion 2006/07:Ub267.

Reservation 62 (v)

63. Feministiskt självförsvar

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub280 yrkande 4 och 2006/07:Ub309 yrkande 11.

Reservation 63 (v)

64. Samhällsvetenskap, m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub237, 2006/07:Ub262, 2006/07:Ub327 yrkandena 1 och 2, 2006/07:Ub352 och 2006/07:A270 yrkande 39.

Reservation 64 (v)

65. Övriga ämnen

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub221, 2006/07:Ub224, 2006/07:Ub307, 2006/07:Ub336, 2006/07:Ub378 och 2006/07:N295 yrkande 2.

66. Skolbesök i riksdagen

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:Ub233 och 2006/07:Ub250.

Stockholm den 22 februari 2007

På utbildningsutskottets vägnar

Sofia Larsen

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Sofia Larsen (c), Marie Granlund (s), Margareta Pålsson (m), Mats Gerdau (m), Mikael Damberg (s), Gustav Blix (m), Agneta Lundberg (s), Ulf Nilsson (fp), Louise Malmström (s), Betty Malmberg (m), Ibrahim Baylan (s), Gunilla Tjernberg (kd), Lars Hjalmered (m), Rossana Dinamarca (v), Peter Hultqvist (s), Ulrika Carlsson i Skövde (c) och Mats Pertoft (mp).

Utskottets överväganden

Övergripande frågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden rörande skolplikt, avgiftsfri undervisning, avgiftsfria måltider, närhetsprincipen, skolskjuts, skolavslutning samt publicering av skolkvalitetsdata.

Jämför reservationerna 1 (v), 2 (s), 3 (v), 4 (v), 6 (v) och 7 (mp) samt särskilt yttrande 1 (s).

Skolplikt

Motioner

Vänsterpartiet anför i motion 2006/07:Ub309 yrkande 4 att det i skollagen måste förtydligas att skolplikten ska uppfyllas i skolan och att skolplikten också måste motsvaras av en rätt till kunskap, en rätt till utbildning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Enligt 3 kap. 1 § skollagen (1985:1100) har alla barn som är bosatta i landet skolplikt. Skolplikten motsvaras av en rätt till utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Utskottet har tidigare (bl.a. i bet. 2001/02:UbU10) framhållit vikten av att alla elever ges möjlighet att nå målen för grundskolan. Regeringen gör nu en rad åtgärder för att förbättra elevernas möjlighet att nå målen. Alla elever når dock inte målen samtidigt och på samma sätt. Undervisningen i skolan måste därför anpassas till varje elevs förutsättningar och behov, vilket tydligt framgår av både skollagen (1 kap. 2 §) och läroplanen (Lpo 94). För de elever som behöver extra tid i grundskolan finns möjlighet till detta enligt gällande bestämmelser. En elev som inte tillfredsställande har slutfört det sista skolåret har rätt att få tillfälle att göra detta under högst två år efter det att skolplikten upphört (4 kap. 10 § skollagen). Vidare får rektor, efter medgivande från vårdnadshavaren, flytta en elev till en högre årskurs om eleven har goda förutsättningar att klara detta (6 kap. 5 § grundskoleförordningen, 1994:1194).

I 3 kap. 13 § skollagen regleras kommunens tillsyn över att skolplikten fullgörs. Kommunen skall se till att skolpliktiga elever i dess grundskola och särskola fullgör sin skolgång. Vårdnadshavarens ansvar för att eleven fullgör sin skolplikt regleras i 3 kap. 15 och 16 §§ skollagen. Om en skol-

pliktig elev inte fullgör sin skolgång och detta beror på att elevens vårdnadshavare inte gjort vad på dem ankommer, får styrelsen för utbildningen vid vite förelägga elevens vårdnadshavare att iakttä sina skyldigheter.

Av bestämmelserna framgår att vårdnadshavaren, eleven och skolhuvudmannen har ett gemensamt ansvar för att skolplikten fullföljs. Skolförfattningarna förutsätter även ett fortgående samarbete med vårdnadshavaren angående elevens skolsituation.

Avgiftsfri undervisning

Motioner

Vänsterpartiet anför i motion 2006/07:Ub309 yrkande 1 att bestämmelserna om avgiftsfrihet bör förtydligas i skollagen. I motionen anføres att syftet med lagen är att markera att offentlig och obligatorisk verksamhet ska finansieras med offentliga medel och att skolor varken ska känna sig tvungna eller ges möjlighet att överlåta en del av finansieringen av vardagliga skolaktiviteter till föräldrarna.

I motion 2006/07:Ub361 (s) anføres att skollagen bör efterlevas när det gäller avgifter i grundskolan. I motion 2006/07:Ub206 (s) kräver motionären att skollagen utvärderas och förtydligas för att värna den avgiftsfria undervisningen.

I motion 2006/07:Ub309 yrkande 2 föreslår Vänsterpartiet ett tillägg till skollagens 4 kap. 4 a § om skolmåltider som ålägger skolorna att även erbjuda kostnadsfri frukost för elever i grundskolan.

I motion 2006/07:So464 yrkande 35 understryker Miljöpartiet vikten av att frukost serveras i skolan. I motionen framförs att skolor bör undersöka behovet av frukost i skolan.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I 4 kap. 4 § skollagen stadgas följande:

Utbildningen i grundskolan skall vara avgiftsfri för eleverna. De skall utan kostnad ha tillgång till böcker, skrivmaterial, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. I verksamheten får dock förekomma enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

I förarbetena (prop. 1985/86:10 Ny skollag m.m.) finns exempel på inslag i undervisningen som kan medföra obetydliga kostnader för eleven, t.ex. en mindre kostnad för färd- och entrébiljetter vid studiebesök.

I övrigt stadgas enligt 1 kap. 2 § skollagen att alla barn och ungdomar, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, ska ha lika tillgång till utbildning i det offentliga skolväsendet för barn och ungdom.

Frågan om skolans möjligheter att ta ut avgifter kommer att behandlas i en kommande proposition om ny skollag.

Det finns ingenting i skolförfattningarna som hindrar kommuner att servera frukost till eleverna. Flera kommuner och skolor har också infört frukost, och det bör vara möjligt att ta ut avgift för detta.

Valfrihet och närhetsprincip

Motioner

Vänsterpartiet understryker i motion 2006/07:A270 yrkande 34 att närhetsprincipen bör gälla för mottagande i grundskolan. Motionärerna anser att närhetsprincipen kan bidra till att motverka segregation på grund av etnicitet och klass. Föräldrar och elever bör dock samtidigt ges möjlighet att komma in med alternativa önskemål, vilka bör tillgodoses så långt som möjligt, skriver motionärerna.

I motion 2006/07:C359 yrkande 12 anförs att skolan bör stärkas som en plats att mötas på och att varje skola bör vara så bra att ingen förälder känner sig tvungen att välja bort den närmaste skolan.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I likhet med regeringen (jfr prop. 2006/07:1 utg.omr. 16 s. 95) anser utskottet att alla elever och föräldrar har rätt att söka den skola som passar dem bäst. Det är en demokratisk rättighet och den lagstadgade närhetsprincipen gäller.

Skolskjuts

Motioner

I motion 2006/07:Ub292 (m) anförs att lika villkor för skolskjuts bör gälla oavsett vem som är skolans huvudman. Motionären skriver att för barn som går i kommunal skola är det vanligt att skolskjuts ligger utanför den ersättning skolan erhåller för eleven. För barn i friskolor ingår ofta skolskjuts i den allmänna schablon som friskolan erhåller för barnet. Motionären anser att förutsättningarna bör vara desamma.

I motion 2006/07:Ub345 (kd) begärs att den nya regeringen snarast bör klargöra vad som gäller angående skolskjuts för elever med växelvis boende.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

4 kap. 7 § skollagen ålägger varje kommun att för eleverna i grundskolan kostnadsfritt anordna skolskjuts, om sådan behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionshinder hos elev eller någon annan särskild omständighet. Bestämmelsen bygger på huvudregeln att grundskoleutbildning ska vara kostnadsfri för eleven. I paragrafens tredje stycke anges att hemkommunen inte är skyldig att anordna kostnadsfri skol-

skjuts för elever som väljer att gå i en annan grundskola än den som kommunen annars skulle ha placerat dem i om något önskemål om en viss skola inte hade framställts. Hemkommunen är inte heller skyldig att anordna skolskjuts för elever som med stöd av 4 kap. 8 eller 8 a § skollagen går i en skola i en annan kommun. Begränsningarna i kommunens skyldigheter är föranledda av att föräldrars och elevers val av skola inte får leda till oacceptabelt höga kostnader för kommunerna (prop. 1992/93:14 s. 6).

Regeringsrätten har vid prövning av hemkommuns skyldighet att anordna kostnadsfri skolskjuts vid växelvis boende i samma kommun funnit att det skulle strida mot principen om kostnadsfri grundskoleutbildning om rätten till kostnadsfri skolskjuts enligt 4 kap. 7 § första stycket skollagen skulle vara begränsad till resor mellan den bostad där barnet är folkbokfört och skolan (Regeringsrättens årsbok 2002 ref. 91). Barnets rätt till skolskjuts vid växelvis boende inom samma kommun ska alltså bedömas var för sig från båda hemmen och inte bara från den förälders bostad där barnet är folkbokfört.

Vid prövning av rätt till skolskjuts vid växelvis boende i olika kommuner har inte skyldighet ansetts föreligga enligt gällande regelverk för hemkommunen att anordna kostnadsfri skolskjuts utanför kommunens geografiska område.

Utskottet har behandlat liknande yrkanden angående rätt till skolskjuts till fristående skola tidigare (senast i bet. 2004/05:UbU8 s. 19). Utskottet framhöll då att ingenting hindrar en kommun från att erbjuda kostnadsfri skolskjuts till en elev om kommunen finner det skäligt och erbjudandet inte medför merkostnader för kommunen. Utskottet har ingen annan uppfattning nu. Utskottet anser att de begränsningar i kommunens skyldigheter som anges i förarbetena, nämligen att föräldrars och elevers val av skola inte får leda till oacceptabelt höga kostnader för kommunerna, är rimliga.

Utskottet utgår från att frågan om skolskjuts kommer att behandlas i en kommande proposition om ny skollag.

Skolavslutning

Motion

I motion 2006/07:Ub241 (kd) anförs att kyrkolokal bör kunna användas för t.ex. skolavslutningar. I motionen framförs bl.a. att ett mångvetiskt samhälle måste innebära respekt för olika religioner och kulturer, också de som finns i vårt land.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandet.

I läroplanerna för skolan slås fast att undervisningen ska vara ickekonfessionell. Undervisningen ska vara saklig och allsidig. Skolan bör därför utforma en skolavslutning så att varje elev kan delta i den. Skolverket har

gjort bedömningen att om skolavslutningen utformas så att tonvikten ligger på traditioner, högtidlighet och den gemensamma samvaron och inte på religiösa inslag kan skolavslutning i kyrkan anses vara försvarlig. Utskottet delar den uppfattningen.

Utvärdering av skolan

Motioner

I motion 2006/07:Fi219 (mp) yrkande 2 anförs att de skolkvalitetsdata som finns tillgängliga ska publiceras för varje skola på ett användarvänligt sätt. I motionen anförs att det arbete som redan sker inom ramen för Skolverkets arbete behöver förstärkas och utvecklas. Motionären anser att elever och lärare, för att kunna göra informerade val, behöver statistik och indikatorer för frågor som lärartäthet, mobbning, våld och trakasserier, upplevd trivsel, pedagogisk utveckling och elevernas delaktighet.

I motion 2006/07:Ub275 (s) framhålls behovet av oanmälda utbildningsinspektioner samt behovet av en lagstadgad anmälningsskyldighet för skolpersonal. Motionären menar att en motsvarighet till Lex Sara bör införas för skolpersonal som blir varse t.ex. brott mot skollagen eller anser att undervisningen inte följer läroplanen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Statens skolverk har fr.o.m. 2003 haft regeringens uppdrag att genomföra en utbildningsinspektion som ska omfatta varje kommun och alla skolor vart sjätte år. Samtliga kommunala och fristående skolor skall inspekteras. När det gäller förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen innebär uppdraget att Skolverket fokuserar på huvudmännens ansvar för dessa verksamheter. Det är av yttersta vikt att tidigt uppmärksamma och påpeka brister i en skola. Regeringen har för avsikt att ge Skolverket i uppdrag att fr.o.m. 2008 genomföra utbildningsinspektioner minst vart tredje år. Fokus ska ligga på skolans kunskapsuppdrag. Resultaten från utbildningsinspektionerna ska vara jämförbara och offentliga. För detta ändamål har avsatts 150 miljoner kronor inför 2008. Utskottet välkomnar insatser för att lättare kunna jämföra kvaliteten och resultaten i olika skolor.

På initiativ från allianspartierna (m, c, fp, kd) och Miljöpartiet har riksdagen tillkännagivit att Skolverkets tillsynsansvar även för offentliga huvudmän ska lagregleras samt att Skolverket ska ges rätt att förelägga en huvudman att åtgärda fel och brister samt att förena föreläggandet med vite (bet. 2005/06:UbU14 punkt 104 res. 110, rskr. 2005/06:241).

I februari 2006 tillsattes en särskild utredare för att göra en översyn av grundskolans uppföljningssystem m.m. (dir. 2006:19). Utredaren ska se över hur mål- och uppföljningssystemen för grundskolan och motsvarande

skolformer kan stärkas och utvecklas för att kvaliteten i utbildningen ska förbättras och därigenom bidra till ökad måluppfyllelse. Detta uppdrag ska redovisas senast den 1 maj 2007.

Skolans finansiering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden rörande nationell skolpeng och fördelningen av resurser mellan olika skolor.

Jämför reservation 8 (s, v).

Motioner

I motion 2006/07:Ub277 (m) anförs behovet av en översyn avseende införande av en nationell skolpeng. Motionären anser att staten på sikt bör överta ansvaret för finansiering av skolan genom att införa en nationell skolpeng. Därmed skulle en tydligare styrning av denna kunna komma till stånd samtidigt som elevernas valfrihet och skolornas frihet och självständighet skulle öka.

I motion 2006/07:C359 yrkande 10 föreslår Socialdemokraterna att resurserna till skolan ska fördelas efter behov och inte efter antalet elever. I motionen framförs att alla elever har rätt till en bra skolgång oberoende av deras föräldrars inkomst. Därför måste resurserna till skolan fördelas efter elevernas behov. I samma motions yrkande 11 anförs att de riktade anslagen till de skolor i storstädernas förorter som har det tuffast bör öka. I motion 2006/07:420 (s) yrkande 1 anförs att lika chans för alla kräver olika resurser. I motionens yrkande 2 understryks behovet av medvetna satsningar på att skapa skolor med hög kvalitet och hög status i ekonomiskt fattiga områden. I samma motions yrkande 3 anförs att de första åren i ett barns liv är avgörande för barnets fortsatta utveckling och lärande. I motionens yrkande 5 anförs att uppföljning och utvärdering avseende skolframgång måste utvecklas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Kommunerna svarar för huvuddelen av skolornas ekonomiska resurser. Statens bidrag kanaliseras via de generella statsbidragen till kommunerna. Att utforma alternativ till dagens finansieringssystem förutsätter ett omfattande utrednings- och förberedelsearbete. Behovet av detta måste prövas i perspektiv av den samlade skolpolitiken. Utskottet utgår från att kommunerna vid sin resursfördelning strävar efter att ge skolorna likvärdiga resurser samtidigt som de beaktar och tillgodoser olika elevers och skolors skiftande behov.

Myndigheten för skolutveckling fördelar särskilda resurser som staten ställer till förfogande för stöd till skolor i utsatta områden.

Skolverket har ansvar för uppföljning och utvärdering av skolan. I detta ingår bl.a. att analysera olika aspekter av skolors resultat och hur dessa kan relateras till förhållandena vid skolorna.

Fristående skolor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden rörande frågor om fristående skolor, kommunens inflytande vid etablering av friskolor samt frågor rörande konfessionella friskolor.

Jämför reservationerna 9 (s), 10 (v) och 11 (v).

Övergripande frågor

Motioner

Socialdemokraterna anför i motion 2006/07:Fi244 yrkande 45 angående fristående skolor att etablering av nya friskolor inte får leda till sämre undervisning i den kommunala skolan eller till ökad segregation. Kommunens inflytande vid etablering av friskolor måste stärkas. Vinsten ska komma skolan till del, inte aktieägarna. Vidare anføres att alla elever har rätt till en objektiv och allsidig undervisning. Socialdemokraterna skriver i motionen att de är motståndare till religiösa friskolor. Genom skärpta regelverk och uppföljning ska insynen öka och ytterst ska de offentliga stöden kunna dras in.

I motion 2006/07:Ub213 (s) anføres att kontrollen och insynen i verksamheten i fristående skolor bör skärpas.

Krav på att friskolorna åläggs ett särskilt ansvar att verka för en bredare rekrytering av elever för att bekämpa segregering i skolor anføres i motion 2006/07:Ub283 (s).

I motion 2006/07:Ub298 (m) framförs att ersättningen till elever i fristående skolor måste vara lika stor som till elever i kommunala skolor. I motionen hävdas att många kommuner drar av för s.k. skolpliktskostnader vid bestämmande av nivån på bidraget till elever i fristående skolor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I likhet med regeringen (prop. 2006/07:1, utg.omr. 16 s. 95) anser utskottet att fristående skolor är en självklar och viktig del av det svenska skolväsendet. De bidrar till en ökad mångfald som i sin tur ökar valfriheten och leder till höjd kvalitet för samtliga elever. En förutsättning för att fristående skolor ska kunna ges likvärdiga förutsättningar som kommunala

är också att de granskas och behandlas på ett likvärdigt sätt, både när det gäller granskning och villkor. Sanktionerna mot skolor som inte uppfyller kraven bör därför vara desamma oavsett om skolan har kommunal eller fristående huvudman. För att fristående skolor ska få fullgoda förutsättningar att driva sin verksamhet behöver också kommunernas beräkningsunderlag för ersättning till fristående skolor bli mer enhetligt och transparent. Det är viktigt att momsreglerna tillämpas så att fristående skolor inte missgynnas. Riksdagen har också tillkännagivit att fristående skolor bör ges möjlighet att genom förvaltningsbesvär överklaga kommunernas beslut om ersättning (bet. 2005/06:UbU13, rskr. 2005/06:420). Regeringen har aviserat att den avser att återkomma i denna fråga. En fristående skola ska i dag enligt huvudregeln ha minst 20 elever för att få bidrag. Regeringen anser att dagens möjlighet att få undantag från denna regel bör öka. Ökade dispensmöjligheter skulle framför allt få betydelse för fristående skolor för funktionshindrade elever. Regeringen avser att återkomma med anledning av dessa frågor.

Etablering av friskolor

Motioner

Vänsterpartiet förespråkar i motion 2006/07:A270 yrkande 32 en kommunal vetorätt vid godkännande av en ny fristående skola. Vänsterpartiet anser att det ska vara ett krav för att Skolverket ska godkänna en ny fristående skola som bidragsberättigad att kommunen i fråga godkänner ett sådant beslut.

I motion 2006/07:Ub280 (v) yrkande 2 anförs att kommunens yttrande till Skolverket bör innehålla en konsekvensbeskrivning där det bör framgå vilka följder en etablering av en fristående skola får för kommunens samlade skolväsende. Skolverkets prövning föreslås ske utifrån en helhetsbedömning där kommunens yttrande ska ha avgörande betydelse.

Vikten av att stärka kommunernas inflytande vid etablering av friskolor anförs också i motionerna 2006/07:Ub324 (s), 2006/07:Ub379 (s) samt 2006/07:Ub419 (s). I förstnämnda motion anförs att den politiska uppgiften är att se till att alla skolor bedriver en allsidig undervisning som baseras på värdegrunder som alla människors lika värde, jämställdhet och respekt och förståelse för olikheter och det därför är angeläget att kommunernas inflytande förstärks vid etablering av friskolor. I motion 2006/07:Ub379 (s) anförs att varje ny fristående skola får resurser som tas ur befintlig budget. Därmed minskar möjligheterna att förbättra den kommunala skolan. I sistnämnda motion anförs att det i kommuner med gles och minskande befolkning är särskilt viktigt att de gemensamma resurserna används så effektivt som möjligt. Därför är det angeläget att kommunernas inflytande över etablering av friskolor förstärks väsentligt.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Det är angeläget att ta till vara den positiva drivkraft för elevers valfrihet och pedagogiska utveckling som fristående skolor utgör. För att fullt ut kunna nå dit är det viktigt att alla skolor oavsett huvudman ges möjlighet att verka under likvärdiga förutsättningar. Kommuner måste ge fristående huvudmän samma förutsättningar som den egna verksamheten, och plan- och byggregler får inte användas på ett sådant sätt att de otillbörligt skyddar den egna verksamheten och hindrar godkända enskilda verksamheter att få tag på lämpliga lokaler. (bet. 2005/06:UbU 13, rskr. 2005/06:420). Det är viktigt att en ansökan om att få starta en fristående skola prövas på objektiva grunder, utifrån uppsatta kriterier. Utskottet anser att kommunernas möjlighet att stoppa etableringar ska minska.

Konfessionella friskolor

Motioner

Vänsterpartiet anför i motion 2006/07:A270 yrkande 33 att Skolverket genomgående bör avslå ansökningar om bidrag till fristående konfessionella skolor, även om kommunen tillstyrker en ansökan. I motionen anføres bl.a. att konfessionella skolor motverkar skolans syfte som mötesplats för barn och elever med olika bakgrund och erfarenheter. Samma krav framförs också i motion 2006/07:Ub280 yrkande 3 (v).

I motion 2006/07:Ub396 (s) anføres att tillsynen av de konfessionella fristående skolorna ska vara regelbunden och noggrann. I motion 2006/07:Ub381 (s) anføres angående finansieringen av religiösa friskolor att undervisningen inte i något ämne får vara indoktrinerande eller tendentiös, och om detta inte kan garanteras alla elever, måste statens finansiering av skolan ifrågasättas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I Europakonventionen tillförsäkras föräldrar rätten att välja en utbildning som överensstämmer med deras religiösa eller filosofiska övertygelse.

Enligt gällande regler i skollagen (1985:1100) ska fristående skolor, såväl på grundskolenivå som på gymnasienivå, svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet (9 kap. 2 och 8 §§). I samma lagrum stadgas att en fristående skola, inom ramen för den gemensamma värdegrunden, får ha en konfessionell inriktning.

Utskottet finner det viktigt att hänvisa till följande uttalanden som regeringen gjorde i förarbetena till dessa bestämmelser (prop. 1995/96:200 s. 32).

I en fristående skola med konfessionell profil måste undervisningen i religionskunskap, men även utbildningen i övrigt, bedrivas under iakttagande av läroplanens krav på saklighet och allsidighet, öppenhet för skilda uppfattningar, tolerans samt möjligheter till personliga ställningstaganden.

– – – En fristående skola skall hävda de grundläggande värden som anges i skollagen och läroplanerna samt klart ta avstånd från det som strider mot dessa värden. Undervisningen får inte i något ämne vara indoktrinerande eller tendentiös. Elevens rätt till en saklig och allsidig undervisning av god kvalitet kan aldrig underordnas föräldrarnas rätt att välja en undervisning som överensstämmer med deras religiösa eller filosofiska övertygelse.

I den nämnda propositionen underströk regeringen att Skolverket i sin tillsyn av fristående skolor särskilt bör ge akt på om skolan bedriver sin verksamhet i enlighet med skollagens och läroplanernas värdegrund och allmänna mål (prop. 1995/96:200 s. 57). Om Skolverket i sin tillsyn finner att undervisningen i den fristående skolan inte lever upp till dessa krav, ska beslutet om godkännande återkallas.

Alternativ inom kommunala grundskolor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden rörande alternativ inom kommunala skolor.

Jämför reservation 12 (mp).

Motioner

I motion 2006/07:Ub253 yrkande 1 kräver Miljöpartiet ändring i skollagen för att möjliggöra för skolor med alternativ pedagogisk profil att, efter prövning av Skolverket, arbeta efter en **alternativ läroplan**. I motionen framförs att det är viktigt att utrymme ges för stor pedagogisk mångfald. I samma motions yrkande 2 anför Miljöpartiet att skollagen bör ändras så att kommunala grundskolor får möjlighet att arbeta efter **alternativa kursplaner**. Skolor med offentlig huvudman bör kunna ansöka hos Skolverket om att få arbeta efter egna kursplaner. Skolverket får därefter pröva att dessa kursplaner till art och nivå väsentligen motsvarar de nationella kursplanerna. I motion 2006/07:Ub253 yrkande 3 begär Miljöpartiet ändringar i skollagen så att alla grundskolor får möjlighet att ha **egna ämnen** inom ramen för skolans val. I motionen anförs att friskolor på grundskolenivå i dag har möjlighet att inom 10 % av tidsutrymmet ha egna ämnen med lokala kursplaner och betygskriterier i stället för de ämnen som uttrycks i skollagen. Denna möjlighet, skriver motionärerna, ger ett viktigt utrymme för lokal profil och kreativitet som också bör kunna erbjudas i de kommunala skolorna.

I motion 2006/07:Ub212 (s) anförs att ytterligare pedagogiska alternativ bör utvecklas inom den kommunala skolan. Därigenom skulle, enligt motionären, fler barn och elever kunna tillgodogöra sig kunskap. Skolans pedagogik måste bli mer flexibel. Därför måste alternativ pedagogik också utvecklas inom den kommunala skolan.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Utskottet anser att ett ökat lokalt självbestämmande för skolor är gynnsamt för verksamhetens kvalitet. Regeringens och även utskottets uppfattning är därför att det inte räcker med att fristående skolors rättigheter stärks. Även kommunala skolor bör få möjlighet till ökad självständighet. I dag finns möjlighet att bilda s.k. kommunala friskolor genom att en kommun väljer att ge en skola större möjlighet att själv bestämma hur organisation, personal och resursfördelning ska se ut, vilket kan ge positiva effekter för verksamhetens kvalitet. Denna typ av verksamhet ska uppmuntras. Det bör även bli lättare för kommunala skolor att inrätta olika former av profilklasser. Regeringen avser att återkomma med anledning av dessa frågor.

Skolans personal

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden rörande behöriga lärare och lärares fortbildning.

Jämför reservationerna 13 (v), 14 (s), 15 (v), 16 (v) och 17 (v, mp) samt särskilt yttrande 2 (s).

Behöriga lärare

Motioner

Vänsterpartiet anför i motion 2006/07:Ub309 yrkande 6 att skollagen bör ändras så att endast behöriga lärare kan få tillsvidareanställning. Vikten av behöriga lärare framförs också i motion 2006/07:Ub399 (s). Motionären anför att skollagen bör ses över i detta avseende och att Skolverkets utbildningsinspektörens ansvar och befogenheter mot kommunen bör stärkas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Lärarytredningen – om behörighet och auktorisation (dir. U 2006:07) fick i december förnyade direktiv. Utredaren ska bl.a. se över skollagens reglering av lärares kompetens i syfte att stärka verksamhetens kvalitet och förbättra elevernas måluppfyllelse. Utredaren ska också lämna förslag

till utformningen av behörighetsregler för lärare. Dessutom ska utredaren lämna förslag på hur skollagens bestämmelser i större utsträckning än i dag kan spegla vikten av att lärare undervisar i de ämnen och årskurser som de har utbildning för. Uppdraget ska delredovisas senast den 1 november 2007 och slutredovisas i mars 2008.

Lärares fortbildning

Motioner

Vänsterpartiet framför i motion 2006/07:Ub309 yrkande 5 att staten bör handha lärarnas återkommande fortbildning. I motionen anförs att lärarna är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas studieframgångar. Högst kvalificerade, självständiga lärare nämns som en framgångsfaktor bl.a. i diskussionen om de finska elevernas framgångar i PISA-studien. Staten bör därför, menar motionärerna, handha inte bara lärarnas grundutbildning utan också deras återkommande fortbildning.

I motion 2006/07:Ub279 (s) anförs angående problemen kring läs- och skrivsvårigheter att kunskapen hos befintliga lärare måste bli bättre för att hjälpmedel och den nya utlärningspedagogiken ska få full effekt. Därför krävs kompetensutveckling som fokus på hur läs- och skrivsvårigheter kan avhjälpas.

I motion 2006/07:Ub210 (s) anförs att kompetensutveckling för personal i förskola och skola är en av de viktigaste insatserna i skolan för att på så sätt ge barnen och eleverna möjlighet att utvecklas på bästa sätt.

Ett flertal motioner berör särskilt lärares fortbildning inom ämnet sex och samlevnad.

Vänsterpartiet anför i motion 2006/07:Ub309 yrkande 25 att Myndigheten för skolutveckling bör stimulera fortbildning i sex och samlevnad för alla relevanta yrkeskategorier som arbetar med ungdomar. I motion 2006/07:So383 (mp) yrkande 4 anförs att berörda lärare ska ges möjlighet till fortbildning inom ämnet sex och samlevnad samt att det bör ingå i lärarutbildningen. I motion 2006/07:Ub370 (s) yrkande 1 anförs att utbildning och pedagogiska verktyg kommer lärare till godo kring frågor om homo- och bisexuella samt transpersoner.

I motion 2006/07:K312 yrkande 25 anför Vänsterpartiet att Skolverket och Högskoleverket bör få i uppdrag att ta fram en plan för hur anställda inom utbildningsväsendet ska få HBT-kompetens. Samma krav framställs i motion 2006/07:Ub299 (m, c, fp, v, mp) yrkande 1.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Regeringen har slagit fast att den kvalificerade fortbildningen för lärare behöver förstärkas. Det är angeläget att lärares fortbildning fokuseras på områden som är viktiga för att öka verksamheternas kvalitet och för elevernas möjligheter att prestera goda resultat, exempelvis inom matematik och

läs- och skrivutveckling. För att stärka lärares möjligheter till kvalificerad fortbildning och fördjupning samt möjligheter till forskning och deltagande i forskarutbildning inleds en omfattande satsning läsåret 2007/08. Inledningsvis beräknas satsningen omfatta 700 miljoner kronor för att sedan öka.

Regeringen avser också att återinföra speciallärautbildningen för att bättre tillgodose behovet hos de barn som har språk-, läs- och skrivsvårigheter. Enligt en ändring i högskoleförordningen (1993:100) bilaga 2 Examinationsordning har målen för lärexamen förtydligats när det gäller språk-, läs- och skrivinläring.

Läromedel

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden rörande läromedel, granskning av läromedel, sponsring samt utvecklingsfonder.

Jämför reservationerna 18 (v, mp), 19 (v), 20 (mp) och 21 (mp).

Motioner

Miljöpartiet anför i motion 2006/07:Ub304 yrkande 3 angående läromedel att sponsrade läromedel som innehåller reklam från företag och organisationer ökar och att det blir allt svårare för eleverna att se skillnad på olika läromedel och för skolan att upprätthålla en neutral och opartisk undervisning.

Flera motioner tar upp frågan om granskning av läromedel. Miljöpartiet anför i motion 2006/07:So463 yrkande 8 att det kvarstår en risk att skolor fortfarande använder sig av läroböcker som Skolverket anser eller vid granskning kommer att anse som olämpliga. Miljöpartiet anser att kränkande eller djupt fördomsfulla läromedel ytterst bör ses som en form av trakasserier och behandlas som ett diskriminerings- och arbetsmiljöproblem.

I motion 2006/07:Ub245 (s) anføres att det behövs en analys och redovisning av grundskolans och gymnasieskolans läromedel huruvida dessa förmedlar stereotypa föreställningar om etniska, nationella eller religiösa minoriteter. I motion 2006/07:Ub410 (s) begärs att Skolverket ges i uppdrag att genomföra en kritisk analys av det tryckta undervisningsmaterialet som används i grund- och gymnasieskolan i dag. I motion 2006/07:Ub295 (fp) anføres att regeringen bör tillsätta en kommission för granskning av läromedel för att försäkra sig om att kommande upplagor läromedel inte innehåller fördomar eller kränkande ord och beskrivningar och i stället förmedlar korrekt information utan värderingar.

Miljöpartiet anför i motion 2006/07:So464 yrkande 31 att regler bör ses över för sponsring och företags allmänna medverkan i skolor. Motionärerna understryker att skolor och andra miljöer där barn vistas en stor del av sin tid ska vara helt fria från marknadsföring, i synnerhet för skräpmat,

godis och läsk. Miljöpartiet begär också i motion 2006/07:Ub304 yrkande 1 att skolor och förskolor ska vara en reklamfri zon. Skolor ska inte belamras av reklamskyltar från företag, skriver motionärerna. I samma motions yrkande 2 föreslår Miljöpartiet i stället att särskilda utvecklingsfonder införs. Till dessa kan företag betala in sina bidrag till kommunens skolor. Skolorna kan därefter ur dessa fonder söka bidrag för olika ändamål.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Regeringen gav den 12 maj 2005 Skolverket i uppdrag att utarbeta en studie av läroböcker i grund- och gymnasieskolans undervisning. Syftet var att analysera olika läroböckers behandling och förhållningssätt med avseende på kön, etnisk tillhörighet, religion, trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder och på vilket sätt de eventuellt avviker från läroplanens värdegrund. I november 2006 slutredovisades uppdraget genom rapporten I enlighet med skolans värdegrund? En granskning av hur etnisk tillhörighet, funktionshinder, kön, religion och sexuell läggning framställs i ett urval av läroböcker (Rapport 285).

Motionsyrkanden angående läromedlens utformning behandlades även vid förra riksmötet och avslogs med hänvisning bl.a. till kommunernas ansvar och till den förstärkta kvalitetsgranskningen av skolan (bet. 2003/04: UbU16). Utskottet har ingen annan uppfattning i dag.

Utskottet har tidigare behandlat frågan om sponsring och skolan som en reklamfri zon (bl.a. bet. 2004/05:UbU9 s. 64). Liksom tidigare hänvisar utskottet till läroplanernas krav på saklighet och allsidighet i skolans undervisning samt till skolhuvudmännens ansvar för att undervisningen bedrivs så att målen för skolan uppnås.

Konsumentverket har i samråd med Skolverket och Svenska Kommunförbundet utarbetat ett underlag för skolhuvudmän och skolledare i deras arbete med att utarbeta en lokal policy för sponsring inom skol-, förskole- och fritidshemsverksamhet och ett hjälpmedel för bedömning av sponsringserbjudanden, Sponsring i skolan. Vägledning för utarbetande av lokal policy för sponsring (mars 2004).

Skolbibliotek

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden rörande skolbibliotek.

Jämför reservation 23 (v) och särskilt yttrande 3 (s).

Motioner

Vänsterpartiet begär i motion 2006/07:Ub270 yrkande 2 att bestämmelserna om skolbibliotek förs över från bibliotekslagen till skollagen. Vänsterpartiet anför också i motion 2006/07:Ub309 yrkande 15 att paragrafen om skolbibliotek bör flyttas från bibliotekslagen till skollagen och att kriterier bör införas för vad ett skolbibliotek är.

I motion 2006/07:Ub309 yrkande 12 anför Vänsterpartiet att Skolverket bör få i uppdrag att i samråd med Kulturrådet ansvara för att främja, följa upp och utvärdera skolbiblioteksverksamheten.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Utskottet anser, liksom motionärerna, att skolbibliotekens roll i skolarbetet är betydelsefull. I bibliotekslagen (1996:1596) föreskrivs att det inom grundskola och gymnasieskola ska finnas lämpligt fördelade skolbibliotek för att stimulera skolelevs intresse för läsning och litteratur samt för att tillgodose deras behov av material för utbildningen. Myndigheten för skolutveckling har haft i uppdrag att stödja och stimulera språkutvecklingen med inriktning på att förbättra läs- och skrivmiljöerna i skolan och att stärka och utveckla skolbibliotekens pedagogiska roll (Språkrum). Den förra regeringen tillsatte en aktionsgrupp för barnkultur med uppdrag att kartlägga barnens situation när det gäller t.ex. tillgång till litteratur samt att lägga fram förslag till åtgärder. Kartläggningen har hittills visat på stora brister och regionala skillnader när det gäller barns tillgång till skolbibliotek och barnbibliotekarier.

Den 8 december 2005 beslutade regeringen att till Myndigheten för skolutveckling ge sammanlagt 5 miljoner kronor för att stärka skolbibliotekens roll och bidra till att klassisk litteratur sprids och lanseras i skolorna. I uppdraget ingår att stärka, stimulera och utveckla skolbiblioteken och det pedagogiska arbetet tillsammans med lärarutbildningarna. Arbetet utformas lokalt och innehåller perioder av kompetensutveckling som kombineras med lokala projektarbeten.

I budgetpropositionen för år 2007 (prop. 2006/07:1, utg.omr. 16, s. 100) skriver regeringen att alla elever behöver träna sin läsning och att det därför är extra viktigt att alla elever har tillgång till ett skolbibliotek där eleverna får vägledning in i läsningen och i böckernas värld. Utskottet delar denna uppfattning.

Elevernas inflytande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden rörande elevinflytande, forum för elevinflytande samt representation i lokala styrelser.

Jämför reservationerna 24 (mp) och 25 (s, mp) samt särskilt yttrande 4 (v).

Motioner

Miljöpartiet begär i motion 2006/07:Ub254 yrkande 3 att skollagen ändras så att den garanterar att det framgår av en elevs slutbetyg om denne varit engagerad i elevinflytande, skyddsombudsarbete, skoltidningsarbete e.d.

I motion 2006/07:Ub409 (s) anförs att barn bör ha rätt att utvärdera sin skolsituation. Det är viktigt, skriver motionärerna, att en standardnivå formuleras för elevers rätt att utvärdera sin arbetsmiljö och arbetssituation.

Miljöpartiet anser i motion 2006/07:Ub254 yrkande 1 att skollagen bör föreskriva att varje skola ska ha ett fungerande representativt forum för elevinflytande.

Vänsterpartiet anser i motion 2006/07:A270 yrkande 31 att Skolverket bör ges i uppdrag att verka för att barn och unga med utländsk bakgrund liksom deras föräldrar representeras i lokala skolstyrelser. I motion 2006/07:Ub280 yrkande 1 anför Vänsterpartiet att regeringen bör uppdra åt Skolverket att verka för att barn och unga med arbetarklassbakgrund och utländsk bakgrund liksom deras föräldrar representeras i lokala skolstyrelser.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Utskottet hänvisar till barnkonventionen som ska genomsyra allt beslutsfattande som rör barn (prop. 1997/98:182). Barnkonventionens artikel 12 handlar om barns rätt att komma till tals.

Utskottet anser att elevers arbete med elevinflytandefrågor m.m. är angeläget ska stödjas och kunna dokumenteras. Utskottet anser att arbetet i lokala skolstyrelser är välkommet. Utskottet utgår från att den närmare utformningen av elevinflytandet behandlas i arbetet med en ny skollag. Dock anser utskottet att det slutliga ansvaret för ekonomiska och pedagogiska beslut ska ligga hos professionen.

Försöksverksamhet med lokala styrelser inom grundskolan och den obligatoriska särskolan pågår sedan år 1996. Bestämmelserna om försöksverksamheten i grundskolan finns i en särskild förordning (SFS 1996:605). Denna försöksverksamhet har förlängts till utgången av juni 2007.

En inom Utbildningsdepartementet tillsatt arbetsgrupp lämnade hösten 2003 förslag till en tydligare reglering av barns, elevers och föräldrars rättigheter till inflytande samt förskolans, skolans och vuxenutbildningens skyldighet att öka det reella inflytandet för dessa, Var-dags-inflytande i

förskola, skola och vuxenutbildning (Ds 2003:46). Betänkandet har remissbehandlats och kommer att beredas i anslutning till arbetet med en ny skollag.

Utskottet delar motionärernas uppfattning om vikten av samarbete mellan föräldrar och skola. Föräldrars rätt och möjlighet till inflytande i skolan är fastslagen i läroplanen (Lpo 94). Där anges att skolans och vårdnadshavarens gemensamma ansvar för elevernas skolgång ska skapa bästa möjliga förutsättningar för barns och ungdomars utveckling och lärande. Alla som arbetar i skolan ska samarbeta med elevernas vårdnadshavare så att man tillsammans kan utveckla innehåll och verksamhet i skolan. Vidare ska läraren samverka med och fortlöpande informera föräldrarna om elevens skolsituation, trivsel och kunskapsutveckling och hålla sig informerad om den enskilda elevens personliga situation.

Det är självfallet av vikt att föräldrar känner sig delaktiga i skolans verksamhet. Skolan har ett ansvar för att arbeta fram rutiner för att så långt det är möjligt, vid delad vårdnad, delge elevens båda föräldrar information.

Utskottet anser att beredningen av ny skollag bör avvaktas.

Betyg

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden rörande betyg, alternativ till betyg, omprövning av betyg, skriftliga omdömen, skriftliga omdömen i ordning och uppförande och rapport om olovlig frånvaro i betyg.

Jämför reservationerna 26 (v), 27 (mp), 28 (v), 29 (mp), 30 (v), 31 (mp), 32 (mp) och 33 (mp) samt särskilda yttrandena 5 (s) och 6 (s).

Betyg

Motioner

Vänsterpartiet anför i motion 2006/07:Ub309 yrkande 7 att betygen bör avskaffas. Vänsterpartiet framför i motionen bl.a. uppfattningen att betyg leder till minskad lust och motivation till studier. Den som gång på gång misslyckas och får dåliga betyg tappar lätt tron på sig själv och får en negativ självbild. Det går inte heller att sätta rättvisa betyg. Dessutom bidrar betyg till konkurrens och utslagning och medverkar till social snedrekrytering till högre studier. Betyg bör därför, enligt Vänsterpartiets mening, avskaffas.

Miljöpartiet anför i motion 2006/07:Ub263 yrkande 4 att betyg inte ska ges i tidigare årskurser än i dag, dvs. från årskurs 8. I motionen anförts att betygen är dåliga som pedagogiska instrument eftersom de säger väldigt lite om vad en elev kan och vilka utvecklingsmöjligheter eleven har. Där- emot leder betyg, menar Miljöpartiet, till stress och prestationsångest.

Vänsterpartiet föreslår i stället alternativ till betyg. Vänsterpartiet anser i motion 2006/07:Ub309 yrkande 9 att de graderade betygen bör ersättas med ett intyg på genomförd utbildning när eleven nått upp till de kunskaps- mål som finns angivna i läroplan och kursplaner.

Miljöpartiet anför i motion 2006/07:Ub253 yrkande 5 att skolor med såväl offentlig huvudman som fristående huvudman efter prövning av Skol- verket ska kunna tillämpa ett annat bedömningssystem än betyg. Genom ett sådant undantag blir det möjligt att anordna en Waldorffklass också i en kommunal skola.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Regeringen har i samband med budgetpropositionen för år 2007 (prop. 2006/07:1 utg.omr. 16 avsnitt 5.3.2) uttalat sig om betyg och skriftliga omdömen. Betyg och skriftliga omdömen ger bättre möjligheter att utvär- dera kunskapsresultaten i förhållande till målen i skolan. De bidrar också till att utvecklingssamtalen blir mer strukturerade och givande för elever och föräldrar. Regeringen anser att den betygsskala som nu används har alltför få steg för att ge en korrekt bild av elevernas kunskaper. Reger- ingen anser att betygen ska vara målrelaterade och obligatoriska fr.o.m. årskurs 6 samt att antalet betygssteg ska vara fler än i dag. Betygen ska ge en tydlig bild av kunskapsläget, och likvärdigheten i betygssättningen måste säkras. Regeringen avser att utreda dessa frågor vilket utskottet väl- komnar.

Omprovning av betyg

Motioner

Vänsterpartiet anför i motion 2006/07:Ub309 yrkande 10 att rätten för ele- ver att överklaga betyg bör utredas. I motionen framhålls att det är en av de viktigaste frågorna för den enskildes rättsäkerhet att regler om överkla- gande och omprovning finns. Samtidigt finns det en risk för att endast starka elever utnyttjar möjligheten att överklaga betyg. Därför vill Vänster- partiet att frågan utreds så att det blir en reell möjlighet för alla elever att överklaga betyg.

Miljöpartiet skriver i motion 2006/07:Ub254 yrkande 5 att skollagen bör ändras så att alla elever får rätt att få sina betyg omprövade. Miljöpartiet skriver att så länge dagens betygssystem finns kvar är det självklart att

elever ska få rätt att få sina betyg omprövade. Betygssättning är myndighetsutövning och bör självklart liksom andra myndighetsbeslut kunna omprövas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Enligt 7 kap. 16 § grundskoleförordningen (1994:1194) finns i dag möjlighet till prövning. Den som vill ha betyg från grundskolan har rätt att gå igenom prövning. Denna kan avse hela utbildningen i grundskolan eller ett eller flera ämnen eller ämnesblock som ingår i utbildningen. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg i avslutat ämne eller slutbetyg från grundskolan.

I Skolverkets allmänna råd (2004) finns närmare anvisningar om prövning. Rätten att pröva gäller gentemot målen i årskurs 9. Kommunen har rätt att ta ut en avgift på högst 500 kr från den som vill genomgå prövning. Avgift får dock inte tas ut för den som gått ut grundskolan och inte uppnått kursplanens mål för det nionde skolåret i det ämne prövningen gäller. En elev som kompletterat sina grundskolebetyg har rätt att tillgodoräkna sig dessa kompletteringar vid intagningen till gymnasieskolan enligt 6 kap. 4 § gymnasieförordningen. Frågor rörande överklagande och omprövning av betyg behandlas i det pågående arbetet med att ta fram en ny skollag.

Skriftliga omdömen

Motioner

I motion 2006/07:Ub331 (m) anføres att grundskoleförordningens regler kring skriftliga omdömen bör ses över. Motionärerna anser att det är rimligt, särskilt då många elever i dag lämnar skolan utan fullständiga betyg, att skolor har rätt att lämna skriftliga omdömen om sina elever.

Miljöpartiet anför i två motioner, dels motion 2006/07:Ub254 yrkande 6, dels motion 2006/07:Ub263 yrkande 5, att det inte ska vara möjligt för skolorna att utfärda skriftliga omdömen i ordning och uppförande. Miljöpartiet skriver i motionerna att sådana omdömen är helt främmande för partiet. I stället, menar man, bör kunskapsutveckling och måluppfyllelse stå i fokus i skolan. Att elever och lärare visar varandra respekt är enormt viktigt. Barn och unga ska få hjälp att utvecklas till trygga och ansvarstagande individer. Att lärare ska betygssätta elevernas beteende är därför både dumt och integritetskränkande, skriver Miljöpartiet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Av 7 kap. 2 § grundskoleförordningen framgår att vårdnadshavaren har rätt att begära skriftlig information som ett komplement till utvecklingssamtalet. Denna får dock inte ha karaktären av betyg. Informationen får

således ej vara formaliserad eller standardiserad, och den får inte heller lämnas utan att detta överenskommit i det enskilda fallet. Regeringen har aviserat en proposition som tydliggör skolornas rätt att ge skriftliga omdömen och hur de får se ut.

Rapport om olovlig frånvaro i betyg

Motioner

Miljöpartiet anför i motion 2006/07:Ub254 yrkande 9 att olovlig frånvaro inte ska föras in i betygen. I en målstyrd skola märks frånvaron i betyget ändå i form av sämre måloppfyllelse och därmed lägre betyg. Arbetet för närvaro måste i stället, enligt Miljöpartiet, ske genom att ha bra och inspirerande undervisning och kunniga lärare som förmår motivera eleverna.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Regeringen beslutade våren 2006 om förordningsändringar som innebär att all ogiltig frånvaro för elever under 18 år ska rapporteras till vårdnadshavaren. Förordningsändringarna träder i kraft fr.o.m. höstterminen 2006.

Skolan har ett ansvar att följa upp elevens utveckling i t.ex. de individuella utvecklingsplanerna samt att skapa dialog med föräldrar.

En tidig signal om att allt inte står rätt till i den ungas liv kan vara skolmisslyckande eller skolk. Om dessa problem inte avhjälpas, kan de få stor betydelse för ungdomarnas framtid. Skolan har ett ansvar att hantera dessa risksignaler. Utskottet anser att skolk ska kunna skrivas in i terminsbetyget, dock ej i slutbetyget.

Skolans disciplinära befogenheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden rörande avstängning och kvarsittning och omhändertagande av störande föremål.

Jämför reservationerna 34 (mp) och 35 (mp) samt särskilt yttrande 7 (s).

Avstängning och kvarsittning

Motioner

Miljöpartiet anför i motion 2006/07:Ub254 yrkande 7 att kvarsittning inte ska få användas som straff i grundskolan. Miljöpartiet understryker att det inte är ett straff att gå i skolan. Miljöpartiet anser däremot att elever som missat ordinarie undervisningstid ska kunna åläggas att delta i extra undervisning, men att använda kvarsittning som straff är varken effektivt

eller moraliskt acceptabelt. I samma motions yrkande 8 anför Miljöpartiet att avstängning av elever i grundskolan inte ska kunna ske. I motionen anføres att alla barn, enligt skollagen, ska gå i grundskolan. Skolplikten motsvaras också av en rätt till utbildning. Att stänga av en elev från grundskolan skulle vara att förvägra en enskild individ dennas rätt till utbildning. Miljöpartiet anser att det aldrig ska tillåtas hända. Barn som har svårt att sköta sig i skolan och tillgodogöra sig undervisningen misslyckas med detta av ett eller annat skäl. Oavsett vilket så är det vuxenvärlden som har misslyckats med att ge barnet de förutsättningar som behövs för att fungera som elev. Att stänga av en ung elev från skolan vore ett dubbelt svek mot den enskilde. Miljöpartiet anser att undervisningsformerna i stället ska anpassas så att de fungerar för eleven.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Skolplikten i 3 kap. 1 § skollagen motsvaras av en rätt för eleven att få undervisning. Enligt 3 kap. 13 § skollagen ska den kommunala skolstyrelsen se till att skolpliktiga barn bosatta i kommunen som inte går i dess grundskola på annat sätt får föreskriven utbildning.

Det finns således ingen på skolförfattningarna grundad möjlighet att avstänga en elev från grundskolan. Däremot finns vissa möjligheter att förlägga delar av undervisningen någon annanstans än i skolan och i en annan grupp eller klass än den som eleven normalt tillhör. Detta kan ske i form av särskilda stödsatser enligt 5 kap. grundskoleförordningen.

Av 5 kap. 5 § grundskoleförordningen framgår att särskilt stöd i första hand ska ges inom den klass eller grupp eleven tillhör.

I 10 kap. 3 § skollagen finns föreskrifter om särskild undervisning. Enligt 5 kap. 9 § grundskoleförordningen får särskild undervisning anordnas i elevens hem om elevens vårdnadshavare medger det.

Dessa åtgärder får dock inte ske i disciplinärt syfte. I 5 kap. 1 § grundskoleförordningen föreskrivs att särskilt stöd ska ges till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Det finns, enligt utskottets mening, inte tillräckligt goda möjligheter inom nuvarande skolförfattningar för lärare att upprätthålla trygghet och arbetsro i klassrummet. Elever som uppträder störande kan utvisas ur klassrummet. Föräldrar kan och bör meddelas om en elev uppträder störande vid flera tillfällen. Utskottet förutsätter att skolan har så god kännedom om barnets utveckling att skolan i dialog med föräldrarna, på ett tidigt stadium, kan hitta individuella lösningar för just det barnet.

Regeringen har nyligen beslutat om förändringar i skolformsförordningarna för att förbättra ordningen i skolan. Om en elev under 18 år utan giltig anledning uteblir från skolarbetet ska rektorn se till att en kontakt upprättas mellan skolan och elevens vårdnadshavare. Dessutom ska alla skolor ha ordningsregler. Dessa ska tas fram i samråd mellan lärare, elever och föräldrar.

Att skolan uppvisar en trygg arbetsmiljö för alla barn är angeläget. Inget barn ska kunna kränkas i skolan. Därför, anser utskottet, är det en självklarhet att skolans vuxna noterar och följer upp förekommande mobbning. Att flytta en elev kan som yttersta åtgärd lösa situationen. Åtgärder bör sättas in på plats. Rektor har enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet (Lpo 94) avsnitt 2.8 ansvar för att kontakt upprättas mellan skola och hem, om det uppstår problem och svårigheter för eleven i skolan. Rektor har också ett ansvar att fördela elever i klasser och i grupper enligt 4 kap. 4 § grundskoleförordningen.

Enligt 1 kap. 2 § skollagen (1985:1100) är den som verkar inom skolan skyldig att aktivt motverka alla former av kränkande behandling, såsom mobbning och rasistiska beteenden. Skolhuvudmannen eller, efter delegation, rektorn har ansvar för att verksamheten bedrivs på ett sådant sätt att en tillfredsställande arbetsmiljö säkerställs. Däri ligger att kränkande behandling inte får förekomma.

Av 6 kap. 9–10 §§ grundskoleförordningen framgår det att lärare har ansvar för att agera om en elev uppträder olämpligt. Läraren ska bl.a. anmäla till rektor om en elev, efter en första tillsägelse, fortsätter att uppträda olämpligt eller gör sig skyldig till upprepade förseelser eller en allvarlig förseelse.

Regeringen överlämnade den 18 januari i år en lagrådsremiss med bl.a. förslag om nya regler om att förflytta en elev till en annan skola. Ett sådant beslut föreslås kunna överklagas av Skolväsendets överklagandenämnd. Beslutet ska kunna gälla omedelbart såvida inte nämnden genom inhibition beslutar annat i samband med ett överklagande dit. En proposition i ärendet är aviserad under våren 2007.

Omhändertagande av störande föremål

Motion

Miljöpartiet anför i motion 2006/07:Ub254 yrkande 10 att skollagen ändras så att lärare ges rätt att omhänderta föremål som används störande. Miljöpartiet anser inte att mobiltelefoner generellt är något stort problem. Precis som vuxna då och då glömmer att stänga av sina telefoner kan detta hända även elever. När telefonen ringer stänger man av och ber om ursäkt och fortsätter med verksamheten. Däremot kan det uppstå situationer när en elev använder ett föremål på ett sätt som verkligen är störande. I sådana fall bör läraren kunna omhänderta föremålet till dagens slut. Hänsyn bör också tas till elevens integritet i dessa situationer, menar Miljöpartiet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Vad gäller frågan om att omhänderta olagliga föremål såsom knivar och andra vapen hänvisar utskottet till de förbud som finns enligt gällande författningar.

Innehav av knivar och andra farliga föremål är förbjudet inom skolans område enligt 1 § första stycket lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra föremål. I bestämmelsen stadgas att knivar, andra stick- och skärvapen och andra föremål som är ägnade att användas som vapen vid brott mot liv eller hälsa inte får innehas bl.a. inom skolområde där grundskole- eller gymnasieundervisning bedrivs. För skjutvapen och ammunition samt föremål som jämställs med skjutvapen gäller i stället bestämmelserna i vapenlagen (1996:67).

I dessa fall, där det rör föremål som är förbjudna enligt lag, kan skolpersonal vända sig till polisen som har rätt att ta föremål i beslag. Med stöd av brottsbalkens nödvärnsregler kan också föremål omhändertas för att avvärja omedelbar fara.

Vad gäller andra inom skolan förekommande föremål, t.ex. mobiltelefoner, saknas författningsbestämmelser som ger skolan rätt att omhänderta eleverns egendom. Skolan kan, emellertid, anta egna ordningsregler som stadgar att vissa typer av föremål från ordnings- eller säkerhetssynpunkt inte är tillåtna att inneha eller använda inom skolans område. Ordningsreglerna får ej strida mot lag eller annan författning.

Tillåtna disciplinära åtgärder i de fall då elever ej respekterar de av skolan uppställda ordningsreglerna är såsom tidigare nämnts tillsägelse, utvisning, kvarsittning, anmälan till rektor och hänskjutande till elevvårdskonferens.

Möjligheten att omhänderta elevs egendom saknas. Det har inte ansetts möjligt med hänvisning till europeiska konventionen (4 nov. 1950) om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och dess tilläggsprotokoll som sedan den 1 januari 1995 är gällande svensk rätt. Enligt artikel 1 i första tilläggsprotokollet skulle omhändertagandet av elevs egendom kunna anses vara en sådan inskränkning i äganderätten som kräver lagstöd.

Regeringen beslutade den 18 januari 2007 att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i skollagen avseende omhändertagande av föremål som tillhör elev och som används på ett störande sätt i skolverksamheten eller som kan utgöra en fara för säkerheten för denna. Bestämmelsen om att omhänderta föremål som tillhör elever föreslås gälla i grundskolan, gymnasieskolan, särskolan och specialskolan samt motsvarande utbildningar i fristående skolor.

Lagrådet har den 2 februari yttrat sig över förslaget. Lagrådet anser bl.a. att skolpersonalens befogenheter närmare behöver preciseras i den föreslagna författningstexten. Regeringen har aviserat en proposition under våren som handlar om att omhänderta störande föremål.

Elevernas utveckling mot målen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden rörande bl.a. timplanen och läroplaner, stöd, läxor, åtgärdsprogram, profilklasser, nationella prov och kontrollstationer, elevhälsa, drogförebyggande verksamhet, hälsa, rörelse och kost i skolan, trygghet och arbetsro, m.m.

Jämför reservationerna 36 (mp), 37 (s), 38 (v, mp), 39 (v), 40 (mp), 41 (mp), 42 (mp), 43 (v), 44 (s), 45 (v), 46 (mp) och 47 (mp).

Timplan och läroplan

Motioner

Miljöpartiet anser i motion 2006/07:Ub253 yrkande 6 att den nationella timplanen ska avskaffas. I motionen hävdas att det är den kanske enskilt viktigaste åtgärden för verkligt ökad lokal frihet och minskad centralstyrning av skolan. I en individanpassad och målstyrd skola passar en centralt reglerad timplan mycket dåligt in. Miljöpartiet är övertygat om att timplanen kan utgöra ett hinder för elevernas möjlighet att nå goda studieresultat i alla ämnen.

I motion 2006/07:Ub220 (s) anförs att grundskolans läroplan ska följas och att befogade ändringar i läroplanen ska ske. Motionären påpekar att samhället förändrats snabbt medan skolan i många avseenden lever kvar i det tidiga 1900-talet då kunskapsmängden var liten och befolkningen homogen. Barnen kände varandra väl och alla hade i stort sett samma referensramar. Olikskheterna kan skapa motsättningar, men tar vi vara på all denna kunskap blir det en tillgång.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Läsåret 2000/01 inleddes en femårig försöksverksamhet med undervisning utan timplan som omfattar knappt 900 kommunala grundskolor i 79 kommuner. Försöksverksamheten regleras av förordningen om förskoleverksamhet med utbildning utan timplan i grundskolan (SFS 1999:903). Timplanedelegationen (dir. 1999:50) har haft som uppgift att leda, stödja och utvärdera försöket.

Timplanedelegationen lämnade sitt slutbetänkande Utan timplan – för målinriktat lärande (SOU 2005:101) till regeringen i november 2005. Delegationen föreslår att grundskolans timplan ska avskaffas. Enligt delegationen kan ett sådant beslut på sikt bidra till en ökad måluppfyllelse genom att stimulera utvecklingen i skolorna. För att garantera eleverna rätten till en likvärdig utbildning och för att stärka utvecklingen i skolorna krävs

dock enligt delegationen ytterligare ändringar i regelverket, bl.a. för att säkerställa den garanterade undervisningstiden samt insatser för att utveckla grundskolans målsystem, satsningar på kompetensutveckling för skolans personal samt för att implementera och följa upp en skola utan timplan.

Utskottet anser att beredningen av delegationens betänkande bör avvaktas.

Utskottet har vid behandling av liknande yrkanden tidigare betonat vikten av att skolan, i enlighet med gällande föreskrifter, arbetar på ett sådant sätt att varje elevs resultat och skolsituation ständigt följs upp. Utskottet har också påpekat att målstyrning innebär att det ska finnas möjligheter till en flexibel lösning av pedagogiska insatser för enskilda elever och för grupper av elever. Enligt Lpo 94 är skapande arbete och lek väsentliga delar i det aktiva lärandet. I läroplanen sägs också att såväl de intellektuella som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna ska följas upp.

Utskottet utgår från att frågor om läroplaner, kursplaner, ämnen m.m. kommer att aktualiseras i samband med arbetet med en ny skollag.

Stöd

Motioner

I motion 2006/07:Ub388 (s) yrkande 2 begärs en utökad satsning på grundskolans resurser till studiesvaga elever. I motionen anförs att bl.a. byggbranschens framtida hantverkare kommer att ha stort behov av att ha goda kunskaper i framför allt svenska, engelska och matematik för att motsvara kraven på att självständigt kunna utföra beställningar utifrån skriftliga instruktioner och ritningssystem i modern teknik.

I motion 2006/07:Ub360 (kd) framhålls att för att barn med hörselnedsättningar ska få samma möjligheter till utbildning som hörande elever behöver de gå i en skola med mindre klasser, god ljudmiljö, hörselteknisk utrustning, tillgång till teckenspråk samt personal med hörselpedagogisk utbildning.

Vänsterpartiet begär i motion 2006/07:Ub309 yrkande 21 att elevskyddsombud i grundskolan måste få motsvarande rätt till stödundervisning som elever i gymnasieskolan. Miljöpartiet framhåller i motion 2006/07:Ub254 yrkande 2 att det ska vara självklart att elever ska ha rätt till extra stöd för att ta igen undervisning som de missat när de varit frånvarande för arbete med elevinflytande, skyddsombudsarbete, skoltidningsarbete eller liknande. Miljöpartiet anser därför att skollagen ska ändras i detta avseende.

I motion 2006/07:Ub395 (s) skriver motionärerna att läxor bör avskaffas i skolan. I motionen framhålls att det är lärarnas ansvar att lära ut. Det är inte meningen att eleverna ska behöva lära sig själva hemma. I motionen anförs att det sett ur ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv bör göras en översyn om barn och ungdomar med olika bakgrund och hemförhållanden har samma möjlighet att under fritiden klara av att göra sina läxor. Målet bör vara att läxläsning är en del av skoldagen i skolan.

Miljöpartiet skriver i motion 2006/07:Ub254 yrkande 4 att elever bör ges rätt att överklaga åtgärdsprogram. I motionen hävdas att elevernas rätts-säkerhet behöver stärkas genom att möjlighet till överklagan av åtgärdsprogram införs. Det är viktigt, skriver Miljöpartiet, att de elever som har givits sämst förutsättningar att uppfylla målet för utbildningen får den hjälp de behöver.

I motion 2006/07:Ub246 (s) anförs att det bör vara ett krav att överlämna åtgärdsprogram då eleven byter skola.

Miljöpartiet välkomnar i motion 2006/07:Ub253 yrkande 4 framväxten av profilklasser. Miljöpartiet anför att de önskar ett utbildningsväsende som ger de enskilda eleverna möjlighet att hitta inspiration för att utveckla sin kunskap och sina färdigheter. Miljöpartiet anser att möjligheten att få gå i en profilklass kan stärka motivationen både hos elever som generellt är studiemotiverade och hos dem som kanske annars är på väg att tappa orken. Därför bör, anser Miljöpartiet, framväxten av profilklasser i alla ämnen stödjas, alltifrån dans och musik till matematik och engelska, i såväl fristående som kommunala skolor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Barns rätt till utbildning kommer till uttryck i olika internationella dokument som Sverige har förbundit sig att följa. Barnkonventionen föreskriver en rätt till utbildning, som ska ges på grundval av lika möjligheter för alla. Detta omfattar bl.a. en rätt till individuellt anpassad undervisning för barn med särskilda behov.

I Salamancadeklarationen om principer, inriktning och praxis vid undervisning av elever i behov av särskilt stöd, som antogs 1994 av den internationella konferensen om specialundervisning arrangerad av Unesco och Spaniens utbildnings- och vetenskapsministerium, betonas att skolorna ska ge plats för alla barn oavsett deras fysiska, intellektuella, sociala, emotionella, språkliga och andra förutsättningar.

Bestämmelser om att elever får det stöd och den hjälp de behöver i skolan finns bl.a. i skollagen. Enligt 1 kap. 2 § och 4 kap. 1 § skollagen ska hänsyn tas till elever i behov av särskilt stöd. För grundskolan finns bestämmelser om olika former av stödsatser i 5 kap. grundskoleförordningen, bl.a. studiehandledning på modersmålet, stödundervisning, specialpedagogiska insatser inom elevens klass eller i särskild undervisningsgrupp samt anpassad studiegång. Enligt 5 kap. 4 § grundskoleförordningen ska en elev ges stödundervisning om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de mål som minst ska ha uppnåtts vid slutet av det femte och det nionde skolåret eller om eleven av andra skäl behöver särskilt stöd. Ytterligare bestämmelser finns i de övriga skolformsförordningarna samt i läroplanerna.

Det är huvudmannens ansvar att undervisningen i skolan anpassas till varje elevs förutsättningar och behov och att tillgängliga resurser fördelas på ett rimligt sätt.

Det har tidigare beslutats om skärpta regler i skolformsförordningarna om att de elever som behöver extra hjälp i skolarbetet också ska få det. Ändringarna innebär att rektorerna blir skyldiga att utreda stödbehovet om en lärare eller förälder begär det. Ett åtgärdsprogram ska därefter upprättas. Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna kan följas upp och utvärderas. Förordningsändringarna gäller fr.o.m. höstterminen 2006. Utskottet anser att skolans möjlighet att möta varje elevs individuella behov av stöd behöver utvecklas och ser därför fram emot att regeringen återkommer med förslag i frågan.

Från och med den 1 januari 2006 ska individuella utvecklingsplaner upprättas för varje elev. Bestämmelsen om individuella utvecklingsplaner infördes för grundskolans del i 7 kap. 2 § grundskoleförordningen (SFS 1994:1194, 2005:179) och lyder enligt följande:

Läraren skall fortlöpande informera eleven och elevens vårdnadshavare om elevens skolgång. Minst en gång varje termin skall läraren, eleven och elevens vårdnadshavare samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas (utvecklingssamtal). Vid utvecklingssamtalet skall läraren i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Utvecklingsplanen kan även innehålla överenskommelser mellan lärare, elev och vårdnadshavare. Informationen vid utvecklingssamtalet bör grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i läroplanen och kursplanerna. På begäran av en elevs vårdnadshavare skall läraren som ett komplement till utvecklingssamtalet även lämna annan skriftlig information om elevens skolgång än som avses i första stycket. Uppgifter i utvecklingsplanen och sådan information som avses i andra stycket får inte ha karaktären av betyg. Utvecklingssamtal skall i vissa fall resultera i ett sådant åtgärdsprogram som avses i 5 kap. 1 §.

Motsvarande bestämmelser finns i 7 kap. 1 § särskoleförordningen, 8 kap. 1 § specialskoleförordningen samt 5 kap. 3 § sameskoleförordningen. Bestämmelsen kompletteras av 5 kap. 1 § tredje stycket grundskoleförordningen om åtgärdsprogram för elev som behöver särskilt stöd. Motsvarande bestämmelser för de andra skolformerna finns i 5 kap. 1 § särskoleförordningen, 6 kap. 1 § specialskoleförordningen, 5 kap. 3 § sameskoleförordningen samt 1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor.

Bestämmelsen i grundskoleförordningen lyder:

Om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, dennes vårdnadshavare eller på annat sätt har framkommit att eleven behöver särskilda stödåtgärder, skall rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Eleven och elevens vårdnadshavare skall ges möjlighet att delta vid utarbetandet av programmet.

Utskottet har tidigare uttalat (bet. 2004/05:9) att det enligt utskottets uppfattning inte finns något som hindrar att skolor inom ramen för befintligt regelverk undervisar barn som halkat efter eller inte uppfyller målen under sommarlovet. Skolan har ett ansvar att tillse att eleverna uppfyller de uppställda målen.

Vad gäller frågan om profilklasser skriver regeringen i budgetpropositionen för 2007 (prop. 2006/07:1 utg.omr. 16 avsnitt 5.3.2) att det även bör bli lättare för kommunala skolor att inrätta olika former av profilklasser. Regeringen avser att återkomma med anledning av bl.a. denna frågor.

Utskottet anser att gällande bestämmelser och de förslag som för närvarande är under beredning i arbetet med en ny skollag väl tillgodoser motionsyrkandenas intentioner. Det finns goda möjligheter att anpassa undervisningen till olika elevers behov, och utskottet förutsätter att så även sker.

Nationella prov och kontrollstationer

Motion

Miljöpartiet anför i motion 2006/07:Ub263 yrkande 3 angående nationella prov i svenska och obligatoriska kontrollstationer att det är viktigt att värna den pedagogiska friheten. Införande av kontrollstationer som styr vid vilken tidpunkt eleverna ska ha utvecklat den ena eller den andra färdigheten riskerar att hindra kunskapsutvecklingen, skriver Miljöpartiet. Det är därför, anför i motionen, viktigt att undervisningen individanpassas och att lärare har stora möjligheter att planera och utforma sin undervisning på det sätt som de anser vara bäst under omständigheterna.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I 7 kap. 10 § grundskoleförordningen finns bestämmelser om ämnesprov. Ämnesprov i svenska, engelska och matematik ska användas i slutet av årskurs 9 för att bedöma elevernas kunskapsutveckling och som stöd för betygssättningen. Ämnesprov i samma ämnen kan användas i slutet av årskurs 5 för att bedöma elevernas kunskapsutveckling. Skolverket fastställer ämnesproven och meddelar närmare föreskrifter om dem.

I december 2004 gav regeringen Skolverket i uppdrag att vidareutveckla det nationella provsystemet (U2004/5293/S). Enligt uppdraget ska det nationella provsystemet bestå av

- nationella ämnesprov för år 5 och år 9 i grundskolan och nationella kursprov för gymnasieskolan och gymnasial vuxenutbildning,
- en provbank med prov inom olika ämnesområden och för olika åldrar i grundskolan respektive för gymnasieskolan och den gymnasiala vuxenutbildningen samt
- diagnostiskt material för grundskolan.

Skolverket har bl.a., enligt uppdraget, behandlat följande frågeställningar:

- utveckling av diagnostiska stödmaterial för de tidiga åldrarna i grundskolan, särskilt vad gäller läsutveckling och matematik,

- samverkan med Myndigheten för skolutveckling i syfte att öka skolornas kunskap om och användning av diagnostiska stödmaterial och
- översyn av de nationella ämnesproven och det diagnostiska materialet för grundskolan så att de inte missgynnar elever utifrån aspekter som kön, etnicitet och social bakgrund.

Skolverket har den 26 februari 2006 redovisat uppdraget (dnr 2005:03212).

Provresultaten på de nationella proven utgör en viktig del av det underlag som läraren har att ta hänsyn till då betyg ska sättas.

I februari 2006 tillsattes en särskild utredare för att göra en översyn av grundskolans uppföljningssystem m.m. (dir. 2006:19). Utredaren ska se över hur mål- och uppföljningssystemen för grundskolan och motsvarande skolformer kan stärkas och utvecklas för att kvaliteten i utbildningen ska förbättras och därigenom bidra till ökad måluppfyllelse. Uppdraget ska redovisas senast den 1 maj 2007.

Grundskolans huvuduppgift ska vara att ge alla elever förutsättningar att nå de grundläggande målen i alla ämnen. Regeringen anser därför (prop. 2006/07:1 utg.omr. 16 avsnitt 5.3.2) att en översyn av skolans mål är nödvändig. Kunskapsmålen måste förtydligas och processmålen bli färre. Regeringen anser också att ett antal regelbundna, obligatoriska kontrollstationer bör införas. Utskottet delar regeringens uppfattning.

Elevhälsa

Motioner

Vänsterpartiet anför i motion 2006/07:Ub309 yrkande 17 att rätten till elevhälsa måste kunna garanteras och därför bör möjligheterna att införa ett nyckeltal för elevhälsa utredas. Dessutom, menar motionärerna, bör det i skollagen slås fast att varje barn har rätt till tillgänglig och professionell elevhälsa. Vänsterpartiet anser vidare i motion 2006/07:So375 yrkande 7 att skolhälsovården behöver byggas ut. Skolsköterska, kurator och psykolog ska ingå i arbetsteamet. Vänsterpartiet anser att barn och ungdomar enkelt och omedelbart ska kunna komma i kontakt med elevvården.

I motion 2006/07:Ub400 (s) anför motionärerna att en professionell elevhälsa måste tydliggöras i framtidens skollag. I motionen framhålls också vikten av tillgång till skolläkare, skolsköterska, skolpsykolog och skolkurator.

I motion 2006/07:Ub383 (kd) anføres att beredskapen är dålig både vad gäller att upptäcka och att hjälpa de elever som lider av allvarlig psykisk ohälsa och riskerar att utföra självmordshandlingar. Motionären anser att i samband med att barns och ungdomars hälsa utreds för att ta fram självmordspreventiva riktlinjer i skolan, bör det sätt som barn och ungdomar kommunicerar på särskilt beaktas.

I motion 2006/07:So379 yrkande 5 anføres angående kuratorers kunskap att kuratorssamtal är viktiga för att ge stöd till unga flickor som står inför svåra beslut, t.ex. vid aborter. I samma motion yrkandena 10 och 11

anförs att det borde införas ett maxantal för hur många elever varje skolsköterska och skolläkare som mest får ansvara för. Genom detta kan elevvårdens personal uppnå de mål som i dag finns beskrivna i Socialstyrelsens riktlinjer för elevvården.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I 14 kap. 2 § skollagen anges att det för skolhälsovården ska finnas skolläkare och skolsköterska. Skolhälsovården och dess personal står under Socialstyrelsens tillsyn enligt lagen om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område (6 kap. 1 §).

Utskottet har tidigare vid ett flertal tillfällen (senast i bet. 2005/06: UbU11 s. 9 f.) framhållit elevhälsans och skolhälsovårdens betydelse för att förebygga självmordsförsök och självmord bland barn och unga. Utskottet vill återigen understryka vikten av att elevhälsan försöker fånga upp de elever som riskerar att utföra självmordshandlingar eller tillfoga sig själva skada.

Riksdagen beslutade i januari 2001 om att WHO:s riktlinjer för att förebygga självmord bland skolelever skulle anpassas till svenska förhållanden (skr. 1999/2000:137, bet. 2000/01:SoU7, rskr. 2000/01:135). Myndigheten Institutet för psykosocial medicin (IPM) har av regeringen fått uppdraget att föra ut WHO:s riktlinjer om självmordsförebyggande arbete i skolan. Nationellt centrum för suicidforskning och prevention av psykisk ohälsa (Nasp) inom IPM arbetar med att förebygga självmord och självmordsförsök.

Regeringen gav i juni 2003 Socialstyrelsen i uppdrag att kartlägga omfattningen och karaktären av den problematik som innebär att flickor skadar sig själva avsiktligt. En första delrapport, Flickor som skadar sig själva, lämnades i januari 2004.

Utskottet vill, i överensstämmelse med vad utskottet tidigare anfört (senast i bet. 2004/05:UbU10 s. 12), betona angelägenheten av att skolan har tillgång till personal med tillräcklig utbildning och kompetens på området.

Drogförebyggande verksamhet

Motioner

I motion 2006/07:So461 (s) yrkande 3 understryks vikten av att skolan arbetar förebyggande om alkohol och narkotika. Av central betydelse är bl.a. preventiva insatser mot riskbeteenden av olika slag som tidig alkoholdebut, berusningsdrickande, experimenterande med narkotika och kriminalitet.

Men det handlar inte bara om undervisning. Det finns ett växande stöd i internationell preventivforskning för att ett brett upplagt förebyggande arbete i skolorna, i nära samarbete med föräldrarna, kan stärka barns och ungas anknytning till skolan och minska riskerna för bl.a. missbruk. I den

enskilda skolan måste detta arbete knytas an till och ses som en del av strävan att vidmakthålla eller förbättra skolan som arbets- och utbildningsmiljö för såväl elever som lärare och annan personal, skriver motionärerna.

I motion 2006/07:Ub297 (fp) anförs att narkotikaupplysningen i skolan måste bli effektivare. Alla synpunkter på att informationen behöver förbättras måste tas på allvar. I motion 2006/07:Ub228 (kd) yrkande 2 anförs att det behövs rikstäckande kampanjer m.fl. informationsåtgärder för att motverka ett ökat drogbruk bland ungdomar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Utskottet understryker här, liksom i tidigare betänkanden, skolans viktiga roll när det gäller information i ANT-frågor. I läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m. (Lpo 94) anges att rektor har ett särskilt ansvar för att ämnesövergripande kunskapsområden integreras i undervisningen. Som ett sådant kunskapsområde nämns riskerna med tobak, alkohol och andra droger.

Myndigheten för skolutveckling och Statens folkhälsoinstitut har i september 2003 redovisat ett gemensamt regeringsuppdrag att i samråd med Svenska Kommunförbundet analysera vilka insatser som kan göras för att stärka den alkohol- och narkotikaförebyggande verksamheten i skolan (Insatser i skolan som stärker hälsofrämjande skolutveckling och förebygger alkoholskador och narkotikamissbruk). I rapporten framhålls värdet av att skolan har en väl utvecklad policy för arbetet mot narkotika och alkohol. Olika insatser föreslås, bl.a. kompetensutveckling för personalen samt framtagande av kunskapsunderlag för skolpersonal. Dessa insatser påbörjades under budgetåret 2004 av Myndigheten för skolutveckling i samverkan med Statens folkhälsoinstitut, Alkoholkommittén och Mobilisering mot narkotika.

Hälsa, rörelse och kost i skolan

Motioner

Ett flertal motioner rör frågan om vad skolan kan göra för att förbättra elevernas kost- och motionsvanor. Vänsterpartiet anför i motion 2006/07:So375 yrkande 8 att stimulansåtgärder bör vidtas för att öka möjligheterna för skolor att bli en s.k. hälsofrämjande skola. Miljöpartiet anför i motion 2006/07:So464 yrkande 20 att det behövs mer rörelse i skolan. I motion 2006/07:Ub268 (s) understryker motionären skolans viktiga uppgift att utbilda elever i kost och motion. Motionären skriver att alltmer tid i dagens skola tillbringas stillasittande i skolbänken, och hemkunskapsämnet och idrott får allt mindre utrymme. Motionären menar att detta måste brytas. I motion 2006/07:342 (s) anförs om skolans hälsoarbete att hälsotänkandet måste på ett helt annat sätt än i dag genomsyra skolans arbete. Det räcker inte att den fysiska aktiviteten bara blir några timmars idrott. Också

kostens betydelse måste uppmärksammas. I motion 2006/07:Ub349 (s) anføres att det inte ska vara en självklarhet att kunna köpa godis på skoltid. Skolan borde, enligt motionärerna, vara en sockerfri zon. I motion 2006/07:Ub406 (s) understryks vikten av att all personal som arbetar med barn och ungdomar har tillräcklig kunskap i kost- och motionsfrågor. I motion 2006/07:So379 (kd) yrkande 3 framhålls att hälsa och kost bör läggas in i grundskoleundervisningen. Där skulle också kunskaper om ätstörningar kunna ges till ungdomar i förebyggande syfte.

I motion 2006/07:So464 yrkande 32 anför Miljöpartiet att kvalitetskrav angående skolmat bör införas i skollagen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Utskottet anser att goda matvanor tillsammans med regelbunden fysisk aktivitet är viktiga förutsättningar för att barn och unga ska må bra, växa och utveckla sitt lärande. Skolan kan på olika sätt främja en hälsosam livsstil genom undervisning i de skolämnena som ska behandla området men också i elevhälsoarbetet och genom den skolmat som serveras. I skolans uppdrag ingår att lägga grunden för goda matvanor, bl.a. genom att erbjuda näringsriktiga skolmåltider i en bra miljö.

Livsmedelsverket fick under förra mandatperioden i uppdrag att utarbeta nya riktlinjer för maten i förskolan och i skolan. Livsmedelsverket har nyligen utgivit Bra mat i skolan – förskoleklass, grundskola, gymnasieskola och fritidshem – Råd från Livsmedelsverket. I råden finns rekommendationer och riktlinjer för kommunens folkhälsoplanering, kommunens ansvar för maten i skolan, rektors ansvar, val av livsmedel m.m.

Skolans arbetsmiljö

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden rörande trygghet och arbetsro, skolmiljön, buller, elevskyddsombudens ställning m.m.

Jämför reservationerna 48 (v), 49 (v), 52 (v) och 53 (mp).

Trygghet och arbetsro

Motioner

Vänsterpartiet vill i motion 2006/07:K312 yrkande 27 att lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever även ska omfatta diskriminering på grund av könsidentitet.

I motion 2006/07:Ub391 (s) framför motionärerna att konflikthantering i skolan kan ske genom elevmedling. I motion 2006/07:Ub403 (s) uppmanar motionärerna regeringen att se till att frågan om mobbning fortsätter att

vara en viktig fråga på dagordningen. Att alla barn ska ha rätt till en bra och trygg skola understryks i motion 2006/07:C359 (s) yrkande 9. I motion 2006/07:Ub422 (kd) anförs att det ska gälla nolltolerans mot mobbning i skolan.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Utskottet understryker att skolan, bl.a. enligt den nya lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67), har en omfattande skyldighet att se till att kränkningar i skolan begränsas.

Skolverket har nyligen utgivit Allmänna råd och kommentarer – För arbetet med att främja likabehandling och för att motverka diskriminering och annan kränkande behandling (2006). Regeringen har i februari 2007 beslutat ge Myndigheten för skolutveckling i uppdrag att sammanställa och kartlägga forskningsbaserade metoder och åtgärder som har dokumenterad effekt mot mobbning. Myndigheten ska även ge stöd till ytterligare utvärdering av befintliga metoder som används mot mobbning, för att utifrån denna kartläggning utforma en utbildningssatsning riktad till kommuner och skolor. Utskottet välkomnar regeringens beslut och uppmärksammar samtidigt att skolministern aviserat att krav på skolorna att använda forskningsbaserade åtgärdsprogram kommer att komma in i arbetet med att ta fram en ny skollag.

Miljön i skolan

Motioner

Vänsterpartiet anför i motion 2006/07:Ub309 yrkande 22 att Arbetsmiljöverket bör få i uppdrag att prioritera tillsynen av elevernas fysiska och psykosociala miljö. Skolan måste, hävdar motionärerna, kartlägga skolmiljön och i möjligaste mån bygga bort den utsatthet många elever talar om. I motion 2006/07:Ub280 yrkande 5 anför Vänsterpartiet att skolmiljön bör göras fri från pornografi.

I motion 2006/07:Ub309 yrkande 23 anför Vänsterpartiet att regleringen kring lokaler, utemiljö och utrustning bör innehålla krav på tillgänglighet för elever med funktionshinder. I samma motions yrkande 18 anför Vänsterpartiet att ett nationellt statistikregister över elevers olycksfall bör inrättas för att öka kunskapen om och ge underlag till förbättringar i arbetsmiljön.

Flera motionsyrkanden tar upp buller i skolmiljön. I motion 2006/07:Ub306 (mp) yrkande 1 påtalas behov av regelbundna kontroller av skolans inre bullernivå, exempelvis i matsalarna. I samma motions yrkande 2 begärs att Socialstyrelsen får i uppdrag att se över huruvida bullergränser är anpassade till barns känsligare öron. I motion 2006/07:Ub347 (s) anförs att barn och ungdomar i Sverige bör garanteras att inte utsättas för skadliga ljudnivåer i skolan.

I motion 2006/07:Ub309 yrkande 19 anför Vänsterpartiet att Arbetsmiljöverket bör precisera och kvalitetssäkra innehållet i elevskyddsombudens utbildning. I samma motions yrkande 20 anför Vänsterpartiet att elevskyddsombuden ska ha samma rättigheter som andra skyddsombud. I motionens yrkande 26 begär Vänsterpartiet att elevernas rätt till reellt inflytande över sin utbildning och arbetsmiljö bör förtydligas i skollagen. I motion 2006/07:Ub394 (s) anförs att elevers inflytande på arbetsmiljön i skolan bör stärkas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

De övergripande bestämmelserna om arbetsmiljön finns i arbetsmiljölagen (1977:1160). Denna har karaktär av ramlag. Skolan är i arbetsmiljölagens mening en arbetsplats, och arbetsmiljölagen och anslutande författningar gäller därför arbetstagare i skolan. Den som genomgår utbildning likställs med arbetstagare och omfattas av arbetsmiljölagens bestämmelser utom såvitt gäller reglerna om skyddsombud, skyddskommittéer och åldersgränser. I 6 kap. arbetsmiljölagen finns bestämmelser om den lokala skyddsverksamheten i företag och förvaltningar. Bestämmelserna bygger på principen om samverkan i organiserade former mellan arbetsgivare och arbetstagare i arbetsmiljöfrågor. Bestämmelserna i kapitlet gäller inte för elever förutom reglerna om elevskyddsombud i 17 och 18 §§.

Enligt 6 kap. 17 § ska de som genomgår utbildning av huvudmannen ges tillfälle att genom skyddsombud medverka i skyddsverksamheten på arbetsstället, om det är rimligt med hänsyn till utbildningens art och utbildningens längd. Elevskyddsombuden ska vidare beredas tillfälle att delta i skyddsarbetet i alla väsentliga avseenden, såsom att delta i planeringen av nya eller ändrade lokaler, arbetsmetoder eller arbetsförhållanden i övrigt. Reglerna om organiserad elevmedverkan gäller inte elever i lägre årskurser än årskurs 7 i grundskolan. I förarbetena till arbetsmiljölagen betonas dock att de yngre eleverna i takt med sin mognad bör få möjlighet att delta i skolans miljöarbete i olika former vid sidan av det organiserade miljöarbetet (prop. 1976/77:149).

Enligt 6 kap. 18 § ska huvudmannen för utbildningen se till att elevskyddsombuden får den utbildning och den ledighet som behövs för uppdraget.

För att förbättra elevskyddsombudens möjligheter att delta i skolans arbetsmiljöarbete gav regeringen Skolverket i uppdrag att utfärda föreskrifter om detta. Skolverkets föreskrifter om elevmedverkan i arbetsmiljöarbetet genom elevskyddsombud gäller från den 1 juli 2004 (SKOLFS 2004:13). Skolverket och Arbetsmiljöverket har hösten 2004 tillsammans presenterat en webbhandbok om hur man kan arbeta med arbetsmiljöfrågor i skolan.

Särskilda ämnen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden rörande bl.a. idrott, simundervisning i skolan, språkförståelse, hem- och konsumentkunskap, kultur- och musikskolor, naturskolor, sex och samlevnad, undervisning i jämställdhet, samhällskunskap och EU-kunskap, undervisning i entreprenörskap samt skolbesök i Stockholm.

Jämför reservationerna 54 (v), 55 (v), 56 (s), 57 (v), 58 (mp), 59 (mp), 60 (v, mp), 61 (v), 62 (v), 63 (v) och 64 (v).

Idrott

Motioner

Flera motioner behandlar frågan om fler obligatoriska schemalagda idrotts-timmar i grundskolan. Denna uppfattning framförs i motion 2006/07:Ub366 (s), motion 2006/07:Ub209 (m), motion 2006/07:Ub261 (m), motion 2006/07:Kr218 (c) yrkande 1 samt motion 2006/07:So379 (kd) yrkande 4.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Antalet timmar för ämnet idrott och hälsa inom ramen för grundskolans timplan ökade fr.o.m. läsåret 1998/99 från 460 till 500 timmar (prop. 1997/98:6, bet. UbU5, rskr. 107). Samtidigt utökades det lokala utrymmet för skolans val från 410 timmar till 600 timmar. I grundskolans timplan finns utöver detta 382 timmar avsatta för elevens val. Dessa timmar kan bl.a. användas för ämnet idrott och hälsa. Inom ramen för skolans vardag finns också stora möjligheter att erbjuda eleverna fysiska aktiviteter, friskvård m.m.

Skolans ansvar att erbjuda daglig och regelbunden fysisk aktivitet inom ramen för hela skoldagen har fr.o.m. februari 2003 förts in i Lpo 94, och en liknande formulering har förts in i Lpf 94. Varje skola ska, utifrån sina lokala förutsättningar, hitta former för att dessa mål ska uppnås.

Myndigheten för skolutveckling har fått ett särskilt uppdrag att stödja och följa skolornas arbete med att genomföra ändringar som gjorts i läroplanerna, i syfte att stärka skolans ansvar för att erbjuda daglig och regelbunden fysisk aktivitet (U2003/1020/S). Detta uppdrag slutredovisades den 1 september 2005. I rapporten konstateras att läroplansändringen tagits emot positivt ute i skolorna och att många skolor integrerat fysisk aktivitet i skoldagen bl.a. i samhällsorienterande och naturorienterande ämnen. Myndigheten ska återkommande rapportera till regeringen bl.a. i vilken utsträckning skolorna lyckats förverkliga målet om 30 minuters fysisk aktivitet om dagen för varje elev.

Simundervisning

Motioner

I motionen 2006/07:Ub338 (s) anføres att regeringen bör förtydliga läroplanens mål och samtidigt ställa krav på skolor att de på ett tillfredsställande sätt organiserar simundervisning för sina elever. Precis som nollversionen formuleras inom trafiken eller i kampen mot narkotika borde en vision formuleras inom detta område. Inga barn i Sverige ska behöva drunkna på grund av undermåliga simkunskaper. Att kunna simma ska, anser motionären, vara en baskunskap som alla barn har rätt till.

I motion 2006/07:Ub384 (s) anføres att det i kursplanen för grundskolan bör införas krav på obligatorisk simundervisning. Även motion 2006/07:Kr218 (c) yrkande 2 framhåller att simkunnigheten bland barn och ungdomar bör öka.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Skolverket genomförde under våren 2004 en tillsyn av samtliga kommuner och samtliga huvudmän för fristående grundskolor avseende simkunnighet och förmåga att hantera nödsituationer vid vatten. Tillsynen avsåg elever som avslutade det femte skolåret våren 2003 och syftade till att bedöma hur huvudmän och skolor arbetar i riktning mot målen i kursplanen samt kontrollera att de nationella kraven i kursplanen följs. Tillsynen visade att över 7 000 elever i årskurs fem inte kunde simma. Skolverket har riktat kritik mot 14 % av kommunerna och 3 % av de fristående skolorna för att de inte undervisat eleverna i simning på skoltid. Skolverket har också riktat kritik mot 26 % av kommunerna och 7 % av de fristående skolorna för att de inte gett eleverna förutsättningar att praktiskt lära sig hur man hanterar nödsituationer vid vatten.

Som utskottet tidigare konstaterat (senast i bet. 2004/05:UbU10) är simkunnighet en baskunskap i säkerhet som alla barn har rätt att få. I kursplanen för idrott och hälsa anges tydligt att eleverna i slutet av femte skolåret ska kunna hantera nödsituationer vid vattnet. I slutet av nionde skolåret ska eleverna dessutom ha kunskaper i livräddande första hjälp. Det framgår mycket tydligt av kursplanen för ämnet idrott och hälsa i grundskolan att skolan har ett ansvar för att eleverna ska få denna kunskap. Samma krav i fråga om individualisering av undervisningen gäller självfallet för simundervisning som för annan undervisning. Enligt 1 kap. 12 § skollagen är det huvudmannen för det offentliga skolväsendet eller huvudmannen för en fristående skola som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skolförfattningarna. Utskottet menar att kommuner och skolor har ett självklart ansvar för simkunnigheten hos skolans elever och förutsätter att detta ansvar också tas.

Skolverket har haft regeringens uppdrag att förtydliga målen för skolans simundervisning, bl.a. målet att ”kunna simma och hantera nödsituationer på vattnet”. Uppdraget har redovisats. I sin rapport understryker Skolverket vikten av ett säkerhetstänkande och förtydligar målen i kursplanen för idrott och hälsa för årskurs 5.

Språkförståelse

Motioner

I flera motionsyrkanden understryks vikten av undervisning i språk: svenska, modersmål eller andra språk. Vänsterpartiet anför i motion 2006/07: A270 yrkande 35 att modersmålsundervisningen i skolan bör stärkas.

I motion 2006/07:Ub249 (s) anförs att det är lika viktigt att satsa på de svenska barnens svenskundervisning utomlands som det är att satsa på invandrabarnens hemspråksundervisning i Sverige. Att ha kontakt med sitt ursprung och behärska sitt modersmål är en viktig grundtrygghet som alla människor har rätt till. I motion 2006/07:Ub319 (s) understryks vikten av att elever har möjlighet att läsa engelska under hela grundskoletiden. I motion 2006/07:Ub337 (s) understryker motionären vikten av tillvalsspråk i skolan och framhåller att många barn och elever i Sverige redan besitter stora språkkunskaper genom sitt modersmål. I motion 2006/07:Ub420 (s) yrkande 2 begärs att tvåspråkigheten hos elever ska stärkas.

Införande av en litterär kanon föreslås i motion 2006/07:Ub260 (fp). Motionären framhåller att en sådan kanon bör kunna ingå i kursplanen i svenska för grundskolan och kärnämneskurserna i svenska i gymnasiet.

I motion 2006/07:Ub 286 (fp) föreslås att retorikträningen i skolan bör utökas och att det bör undersökas hur skolan lyckas lära ut retoriska kunskaper. I motion 2006/07:Kr219 (c) yrkande 1 erinras om att det behövs forskning om vad den successiva övergången till enbart engelska i skolan innebär för den svenska språkkänslan och språkkunskapen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Bestämmelserna om modersmålsundervisning finns i 2 kap. 9–14 §§. I 9 § grundskoleförordningen stadgas att om en eller båda av elevens vårdnadshavare har ett annat språk än svenska som modersmål och språket utgör dagligt umgängesspråk för eleven, ska eleven få undervisning i detta språk som ett ämne, om eleven har grundläggande kunskaper i språket och eleven önskar få sådan undervisning. I andra stycket anges att en samisk, tornedalsfinsk eller romsk elev ska erbjudas modersmålsundervisning även om språket inte är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet.

Enligt 2 kap. 13 § grundskoleförordningen är en kommun skyldig att anordna modersmålsundervisning i ett språk endast om det finns en lämplig lärare. En kommun är skyldig att anordna sådan undervisning om minst fem elever önskar undervisning i språket. När det gäller samiska,

tornedalsfinska eller romska elever är kommunen skyldig att anordna modersmålsundervisning även om antalet elever är mindre än fem. Undervisning i dessa språk, som är nationella minoritetsspråk, ska alltså anordnas även om de inte utgör elevens dagliga umgängesspråk. Förskolan ska, enligt Lpfö 98, bidra till att barn med ett annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.

Utskottet anser liksom tidigare (jfr bet. 2002/03:UbU11) att det inte finns anledning att föreslå några förändringar i regelverket vad avser modersmålsundervisning i grundskolan. Som utskottet tidigare påpekat är modersmålsundervisningen en viktig rättighet för elever som har ett annat modersmål än svenska. Även de nationella minoritetsspråkens särställning är väl motiverad. Det ligger ett värde i att modersmålsundervisningen integreras med den övriga verksamheten i skolan och ses som en del av skolans språkprogram. Utskottet vill också, liksom tidigare, stryka under att det är viktigt att modersmålslärarna är en del av skolans vardag.

Utskottet anser att skolan på alla sätt bör stimulera elevernas eget läsande och intresse för litteratur. Eleverna ska också ta del av Sveriges och världens litteraturskatt.

Hem- och konsumentkunskap

Motioner

Vänsterpartiet understryker i motion 2006/07:Ub218 hem- och konsumentkunskapens betydelse i skolan och föreslår vissa förändringar i ämnet. Vänsterpartiet begär i yrkande 1 att regeringen återkommer med förslag angående hem- och konsumentkunskapens ställning inom utbildning för hållbar utveckling, särskilt hållbar konsumtion. I yrkande 2 understryks ämnets ställning för främjandet av god hälsa, såväl fysisk som psykisk. Hem- och konsumentkunskapens betydelse som jämställdhetsfrämjande ämne framhålls i yrkande 3 och i samma motions yrkande 5 begärs särskilda krav på lokaler och utrustning.

I motion 2006/07:Ub380 (s) anförs att betydelsen av ämnet hem- och konsumentkunskap bör uppvärderas och att undervisningen bör påbörjas redan i mellanstadiets lägre årskurser.

I motion 2006/07:Ub271 (s) understryks betydelsen av att nationellt och internationellt verka för utbildning i hållbar utveckling.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Undervisningen i hem- och konsumentkunskap har en viktig plats i grundskolan. I kursplanen för ämnet hem- och konsumentkunskap anges som ett mål att sträva efter att eleven ska utveckla förståelse och intresse för hur handlingar i hushållet samspelar med hälsa, ekonomi och miljö

såväl lokalt som globalt. Ett mål som eleven ska ha uppnått i slutet av nionde skolåret är att kunna använda olika varor, metoder och redskap i hushållet och därvid ta hänsyn till hälsa, hushållsekonomi och miljö.

Skolhuvudmannen och skolorna har ansvaret för att en konkretisering av de nationella målen görs. Skolhuvudmannen har vidare ett stort ansvar när det gäller uppföljning och utvärdering av skolans resultat för att säkerställa att skolorna uppnår de nationella målen.

Kultur- och musikskolor

Motioner

Vänsterpartiet begär i motion 2006/07:Ub270 yrkande 1 att kravet på kommunerna att hålla kultur- och musikskolor förs in i skollagen. Samma krav återfinns i Vänsterpartiets motion 2006/07:Ub309 yrkande 16.

Vikten av att den kommunala musikskolan är tillgänglig för alla barn understryks i motion 2006/07:Ub389 (s).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Utskottet delar uppfattningen att kultur och musik är viktiga för att utveckla elevernas personlighet och intressen. Av de kursplaner som gäller såväl för grundskola som för gymnasieskola framgår att olika kulturaspekter ska behandlas inom i princip samtliga ämnen. Hur målen uppnås är en angelägenhet för kommunerna och för dem som är verksamma i skolan. Skolans möjligheter att organisera undervisningen efter lokala behov och intressen är stora. Utskottet vill i sammanhanget också peka på försöksverksamheten där arbetet i grundskolan får organiseras utan en nationellt fastställd timplan.

I Orkesterutredningens betänkande Den professionella orkestermusiken i Sverige, SOU 2006:34, konstateras att uppbyggnaden av den kommunala musikskolan haft en mycket stor betydelse för framväxten av alltfler – och allt bättre – musiker. Det konstateras också att det alldeles tydligt finns ett sviktande underlag för vissa traditionella ensembleformer inom musikskolan och att detta på sikt helt säkert kommer att få konsekvenser för de professionella orkestrarnas rekryteringsbas – men också för det framtida publikunderlaget.

Musik- och kulturskolor fyller en viktig uppgift både med avseende på den breda verksamheten och med avseende på att stimulera och ta till vara talanger. Utskottet är dock inte berett att ställa sig bakom ett införande av formella regler om bl.a. rätt till studier i musik- och kulturskolor.

Naturskolor

Motioner

I motion 2006/07:Ub291 anförs vikten av naturskolor (yrkande 1), att naturskolor bör definieras på samma sätt som teknikcentrum (yrkande 2), att lärare bör få kunskap om utomhuspedagogik (yrkande 3), behovet av att stärka utomhuspedagogikens ställning i läroplanen (yrkande 4) samt behovet av att sprida kunskap och information om naturskolor och utomhuspedagogik (yrkande 5).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Utskottet erinrar om att det finns ett stort utrymme för kommuner och skolor att ta initiativ till och stödja olika typer av verksamheter, t.ex. naturskolor eller teknikskolor.

Sex och samlevnad

Motioner

Miljöpartiet framför i motion 2006/07:So464 yrkande 19 att ungdomar har rätt till saklig sexualkunskap oavsett sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck.

I motion 2006/07:Ub248 (s) anförs bl.a. åtgärder för att stärka grund- och gymnasieskolans sex- och samlevnadsundervisning såsom att ge ett tydligt uppdrag till Skolverket att regelbundet granska och utvärdera sex- och samlevnadsundervisningen samt att ge Myndigheten för skolutveckling i uppdrag att samla, stimulera och sprida forskning och kunskap om kunskapsområdet sex- och samlevnadsundervisning. I motion 2006/07:So379 (kd) yrkande 7 framhålls att preventivmedelsinformationen till ungdomar bör förbättras, och att en diskussion om ungas sexualvanor dessutom måste föras. Sex- och samlevnadsundervisning i skolan bör utökas med fler samtal om identitet, sexualitet och relationer.

Flera motionsyrkanden handlar om frågor som rör homosexualitet, bisexualitet och transpersoner, s.k. HBT-frågor. Vänsterpartiet begär i motion 2006/07:K312 yrkande 29 att Myndigheten för skolutveckling ska ges i uppdrag att återkomma med förslag på hur frågor om sexuell läggning och könsidentitet kan beröras på ett integrerat sätt i undervisningen i grundskolan och gymnasieskolan. Vänsterpartiet anför i motionen att man vill att HBT-frågorna behandlas som ett självklart inslag i undervisningen och att frågorna kopplas till grundläggande värderingar om alla människors lika värde och rättigheter.

I motion 2006/07:Ub299 (m, c, fp, v, mp) yrkande 2 anförs att det är angeläget att man i den förestående reformen av skollagen uttryckligen skriver in att skolans personal aktivt ska motverka främlingsfientlighet och fördomar inklusive fördomar riktade mot homosexuella, bisexuella och

transpersoner. I samma motions yrkande 3 skriver motionärerna att HBT-frågorna uttryckligen måste tas upp i kursplanerna på grundskole- och gymnasienivå. I motionens yrkande 4 anförs att information om homo- och bisexualitet, samt även könsöverskridande, borde ingå på ett integrerat sätt i undervisningen för samtliga elever och i samtliga relevanta skolämnen. I motionens yrkande 5 anförs alla elevers rätt till objektiv undervisning i HBT-frågor. Motion 2006/07:Ub325 (m, c, fp, v, mp) skriver att delar av de läromedel som används i undervisningen som rör homosexualitet, bisexualitet och transpersoner baserar sig på okunnighet och fördomar. I motion 2006/07:U294 (fp) yrkande 4 anförs att det behövs tydliga skrivelser om sexuell läggning och könsidentitetsuttryck i skolans kursplaner.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I de kursplaner för de samhällsorienterande ämnena, som gäller från höstterminen 2000, markeras tydligt att tid ska avsättas för att diskutera och reflektera över begrepp som identitet, sexualitet, kärlek och jämställdhet. Vikten av att tala om värdefrågor i samband med undervisningen om samlevnad och relationer, människosyn och språkbruk betonas. Även i kursplanen för de naturorienterande ämnena behandlas sex och samlevnad. Att kunna föra diskussioner i dessa frågor och visa respekt för andras ståndpunkter och för olika samlevnadsformer är ett av målen i biologi. I läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m. (Lpo 94) föreskrivs att skolan ska sträva efter att varje elev respekterar andra människors egenvärde, tar avstånd från att människor utsätts för kränkande behandling och kan leva sig in i och förstå andra människors situation. Bland ämnesövergripande kunskapsområden som rektor har ett särskilt ansvar för nämns i läroplanen sex och samlevnad.

Skolverket har gjort en översyn av målen i de olika kursplanerna som rör kunskapsområdet sex och samlevnad för grund- och gymnasieskolan och därvid också tagit upp hur kunskapsområdet kan lyftas fram tydligare.

Jämställdhet, m.m.

Motioner

Vänsterpartiet anför i motion 2006/07:Ub267 att förändringar behövs i läroplanerna för grundskolan och gymnasieskolan samt i högskolans examensordningar. Vänsterpartiet anser att Unescos andra och tredje definition, jämställdhet i och genom utbildning, inte uppfylls i svensk utbildning och nu måste prioriteras. Ett första steg är, enligt motionärerna, att skriva in kunskap om könsmaktsordningen i läroplaner och i examensordningarna i högskolelagen.

Vänsterpartiet anför i motion 2006/07:Ub309 yrkande 11 att regeringen bör ge Myndigheten för skolutveckling i uppdrag att hitta former som medger att alla flickor från år 7 och på gymnasiet erbjuds feministiskt självförsvar. Samma krav framförs i motion 2006/07:Ub280 yrkande 4.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Myndigheten för skolutveckling har haft i uppdrag att ta fram referensmaterial för att främja och intensifiera skolornas och kommunernas jämställdhetsarbete. I materialet Hur är det ställt? Tack, ojämt! ges en bakgrund till köns- och maktskillnader i skolan och samhället och visas hur könsmaktsordningen skapas och upprätthålls. Medel har anvisats för att utbilda pedagogiska resurspersoner för jämställdhet, s.k. genuspedagoger. Socialdepartementet har i projektet Flicka arbetat för att synliggöra hur medier och reklam påverkar unga flickor och pojkar.

Samhällskunskap, EU-kunskap, m.m.

Motioner

Vänsterpartiet anför i motion 2006/07:A270 yrkande 39 att Skolverket bör få i uppdrag att göra en översyn av kursplanerna i grund- och gymnasieskolan i syfte att integrera kunskaper om rasism och diskriminering ur såväl ett historiskt som ett sociologiskt perspektiv.

I motion 2006/07:Ub352 (s) understryks skolans ansvar att förmedla kunskaper till eleverna om demokrati. I motion 2006/07:Ub327 (m) yrkande 1 hävdas att kunskaper om EU behöver öka inom grund- och gymnasieskolan. I samma motions yrkande 2 begärs en översyn av möjligheten att bereda lärare i ämnet samhällskunskap vidareutbildning i EU-kunskap.

I motion 2006/07:Ub237 (c) anförs att det bör införas obligatorisk samhällsinformation och politisk information redan i grundskolan. Informationen ska vara allsidig och korrekt, och vuxna företrädare för samtliga politiska partier som representeras i Sveriges riksdag ska ges möjlighet att informera i skolorna.

I motion 2006/07:Ub262 (mp) begärs en utredning om elevers kunskaper om brott mot mänskliga rättigheter som har ägt rum i Sverige, med fokus på rasism, diskriminering och förtryck.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

Kursplanerna i de samhällsorienterande ämnena omfattar bl.a. de frågor som uppmärksammas i motionsyrkandena. Skolorna har stor frihet att utforma undervisningen så länge målen i läroplanen och kursplanerna för respektive ämne uppnås. Utskottet förutsätter att adekvat undervisning ges.

Övriga ämnen eller inslag i undervisningen

Motioner

I motion 2006/07:Ub336 (s) framhålls att skolundervisningen bör främja entreprenörskap av alla slags former, även det kooperativa, i form av ekonomiska föreningar. Entreprenörskap tas också upp i motion 3006/07:N295 (kd) där motionären anser det vara en naturlig del av utbildningen.

I motion 2006/07:Ub307 (m, s, fp, mp, kd, c, v) anförs att kunskap om säkerhet på Internet bör läras ut i grundskolan så snart datorer används i undervisningen för att öka säkerheten för barn och elever och bl.a. skydda mot pedofiler. Det räcker, enligt motionärerna, inte att enbart eventuellt införa en kriminalisering av förövarnas beteende, s.k. grooming, utan förebyggande insatser måste också införas, genom den kunskapskanal i Sverige som når alla barn, dvs. skolan.

I motion 2006/07:Ub224 (s) anförs att kvinnokonventionen bör ingå som en del i elevers skolutbildning, och i motion 2006/07:Ub378 (s) framhålls vikten av att livskunskap genomsyrar alla områden inom skolan.

I motion 2006/07:Ub221 (s) föreslås att alla elever och förskolebarn bör kunna få minst ett besök om året på ett vetenskapscentrum.

I två motioner, nämligen motion 2006/07:Ub250 (s) och motion 2006/07:Ub233 (c), föreslås att alla elever i grundskolan eller gymnasieskolan får möjlighet att besöka Stockholm och riksdagen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena med hänvisning till att den närmare uppläggningsen av undervisningen är skolornas sak.

I frågan om att i skolan stödja framtida entreprenörskap vill utskottet, liksom vid ett flertal tidigare tillfällen under förra mandatperioden, understryka skolans betydelse för att lägga grunden till ett positivt förhållnings-sätt när det gäller entreprenörskap och företagsamhet. Fler unga måste stimuleras att starta egna företag. Skolans syn på entreprenörskap måste därför förändras och elever måste ges möjlighet att få inblick i företagandets vardag.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Skolplikt, punkt 1 (v) av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om skolplikt. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: Ub309 yrkande 4.

Ställningstagande

Vänsterpartiet anser att det i skollagen måste förtydligas att skolplikten ska uppfyllas i skolan men skolplikten måste också motsvaras av en rätt till kunskap, en rätt till bildning.

Det är i grundskolan eleverna tillsammans med sina lärare ska bygga upp sin studievana och studieteknik, detta är inget som uppnås per automatik genom antal hemläxor.

Skolan ska vara kompensatorisk så att skillnader i elevernas bakgrund motverkas och inte har någon betydelse för utbildningen. Därför ska skolarbetet göras på skoltid med stöd och hjälp av lärare. Många elever kan inte få den tid och studiero de behöver hemma, och vi kan inte heller ha ett system som förutsätter att föräldrarna har kompetensen eller möjligheten att ge den hjälp och det stöd barnet behöver. Bedömningarna av elevernas prestationer ska dessutom göras på grundval av deras kunskaper och inte på grundval av deras hemförhållanden.

2. Avgiftsfri undervisning, punkt 2 (s) av Marie Granlund (s), Mikael Damberg (s), Agneta Lundberg (s), Louise Malmström (s), Ibrahim Baylan (s) och Peter Hultqvist (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om avgiftsfri undervisning. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub361 och avslår motionerna 2006/07:Ub206 och 2006/07:Ub309 yrkande 1.

Ställningstagande

Situationen för barn och ungdomar från fattiga hem håller radikalt på att försämras ute i kommunerna. Genom dolda ”barnskatter” i form av avgifter för utflykter och skolresor i grundskolan skapas en över- och underklass bland dagens unga. De som kommer från en god ekonomisk situation berörs inte så mycket, men de fattiga barnens möjligheter och frihet begränsas rejält.

Trots att avgifter i grundskolan inte är tillåtna enligt skollagen förekommer det att man tar ut avgifter.

I mer än en tredjedel av landets kommuner tar grundskolor ut avgifter för utflykter, skolresor, föräldramöten m.m. Detta visade en undersökning som genomfördes av Majblomman och presenterades sommaren 2004. Kostnaden för att ha barn i skolan håller radikalt på att öka för de ekonomiskt utsatta familjerna i Sverige. Det här leder till ett utanförskap för barnen och ungdomarna som vi aldrig kan acceptera.

Dessa barn och ungdomar har redan på grund av den snäva ekonomin i familjen en svårare sits än många andra. Att genom dessa avgifter utsätta dem för än mer press försämrar barnens framtidsmöjligheter och skapar djupa klyftor i vårt samhälle. Barn och ungdomar måste komma i fokus och deras perspektiv noga beaktas i kommunerna.

3. Avgiftsfri undervisning, punkt 2 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om avgiftsfri undervisning. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07:Ub206 och 2006/07:Ub309 yrkande 1 och bifaller delvis motion 2006/07:Ub361.

Ställningstagande

Det svenska utbildningssystemet bygger på principen avgiftsfrihet. Detta fastslås för grundskolans del i 4 kap. 4 § skollagen.

Syftet med lagen är att markera att offentlig och obligatorisk verksamhet ska finansieras med offentliga medel och att skolor varken ska känna sig tvungna eller ges möjlighet att överlåta en del av finansieringen av vardagliga skolaktiviteter till föräldrarna. Principen om avgiftsfrihet är bra

genom att den både minskar skillnaderna i förutsättningar för barn och unga i skolor i olika delar av landet och minskar riskerna för att enskilda elever stigmatiseras om de inte kan medverka i skolaktivitet av ekonomiska skäl.

Att vara fattig i Sverige betyder inte att man svälter eller saknar bostad. I Sverige innebär fattigdom att barn inte kan vara med på t.ex. skolutflykter, gå till simhallen, vara med i musikskolan eller gå på bio med kompisar, därför att föräldrarna inte har en ekonomi som gör det möjligt. Detta är exempel på oförutsedda utgifter som för en del familjer kan vara oöverstigliga.

Enligt en undersökning genomförd av Majblommans riksförening 2004 förekommer avgifter i drygt en tredjedel av landets grundskolor, och endast 11 % har en policy för kostnader i samband med skolverksamhet. Utflykter, studiebesök och skolresor är positiva inslag i skolans verksamhet. Men sker verksamheten inom skolans ram ska den också finansieras inom skolans ram.

Skolverket har gjort förtydliganden om hur nuvarande lagtext ska tolkas och bl.a. definierat ”enstaka inslag” och ”obetydliga kostnader” samt har gett riktlinjer för hur skolorna och lärarna ska hantera frågor från barn, unga och föräldrar om avgifter i skolan. Bestämmelserna om avgiftsfrihet måste dock förtydligas i skollagen.

4. Avgiftsfria måltider, punkt 3 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om avgiftsfria måltider. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub309 yrkande 2.

Ställningstagande

Ur ett klassperspektiv är det oerhört viktigt att vi tillhandahåller kostnadsfria luncher – även elever från fattiga familjer har rätt att tillgodogöra sig utbildningen och där är en näringsriktig kost en nödvändighet. Därför anser vi att även gymnasieskolan ska omfattas av skollagen vad gäller kostnadsfria luncher.

Av de skolor som serverar frukost i dag är det många som tar betalt. Vi i Vänsterpartiet anser att detta är något som ska erbjudas alla elever och då får kostnaden inte vara ett hinder för de elever som inte har råd, men kanske är de som har störst behov. Vänsterpartiet föreslår ett tillägg till 4 kap. 4 a § skollagen om skolmåltider som ålägger skolorna att även erbjuda kostnadsfri frukost för elever i grundskolan.

5. Vikten av frukost i skolan, punkt 4 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om vikten av frukost i skolan. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:So464 yrkande 35.

Ställningstagande

Det är väl känt att många barn och ungdomar av olika anledningar inte äter frukost hemma. Ungefär en tredjedel av landets skolor erbjuder frukost i skolan. Skolor som testat frukostservering upptäcker snabbt fördelarna: lugnare i klassrummen, minskad frånvaro, eleverna blir ”pedagogiskt tillgängliga”, ökat intresse för kost och hälsa – och inte minst en kontaktskapare mellan elever och personal. Frukost i skolan ska inte ersätta frukosten i hemmet utan fungera som ett komplement för de elever som av någon anledning inte hinner eller kan äta hemma.

Miljöpartiet anser att skolor bör undersöka behovet av frukost i skolan. Vi ser det som ett bra sätt att öka möjligheterna för att alla elever kan få en bra start på skoldagen. Såväl bättre matvanor som studieresultat förbättrar folkhälsan.

6. Närhetsprincipen, punkt 5 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om närhetsprincipen. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:A270 yrkande 34 och avslår motion 2006/07:C359 yrkande 12.

Ställningstagande

Det påstått fria skolvalet är i stora stycken en chimär. I glesbygden finns i stort sett inga valmöjligheter alls, och i storstaden är valet av skola hårt knuten till klassbakgrund och föräldrarnas utbildning. För att motverka segregation på grund av etnicitet och klass är det viktigt att värna närhetsprincipen inom grundskolan. Huvudregeln bör vara att eleverna erbjuds plats i grundskolan enligt närhetsprincipen. Föräldrar och elever bör dock samti-

digst ges möjlighet att komma in med alternativa önskemål, vilka bör tillgodoses så långt som möjligt. Regeringen bör värna närhetsprincipen i enlighet med det ovan angivna.

7. Skolkvalitetsdata, punkt 8 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om skolkvalitetsdata. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Fi219 yrkande 2.

Ställningstagande

System för att jämföra resultat mellan skolor och kommuner finns i systemen Bruk, Siris och Salsa. Dessa system är dock primärt vända inåt mot skolan för skolans personal och för politiker och tjänstemän i förvaltningarna.

Med hjälp av analysverktyget Salsa kan kommuner och skolor bedöma skolors samlade betygsresultat i ett riksperspektiv. Genom att systemet tar hänsyn till skolors elevsammansättning kan kommuner och skolor se hur de ligger till betygsräsligt om man räknar bort vissa faktorer som har med social bakgrund att göra.

Bruk, Skolverkets nationella indikatorsystem för kvalitet i förskola och skola, är främst ett utvecklingsverktyg avsett att användas av förskolor och skolor för att bedöma kvaliteten i den egna verksamheten och som stöd för ett fortsatt utvecklingsarbete. Varje förskola, skola eller kommun avgör själva om de vill använda Bruk och vilka delar de i så fall vill arbeta med.

Siris är en databas som innehåller information om skolors resultat och kvalitet. Här finns samlat olika dokument som beskriver kvalitetsutvecklingen i kommuner och skolor och statistiska uppgifter över skolors resultat och organisation. Information finns på nationell nivå, på kommunal nivå och på skolnivå. Det arbete som redan sker inom ramen för Skolverkets arbete med de tre verktygen ovan behöver förstärkas och utvecklas. För att elever och lärare ska kunna göra informerade val behövs statistik och indikatorer även för frågor såsom lärartäthet, mobbning, våld och trakasserier, upplevd trivsel, pedagogisk utveckling och elevernas delaktighet.

Vi föreslår att de skolkvalitetsdata som finns tillgängliga publiceras för varje skola på ett användarvänligt sätt.

8. Fördelning av resurser, punkt 10 (s, v)

av Marie Granlund (s), Mikael Damberg (s), Agneta Lundberg (s), Louise Malmström (s), Ibrahim Baylan (s), Rossana Dinamarca (v) och Peter Hultqvist (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om fördelning av resurser. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:C359 yrkande 10 och avslår motionerna 2006/07:C359 yrkande 11, 2006/07:Ub277 och 2006/07:Ub420 yrkandena 1–3 och 5.

Ställningstagande

Det är tio gånger större risk att du går ut grundskolan med underkänt i något av kärnämnen om du bor i Rinkeby jämfört med om du bor i Östermalm. Stockholm är en delad stad. Vi vet att skolan är en av nycklarna för att minska klyftorna, därför satsade vi extra resurser på de skolor som har svaga resultat. Vi såg att utvecklingen började gå åt rätt håll. Den nya regimen både i riket och i Stockholm har en annan syn på skolan. Vi är djupt oroad för vilken start i livet våra ”förortsungar” i Stockholm kommer att få. Vi vill se en sammanhållen skola som är en mötesplats för barn från olika sociala miljöer och kulturer. Alla barn är inte lika och alla skolor har inte samma villkor. Men för oss är det självklart att alla barn har rätt att gå i en bra skola. Varje barn är unikt. Det ska vara en självklarhet att möta eleven på den utvecklings- och kunskapsnivå han eller hon befinner sig.

Det finns barn som lämnar skolan utan tillräckliga kunskaper – så får det inte vara! Alla barn har rätt till en bra skolgång och rätt att lämna grundskolan med tillräckliga kunskaper. Skolan ska förmedla värderingar samtidigt som den ska stimulera kreativitet och lärande. Kunskap utvecklar oss som människor, men också Sverige som nation. Vi vill ha en trygg skola för alla.

För att alla barn ska ha rätt att gå i en bra skola krävs att resurserna till skolan fördelas efter behov, inte bara efter elevantal. Alla elever har rätt till en bra skolgång oberoende av föräldrarnas inkomst.

9. Fristående skolor, punkt 11 (s)

av Marie Granlund (s), Mikael Damberg (s), Agneta Lundberg (s), Louise Malmström (s), Ibrahim Baylan (s) och Peter Hultqvist (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om fristående skolor. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Fi244 yrkande 45, bifaller delvis motion 2006/07:Ub213 och avslår motionerna 2006/07:Ub283 och 2006/07:Ub298.

Ställningstagande

Etablering av nya friskolor får inte leda till sämre undervisning i den kommunala skolan eller till ökad segregation. Kommunens inflytande vid etablering av friskolor ska stärkas. Vinsten ska komma skolan till del – inte aktieägarna. Alla elever har rätt till en objektiv och allsidig undervisning. Vi är motståndare till religiösa friskolor. Genom skärpta regelverk och uppföljning vill vi öka insynen. Ytterst ska de offentliga stöden kunna dras in.

10. Etablering av friskolor, punkt 12 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om etablering av friskolor. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:A270 yrkande 32 och avslår motionerna 2006/07:Ub280 yrkande 2, 2006/07:Ub324, 2006/07:Ub379 och 2006/07:Ub419.

Ställningstagande

I en utvecklad skoldemokrati är det naturligt att skolor blir olika och att det uppstår en mångfald när det gäller pedagogik, organisation och verksamhetsinriktning. Vänsterpartiet vänder sig dock emot den nuvarande utvecklingen, där skolor tvingas ”profilera” sig för att i konkurrens med andra skolor locka till sig elever. Vi anser att explosionen av s.k. fristående skolor måste stoppas. Utvecklingen av skattefinansierade fristående skolor har bidragit till att förstärka socioekonomisk och etnisk segregation och riskerar att utarma den offentliga skolan och dränera den på motiverade elever. För att motverka denna utveckling föreslår Vänsterpartiet att ett krav för att Skolverket ska godkänna en ny fristående skola som bidragsberättigad ska vara att kommunen i fråga tillstyrker ett sådant beslut. Regeringen bör verka för att kommunerna ges vetorätt vid godkännande av en ny fristående skola.

11. Konfessionella friskolor, punkt 13 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om konfessionella friskolor. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07:Ub280 yrkande 3 och 2006/07:A270 yrkande 33, bifaller delvis motion 2006/07:Ub381 och avslår motion 2006/07:Ub396.

Ställningstagande

Vänsterpartiet menar att skolan ska vara en mötesplats för elever med olika bakgrund och erfarenheter. Ökningen av s.k. konfessionella skolor motverkar skolans syfte som en mötesplats för barn och elever med olika bakgrund och erfarenheter. Därför innebär konfessionella skolor en åtskillnad som får negativa följder för eleverna. Skolverket bör genomgående avslå ansökan om bidrag till fristående konfessionella skolor, även om kommunen tillstyrker ansökan.

12. Alternativ inom kommunala grundskolor, punkt 14 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om alternativ inom kommunala grundskolor. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub253 yrkandena 1–3 och avslår motion 2006/07:Ub212.

Ställningstagande

Grön utbildningspolitik är en politik där eleven står i centrum. Miljöpartiets syn på skolan bygger på att alla människor i grunden är aktiva och kreativa, med en möjlighet att bli solidariska, ansvarstagande och empatiska individer. I stället för att göra lärarna, föräldrarna eller facket till den viktigaste utgångspunkten för skolpolitiken tar vi inom Miljöpartiet mycket tydligt ställning för att utbildningen i första hand måste utgå från barnen, ungdomarna och studenterna.

Skolans uppgift är att så långt som möjligt skapa optimala förutsättningar för varje individ att förverkliga sin strävan efter kunskap och utveckling. En av de viktigaste förutsättningarna för att förverkliga denna strävan är att den sker på den enskilda individens egna villkor.

Det finns inte bara ett sätt att bedriva undervisning på. Miljöpartiet de gröna vill främja mångfalden inom skolan. Vi vill se en utveckling där man stöder skolornas möjligheter att använda sig av olika typer av pedagogik och att profilera sig på olika sätt. Vi vill att alla ska få plats i skolan, att eleverna ska ges utrymme att utveckla sin egen identitet och att skolan ska fungera inspirerande i denna process.

Miljöpartiet tror att skolan fungerar som allra bäst när varje skola har stort utrymme för att själv utforma sin pedagogik och har frihet att styra över hur man vill arbeta. Likvärdighet ska inte betyda likformighet. Miljöpartiet vill ge skolorna, rektorerna och lärarna större utrymme för att forma sin verksamhet och utveckla skolan. Att skolgången inte ser likadan ut för alla elever betyder inte att den inte är likvärdig. Därför anser vi att skolor efter prövning av Skolverket ska kunna få undantag från skyldigheten att fullt ut följa den nationella läroplanen och i stället arbeta efter en annan läroplan. Det betyder inte att det släpps helt fritt att välja vilka styrdokument som helst. En kvalitetsgranskning av Skolverket bör ske för att pröva att den alternativa läroplanen i allt väsentligt motsvarar den nationella. På det sättet uppmuntras en mångfald inom svenskt skolväsende och en utveckling där nya metoder och alternativ pedagogik får frodas och utvecklas.

I dag är de fristående skolorna fria att arbeta efter andra kursplaner än de nationellt fastställda. Det vill vi även fortsättningsvis ska gälla. Vi vill även skapa en sådan möjlighet för de kommunala skolorna. Skolor med offentlig huvudman ska kunna ansöka hos Skolverket om att få arbeta efter egna kursplaner. Skolverket ska då pröva att dessa kursplaner till art och nivå väsentligen motsvarar de nationella.

Friskolorna har i dag på grundskolenivå möjlighet att inom 10 % av tidsutrymmet ha egna ämnen med lokala kursplaner och betygskriterier i stället för de ämnen som uttrycks i skollagen. Denna möjlighet ger ett viktigt utrymme för lokal profil och kreativitet. Det här är en frihet som Miljöpartiet också vill ge kommunala skolor. Dessa lokala ämnen ska vara likvärdiga andra ämnen och ingå i elevens betygsunderlag då man söker sig vidare. Det är viktigt eftersom det kan vara i just dessa profilämnen som eleven kämpat allra mest och lyckats särskilt bra.

13. Behöriga lärare, punkt 15 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om behöriga lärare. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub309 yrkande 6 och avslår motion 2006/07:Ub399.

Ställningstagande

Det är läraren i skolan det kan och ska ställas krav på, det är han eller hon som är utbildad för uppdraget. Alla elever i skolan måste ha likvärdiga villkor att klara skolan och uppnå målen. Det förutsätter också att skolan och lärarna ges medlen att klara det uppdraget. Vänsterpartiet anser att undervisningsgrupperna måste bli mindre och vill därmed öka lärartätheten. I förskolan vill vi ha högst 15 barn per grupp, i grundskolans tidigare år högst 20 per klass och senare år max 25. Vänsterpartiet vill ge alla elever mycket bättre stöd i sitt lärande genom bl.a. fler specialpedagoger, som ska finnas som mentorer för läraren, men också i klassrummet som stöd för eleverna. Men det behövs också genuspedagoger, mediepedagoger, dramapedagoger m.m.

Vänsterpartiet anser också att skollagen bör ändras så att endast behöriga lärare kan få en tillsvidareanställning.

14. Lärares fortbildning, punkt 16 (s)

av Marie Granlund (s), Mikael Damberg (s), Agneta Lundberg (s), Louise Malmström (s), Ibrahim Baylan (s) och Peter Hultqvist (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om lärares fortbildning. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub279 och avslår motionerna 2006/07:Ub210 och 2006/07:Ub309 yrkande 5.

Ställningstagande

Kunskapsrådet som vi lever i ställer större och större krav på sin befolkning. En god läs- och skrivförmåga är en av de kunskaper som blir allt viktigare i såväl skolan som arbetslivet. Det finns i dag många barn och vuxna som inte har tillräckliga läs- och skrivkunskaper. En vanlig bedömning är att 5–8 % av befolkningen har betydande svårigheter att läsa och skriva.

Regeringen har ändrat i examensordningen så att lärarstudenter som ska undervisa yngre elever måste ha fördjupade kunskaper om läs- och skrivsvårigheter. Detta är bra och ger en god grund för dessa lärare. Dock måste kunskapen hos befintliga lärare bli bättre för att dessa hjälpmedel och den nya utlärningspedagogiken ska få full effekt. Därför krävs kompetensutveckling som fokus på hur läs- och skrivsvårigheter kan avhjälpas.

15. Lärares fortbildning, punkt 16 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om lärares fortbildning. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub309 yrkande 5 och avslår motionerna 2006/07:Ub210 och 2006/07:Ub279.

Ställningstagande

Lärarna, menar Skolverket, är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas studieframgångar, vilket också understryks i diskussionen om de finska elevernas framgångar i PISA (The Programme for International Student Assessment). Högt kvalificerade, självständiga lärare nämns som en framgångsfaktor. Vi i Vänsterpartiet menar att lärarutbildning ska vara ett måste för dem som undervisar barn och elever i förskola, grundskola och gymnasieskola och att återkommande fortbildning ses som en självklar nödvändighet för lärare att hålla sig uppdaterade såväl i ämneskunskaper som i pedagogik och didaktik. Vi menar att lärarutbildningen är ett av de viktigaste instrumenten, tillsammans med styrdokument som skollag, läroplan och kursplaner, som staten har för att kunna garantera en likvärdig utbildning. Vänsterpartiet menar därför att det är dags att överväga om staten ska handha inte bara lärarnas grundutbildning utan också deras återkommande fortbildning.

16. Fortbildning inom ämnet sex och samlevnad, punkt 17 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om fortbildning inom ämnet sex och samlevnad. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub309 yrkande 25 och avslår motionerna 2006/07:So383 yrkande 4 och 2006/07:Ub370 yrkande 1.

Ställningstagande

Vänsterpartiet vill att frågor om sexualitet och samlevnad ska ingå som ett viktigt kunskapsmål i läroplanerna för grund- och gymnasieskolan. Det bör integreras i ämnen som t.ex. samhällskunskap, psykologi, historia, svenska och religion.

Lärare måste ha relevant utbildning för att kunna diskutera kring lust, trygghet, preventivmedel, graviditet, sexuell läggning och könsidentitet lika väl som pornografi, trakasserier och övergrepp. Det är också av yttersta vikt att lyfta fram HBT-perspektivet i sex- och samlevnadsundervisningen. Även andra yrkeskategorier än lärare som arbetar med ungdomar, exempelvis fritidspedagoger och ungdomsmottagningspersonal, behöver utbildas. Utbildningen måste innehålla såväl feministisk teori som gruppsamtalsmetodik. Vänsterpartiet vill vidareutveckla lärarutbildningen med avseende på kunskaper om sex och samlevnad. Parallellt med detta bör Myndigheten för skolutveckling stimulera fortbildning i sex och samlevnad för alla relevanta yrkeskategorier som arbetar med ungdomar.

17. Uppdrag till Skolverket och Högskoleverket, punkt 18 (v, mp)

av Rossana Dinamarca (v) och Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om uppdrag till Skolverket och Högskoleverket. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07:K312 yrkande 28 och 2006/07:Ub299 yrkande 1.

Ställningstagande

För att det ska vara möjligt att främja likabehandling och motverka diskriminering måste de som verkar inom utbildningsväsendet ha kunskap om frågor som rör homosexuella, bisexuella och transpersoner (s.k. HBT-kompetens). Mekanismerna som styr diskriminering och trakasserier bör medvetandegöras genom utbildning av personal. Utbildningen kan t.ex. problematisera frågor som rör sexuell läggning, diskriminering och sexuella trakasserier. HBT-kompetensen kan med fördel integreras i ett bredare perspektiv av likaberättigande och likabehandling, precis som jämställdhetsperspektivet bör integreras och inte ses som en isolerad fråga. Regeringen bör ge Skolverket och Högskoleverket i uppdrag att ta fram en plan för hur alla anställda inom utbildningsväsendet ska få HBT-kompetens.

18. Läromedel, punkt 19 (v, mp)

av Rossana Dinamarca (v) och Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om läromedel. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: Ub304 yrkande 3.

Ställningstagande

I takt med att skolan får allt mindre resurser växer marknaden för sponsrade läromedel. Flera hundratusen högstadie- och gymnasieelever kommer i höst att få sina läroböcker finansierade via sponsring från företag. Det blir i det perspektivet allt svårare att se en skillnad på olika läromedel för eleverna och för skolan att upprätthålla en neutral och opartisk undervisning. Det finns en stor risk att det uppstår ett omfattande ekonomiskt beroende om sponsrade läroböcker breder ut sig i skolorna i samma takt som nu.

Sponsrade läromedel kan förekomma som komplement men inte ersätta de vanliga läromedlen. Företag som tillverkar sponsrade läromedel hävdar att ingen annonsör har inflytande över läromedlens innehåll. Men hur ska man kunna garantera läromedlens allsidighet när särintressen avgör vilka läroböcker som ska ges ut? Naturligtvis skrivs texterna så att de passar dem som ska sponsra, något annat är otänkbart. Det är viktigt att skolan står fri från olika ekonomiska intressen. Hur ska ett barn kunna ha en chans att värja sig mot reklam eller alltför ensidiga vinklingar i den egna lärobokens faktastoff?

19. Granskning av läromedel, punkt 20 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om granskning av läromedel. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub295, bifaller delvis motion 2006/07:So463 yrkande 8 och avslår motionerna 2006/07:Ub245 och 2006/07:Ub410.

Ställningstagande

Läromedel som används i undervisning bör vara neutrala och fria från fördomsfulla formuleringar. Så är tyvärr inte fallet. Fortfarande förekommer det läromedel som ger uttryck för fördomar om t.ex. olika folkslag, sexualitet, religion och politik.

Negativt laddade ord används och vissa politiska ideologier framhävs mer än andra. Även i beskrivningen av internationella konflikter läggs värderingar in i stället för att basera på fakta.

I dagens mångkulturella samhälle ska det inte förekomma läromedel som diskriminerar vare sig invandrargrupper, homosexuella eller religioner och trossamfund. Regeringen bör därför tillsätta en kommission för granskning av läromedel för att försäkra sig om att kommande upplagor läromedel inte innehåller fördomar eller kränkande ord och beskrivningar. Läromedel ska förmedla korrekt information och inte värderingar.

20. Granskning av läromedel, punkt 20 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om granskning av läromedel. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:So463 yrkande 8, bifaller delvis motion 2006/07:Ub295 och avslår motionerna 2006/07:Ub245 och 2006/07:Ub410.

Ställningstagande

Miljöpartiet fick under förra mandatperioden igenom ett förslag om granskning av innehållet i läroböcker. Skolverket fick regeringens uppdrag att analysera läroböcker ”med avseende på i vilken omfattning och på vilket sätt de avviker från läroplanens värdegrund. Eventuella uttryck för diskriminering eller andra former av kränkningar på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder skall särskilt uppmärksammas.” Läroböcker i ämnena biologi/naturkunskap, historia, religionskunskap och samhällskunskap granskas. Beroende på vilka resultat som framkommer i granskningen, anser Miljöpartiet att det kan bli aktuellt med ett nytt, utvidgat, uppdrag till Skolverket. Det kan bli aktuellt att undersöka läroböcker i fler ämnen, som t.ex. svenska och hem- och konsumentkunskap. Det kan också bli aktuellt att granska fler läroböcker i de ämnen man nu tittat på.

Det kvarstår en risk att skolor fortfarande använder sig av läroböcker som Skolverket anser eller vid granskning kommer att anse som olämpliga. Vi i Miljöpartiet anser att kränkande eller djupt fördomsfulla läromedel ytterst bör ses som en form av trakasserier och behandlas som ett diskriminerings- och arbetsmiljöproblem. Detta är inte acceptabelt och måste motverkas!

21. Sponsring, m.m., punkt 21 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om sponsring. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07: So464 yrkande 31 och 2006/07:Ub304 yrkande 1.

Ställningstagande

Skolor och andra miljöer där barn vistas en stor del av sin tid ska vara helt fria från marknadsföring, i synnerhet för skräpmat, godis och läsk. Miljöpartiet vill se över regler för sponsring och företags allmänna medverkan i skolor.

22. Utvecklingsfonder, punkt 22 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utvecklingsfonder. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub304 yrkande 2.

Ställningstagande

Miljöpartiet vill att skolor och förskolor ska vara en reklamfri zon. Skolor ska inte belamras av reklamskyltar från företag som sponsrar verksamheten. Vi är även kritiska till att företag och branschorganisationer finansierar läroböcker och på detta sätt har inflytande. Vi är däremot positiva till att företag och privatpersoner på olika sätt bidrar både ekonomiskt och materiellt till skolor. Vårt förslag är i första hand att kommunerna skapar utvecklingsfonder dit företagen kan betala in sina bidrag till kommunens skolor. Det är bidrag som sedan kan redovisas i t.ex. kommunens årsredovisning. Skolorna kan sedan söka bidrag för olika ändamål från denna fond.

23. Skolbibliotek, punkt 23 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om skolbibliotek. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07:Ub270 yrkande 2 och 2006/07:Ub309 yrkandena 12 och 15.

Ställningstagande

Enligt bibliotekslagen ska det inom grundskolan och gymnasieskolan finnas lämpligt fördelade skolbibliotek för att stimulera skolelevernas intresse för läsning och litteratur samt för att tillgodose deras behov av material för utbildningen. Det handlar alltså inte enbart eller ens i första hand om behovet av utbildningsmaterial utan minst lika mycket om att stimulera elevernas läsintresse. Där stadgas också att det är kommunerna som ansvarar för skolbiblioteksverksamheten. Biblioteken ska dessutom ägna särskild uppmärksamhet åt funktionshindrade samt invandrade och andra minoriteter, bl.a. genom att erbjuda litteratur på andra språk än svenska, och de ska göra detta i former som är särskilt anpassade till dessa gruppers behov. Biblioteken ska erbjuda böcker, informationsteknik och andra medier anpassade till barns och ungdomars behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

Skolbiblioteken är i dag av mycket skiftande kvalitet i olika kommuner och skolor. Förskolan saknar helt skolbibliotek, trots att det enligt en enig expertis är mycket viktigt att böcker och berättelser kommer in tidigt i barnens liv. Skolbiblioteken är, som nämnts, lagfästa i bibliotekslagen – en lag som dock är alltför okänd för alltför många skolledare och lärare. Vänsterpartiet menar därför att skolbiblioteken bör skrivas in i skollagen.

Vänsterpartiet anser också att regeringen bör uppdra åt Skolverket att i samråd med Kulturrådet ansvara för att främja, följa och utvärdera skolbiblioteksverksamheten.

24. Elevinflytande, punkt 24 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om elevinflytande. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub254 yrkande 3 och avslår motion 2006/07:Ub409.

Ställningstagande

Att arbeta med elevinflytande tar tid och kraft. Miljöpartiet anser att elever som tar ansvar för sin och sina medelevers situation utför ett enormt viktigt arbete och att de därför bör uppmuntras. Därför anser Miljöpartiet att skollagen bör ändras så att det ska framgå av en elevs slutbetyg om denne varit engagerad i sådan aktivitet.

25. Forum för elevinflytande, punkt 25 (s, mp)

av Marie Granlund (s), Mikael Damberg (s), Agneta Lundberg (s), Louise Malmström (s), Ibrahim Baylan (s), Peter Hultqvist (s) och Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 25 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om forum för elevinflytande. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub254 yrkande 1.

Ställningstagande

Skolan har som uppgift att bidra till att fostra demokratiska individer med respekt för medmänniskor och deras olikheter. Ändå är det demokratiska inslaget i skolorna starkt begränsat. Skolan är till för eleverna och självklart ska de ha inflytande över den. För att förbättra förutsättningarna för ökad demokrati inom skolan anser Miljöpartiet att varje skola ska ha ett fungerande representativt forum för elevinflytande.

26. Betyg, punkt 27 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 27 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om betyg. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub309 yrkande 7 och avslår motion 2006/07:Ub263 yrkande 4.

Ställningstagande

Eleverna i dagens skola upplever ofta lärandet endast som ett medel för att få bra betyg. De intensivpluggar inför enstaka prov och lär sig snabbt en strategi för att nå så höga poäng som möjligt. Förekomsten av betyg gör att intresset fokuseras på kunskap som är lätt att mäta, och proven premie-

rar i hög grad ytliga faktakunskaper som inte sätts in i något sammanhang. Det är ett förhållningssätt som hindrar en helhetssyn, som inte stimulerar eleverna till att kritiskt analysera och dra egna slutsatser och som skapar negativ stress hos eleverna. Det leder dessutom till att fokus blir endast på en begränsad del av läroplanens och kursplanernas mål.

Det finns inget pedagogiskt värde i betygen. Tvärtom kan betyg leda till minskad lust och motivation till studier. Den som gång på gång misslyckas och får dåliga betyg tappar lätt tron på sig själv och får en negativ självbild. Betyg leder till en begränsad syn på hur kunskap utvecklas. Det går heller inte att sätta rättvisa betyg. Betyg bidrar till konkurrens och utslagning i samhället. De medverkar också till den sociala snedrekryteringen till högre studier. Därför bör betygen avskaffas.

Stimulansen att lära ligger i förtroendefulla möten mellan lärare och elever och i att eleverna söker efter svar på frågor de själva utifrån sina egna erfarenheter formulerat. I en betygsfri och demokratisk skola har eleverna mod att tala och ifrågasätta etablerade sanningar. Eleven och elevens behov är det som sätts i centrum. Proven används som underlag för utvärdering av undervisningen. När kravet att mäta individuella prestationer försvinner skapas bättre förutsättningar för ett fruktbart arbete i grupp. Detta är och kommer att vara mycket viktiga färdigheter för arbetslivet, men också för samhällsutvecklingen.

27. Betyg, punkt 27 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 27 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om betyg. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub263 yrkande 4 och avslår motion 2006/07:Ub309 yrkande 7.

Ställningstagande

Regeringen aviserade i budgetpropositionen ett antal förändringar rörande grundskolan, bl.a. att låta utreda frågan om obligatoriska betyg från årskurs 3. Att införa betyg så tidigt vore mycket olyckligt. Kunskapsutvecklingen måste stå i fokus i skolan. Regler och planer som styr skolan ska gynna elevernas utveckling mot målen. Miljöpartiet är kritiskt mot dagens betygssystem just eftersom det leder bort ifrån detta. Betygen är dåliga som pedagogiskt instrument eftersom de säger väldigt lite om vad en elev faktiskt kan och vilka utvecklingsmöjligheter eleven har. Däremot leder betygen till stress och prestationsångest. Särskilt sårbara är elever i lägre åldrar som inte ska behöva jämföra sina betyg med varandra.

Tidigare betyg leder också till minskad pedagogisk frihet i skolan. Med betygen kommer betygsriterier utefter vilka elevernas kunskaper ska bedömas. Undervisningen måste därmed anpassas efter dessa kriterier. I och med detta minskar utrymmet för lärarna att lägga upp undervisningen såsom de bäst anser gagnar just deras elevers kunskapsutveckling. Många skolor som drivs utifrån alternativa pedagogiker använder inte betyg. För dessa skolor vore ett beslut om tidigare betyg förödande. Likformigheten i skolan blir större trots att det som behövs är större mångfald och ökad individanpassning. Miljöpartiet anser att betyg inte ska ges i tidigare årskurser än i dag, dvs. från årskurs 8.

28. Alternativ till betyg, punkt 28 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 28 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om alternativ till betyg. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub309 yrkande 9 och avslår motion 2006/07:Ub253 yrkande 5.

Ställningstagande

Betygen behövs inte som urvalsinstrument. Mål- och kunskapsrelaterade betyg kan inte ha den funktionen. Betygsstegen är inte en skala med jämna avstånd och kan därmed inte användas för en jämförelse mellan elever. Självfallet måste eleverna få återkoppling på sitt arbete i skolan. Det måste också vara möjligt att kontrollera att eleven nått den kunskapsnivå som krävs för att kunna gå vidare i sina studier. Detta hör dock ihop med godkännandegränsen och inte med graderade betyg.

Betygen behövs inte som urvalskriterier till gymnasieskolan. Majoriteten av en årskull fortsätter till gymnasieskolan och de allra flesta kommer in på sitt förstahandsval.

För sökande till sådana högskoleutbildningar där antalet sökande är fler än antalet erbjudna utbildningsplatser kan urvalsmetoderna vara anpassade efter respektive utbildning, t.ex. arbets- och antagningsprover eller intervjuer. Både arbete och andra slags erfarenheter ska kunna vara meriterande.

29. Alternativ till betyg, punkt 28 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 28 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om alternativ till betyg. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub253 yrkande 5 och avslår motion 2006/07:Ub309 yrkande 9.

Ställningstagande

Vissa friskolor väljer aktivt att inte sätta betyg av flera olika anledningar. Det kan t.ex. vara så att det strider mot den pedagogiska inriktning som man arbetar efter. De mest kända exemplen är waldorfskolorna, som tillämpar ett bedömningssystem som skiljer sig väsentligt från det nationella betygssystemet.

Miljöpartiet tycker att det är viktigt att även kommunala skolor kan profilera sig och arbeta efter olika pedagogiska metoder. Det ska t.ex. vara fullt möjligt att anordna en waldorfklass i en kommunal skola. Det är det inte så länge det inte finns någon möjlighet till undantag från betygssättning för de kommunala huvudmännen, motsvarande den som finns för fristående huvudmän.

Därför anser Miljöpartiet att skollagen bör ändras så att skolor med såväl offentlig som fristående huvudman efter prövning av Skolverket ska kunna tillämpa ett annat bedömningssystem än betyg.

30. Omprövning av betyg, punkt 29 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 29 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om omprövning av betyg. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub309 yrkande 10 och bifaller delvis motion 2006/07:Ub254 yrkande 5.

Ställningstagande

Vänsterpartiet anser att betygen ska kunna överklagas inom det nuvarande betygssystemet. 1999 års skollagskommitté hade bl.a. i uppdrag att stärka elevernas rättssäkerhet. Som ett led i detta föreslog därför kommittén att elever ska kunna ompröva sina betyg. Det är en av de viktigaste frågorna för den enskildes rättssäkerhet att regler om överklagande och omprövning finns.

Det finns emellertid en risk för att det bara är ”starka” elever som utnyttjar möjligheten att överklaga betyg. Vänsterpartiet vill därför att frågan inför arbetet med ny skollag utreds så att möjligheten är reell för alla elever.

31. Omprövning av betyg, punkt 29 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 29 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om omprövning av betyg. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub254 yrkande 5 och bifaller delvis motion 2006/07:Ub309 yrkande 10.

Ställningstagande

Så länge dagens betygssystem finns kvar ska eleverna självklart ha rätt att få sina betyg omprövade. Betygssättning är myndighetsutövning och bör självklart liksom andra myndighetsbeslut kunna omprövas. Lärarfacken, Elevorganisationen och sammanslutningen Sveriges Kommuner och Lands-ting står enade i kravet om att betyg bör kunna överprövas, vilket också föreslogs i Skollagskommitténs betänkande. Det är en grundläggande fråga om elevernas rättssäkerhet. Skolans elever är inte andra klassens medborgare. Därför anser Miljöpartiet att regeringen bör få i uppdrag att återkomma till riksdagen med ett förslag som ger eleverna möjlighet att få sina betyg omprövade.

32. Skriftliga omdömen i ordning och uppförande, punkt 31 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 31 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om skriftliga omdömen i ordning och uppförande. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07:Ub254 yrkande 6 och 2006/07:Ub263 yrkande 5.

Ställningstagande

Den nytillträdda regeringen anser att skolor som så önskar ska få ge skriftliga omdömen i ordning och uppförande. Detta är helt främmande för Miljöpartiet. Det är kunskapsutveckling och måluppfyllelse som ska stå i fokus i skolan. Att elever och lärare visar varandra respekt är enormt viktigt, och alla i skolan ska verka för att det blir verklighet. Barn och unga ska få hjälp att utvecklas till trygga och ansvarstagande individer. Att

lärare ska betygssätta elevernas beteende är dumt och integritetskränkande. Miljöpartiet anser att det inte ska vara möjligt för skolorna att utfärda skriftliga omdömen i ordning och uppförande.

33. Rapport om olovlig frånvaro i betyg, punkt 32 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 32 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om rapport om olovlig frånvaro i betyg. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub254 yrkande 9.

Ställningstagande

Det finns många skäl till varför en elev är frånvarande från undervisningen. Det kan röra sig om lovlig frånvaro, som sjukdom, läkarbesök eller andra orsaker som betraktas som giltiga skäl. Men en elev kan ha goda skäl till en frånvaro som ändå betraktas som olovlig. Man kommer för sent för att mamma och pappa grälat hela natten så att man inte kunnat sova. Man kommer för sent för att föräldrarna hade fest hemma, eller för att pappa misshandlade mamma. Och har man inte lust att tala om händelserna med sin lärare rapporteras frånvaron som olovlig. Olovlig frånvaro ska inte rapporteras i betyget. I en målstyrd skola så märks frånvaron i betyget ändå, i form av sämre måluppfyllelse och därmed lägre betyg. Arbetet för närvaro ska i stället ske genom att ha bra och inspirerande undervisning och kunniga lärare som förmår motivera eleverna. Det är mindre plakatpolitik, mer realpolitik. Olovlig frånvaro ska inte föras in i betygen.

34. Avstängning och kvarsittning, punkt 33 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 33 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om avstängning och kvarsittning. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub254 yrkandena 7 och 8.

Ställningstagande

Att använda kvarsittning som straff för att en elev på något vis uppvisat ett icke önskvärt beteende är varken effektivt eller moraliskt acceptabelt. Att gå i skolan är inget straff. Att straffa individer är heller ingen framgångsrik väg att ändra deras beteende. Att ålägga elever i grundskolan att delta i extra undervisning för att de missat ordinarie undervisning är däremot helt okej. Alla elever har rätt till ett visst antal timmars undervisning. Har man missat tid, ska man ta igen den. Men det ska röra sig om pedagogisk verksamhet för att främja elevens kunskapsutveckling och inget annat.

Gymnasieskolan är till skillnad från grundskolan en frivillig skolform. Många elever som går gymnasiet är dessutom myndiga. Det är självklart helt otänkbart att tillämpa kvarsittning i gymnasiet.

Sverige har skolplikt. Alla barn ska enligt skollagen gå i grundskolan. Skolplikten motsvaras också av en rätt till utbildning. Att stänga av en elev från grundskolan skulle vara att förvägra en enskild individ dennes rätt till utbildning. Miljöpartiet anser att det aldrig ska tillåtas hända.

Barn som har svårt att sköta sig i skolan och tillgodogöra sig undervisningen misslyckas med detta av ett eller annat skäl. Oavsett vilket så är det vuxenvärlden som har misslyckats med att ge barnet de förutsättningar som behövs för att fungera som elev. Att stänga av en ung elev från skolan vore ett dubbelt svek mot den enskilde. I stället ska undervisningsformerna anpassas så att de fungerar för eleven. Avstängning av elever i grundskolan ska inte kunna ske.

Gymnasieskolan är en frivillig skolform. Men varje kommun är skyldig att erbjuda ungdomarna i kommunen utbildningsplats i gymnasiet. En elev som antagits till ett program har också rätt att fullfölja sin utbildning. Därför bör inte heller gymnasieelever kunna avstängas från undervisningen.

35. Omhändertagande av störande föremål, punkt 34 (mp) av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 34 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om omhändertagande av störande föremål. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub254 yrkande 10.

Ställningstagande

Det är i dag inte tillåtet för lärare att omhänderta föremål som av elever används på ett sätt som stör undervisningen. Den nuvarande regeringen har fört fram det faktum att lärare inte får omhänderta mobiltelefoner från elever som skolans största utmaning. Men i verkligheten, ute på skolorna

är detta inte ett stort problem. Självklart händer det att elever då och då glömmer att stänga av sin telefon när de går in på en lektion. Precis som många vuxna då och då glömmer att stänga av sina telefoner när de går in på ett möte. När telefoner ringer, stänger man av och ber om ursäkt. Och fortsätter med verksamheten. Miljöpartiet ser därför inte frågan om huruvida lärare ska få omhändertata mobiltelefoner som särskilt angelägen.

Däremot kan det uppstå situationer när en elev använder ett föremål på ett sätt som verkligen är störande. Det kan vara att man använder en telefon under lektionstid, eller att man lyssnar på musik så att andra störs. I sådana fall bör läraren kunna omhändertata föremålet till dagens slut. Det är viktigt att hänsyn tas till elevens integritet i dessa situationer. Miljöpartiet anser att det är viktigt att göra skillnad mellan ”störande föremål” och ”föremål som används störande”. En mobiltelefon är inte störande om den ligger avstängd i väskan. Skollagen bör ändras så att lärare ges rätt att omhändertata föremål som används störande.

36. Timplanen och läroplaner, punkt 35 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 35 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om timplanen och läroplaner. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub253 yrkande 6 och avslår motion 2006/07:Ub220.

Ställningstagande

En åtgärd som Miljöpartiet vill att regeringen ska vidta snarast är att avskaffa den nationella timplanen. Det är den kanske enskilt viktigaste åtgärden för verkligt ökad lokal frihet och minskad centralstyrning av skolan. I en individanpassad och målstyrd skola passar en centralt reglerad timplan mycket dåligt in. Det totala antalet garanterade undervisningstimmar anser vi ska finnas kvar. Men hur många timmar som ägnas åt varje ämne bör i en målstyrd skola variera från individ till individ.

Miljöpartiet är övertygat om att timplanen kan utgöra ett hinder för elevernas möjlighet att nå goda studieresultat i alla ämnen. Det ska vara möjligt för en elev att lägga ned mer tid och få mer stöd i ett ämne där man ligger långt bort från målen än i ett ämne där man har mycket goda förutsättningar att nå ett riktigt bra studieresultat. Detta övervägande bör göras av eleven tillsammans med läraren, inte av regeringen.

37. Stöd till vissa grupper av elever, punkt 37 (s)

av Marie Granlund (s), Mikael Damberg (s), Agneta Lundberg (s), Louise Malmström (s), Ibrahim Baylan (s) och Peter Hultqvist (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 37 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om stöd till vissa grupper av elever. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub388 yrkande 2 och avslår motion 2006/07:Ub360.

Ställningstagande

Resursfördelningen i grundskolan ska utgå från elevernas behov. Det är viktigt att studiesvaga elever får särskilt stöd.

38. Stöd vid elevinflytande, punkt 38 (v, mp)

av Rossana Dinamarca (v) och Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 38 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om stöd vid elevinflytande. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub309 yrkande 21 och avslår motion 2006/07:Ub254 yrkande 2.

Ställningstagande

Det ska vara självklart att elever ges möjlighet till arbete med elevinflytande. Eleverna ska därför ha rätt att få extra stöd för att ta igen undervisning som de missat när de varit frånvarande för arbete med elevinflytande, skyddsombudsarbete, skoltidningsarbete eller liknande. Tyvärr är det inte så på alla skolor. Vänsterpartiet och Miljöpartiet vill därför se en ändring i skollagen som garanterar detta. Elevernas möjligheter att arbeta med elevinflytande ska motsvara de som gäller på en arbetsplats.

I 8 kap. 1 § gymnasieförordningen om bl.a. stödundervisning står:

Genom stödundervisning kan ... elevskyddsombud eller de som innehar andra liknande uppdrag, om det behövs, få ersättning för de delar av utbildningen som de gått miste om på grund av sina uppdrag.

Vi anser att elevskyddsombud i grundskolan måste få motsvarande rätt till stödundervisning.

39. Läxor, punkt 39 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 39 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om läxor. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub395.

Ställningstagande

Läxorna har i dag blivit en klassfråga. Många elever upplever att läxor tvingar dem att ta med sig arbete hem efter avslutad arbetsdag, vilket kan bidra till att motivet för att göra läxorna inte blir bra. Skolan och skolans arbete måste vara utformat så att eleverna upplever trivsel, känner att det är roligt och lustfyllt att lära. Lusten till lärande ska även stimulera till en kreativ fritid. Om läxorna då känns tvingande eller att man inte har möjlighet till hjälp i hemmet eller till eget tidsutrymme till läxan, blir läxan en belastning och kan påverka hela skolgången. En del barn och ungdomar är också trångbudda och har svårt att få studiero i hemmet, då föräldrar och syskon kanske både pratar och leker runtomkring.

Läxor är i dag en del av skolplanen. Sett ur ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv bör en översyn göras om barn och ungdomar med olika bakgrund och hemförhållanden har samma möjlighet att under fritiden klara av att göra sina läxor, och målet bör vara att läxläsning är en del av skoldagen i skolan.

40. Åtgärdsprogram, punkt 40 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 40 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om åtgärdsprogram. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub254 yrkande 4 och avslår motion 2006/07:Ub246.

Ställningstagande

Elever som har svårigheter i skolarbetet har rätt att få extra stöd i skolan. Enligt 5 kap. 4 § skollagen ska en elev ges stödundervisning om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de mål som minst ska ha uppnåtts vid slutet av det femte och det nionde skolåret. Ibland behöver ett särskilt åtgärdsprogram utformas. Detta utformas av skolpersonalen i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare.

Åtgärdsprogrammen utgör viktiga verktyg för det pedagogiska arbetet i skolan. De fungerar som uppföljnings- och utvärderingsinstrument och skapar pedagogiska diskussioner. Åtgärdsprogrammen bidrar också till att tydliggöra ansvarsfördelningen i arbetet med barnen, både i relationen mellan hem och skola och mellan olika befattningshavare inom och utom skolan.

En undersökning som Skolverket genomförde 2003 indikerar att många som har rätt till åtgärdsprogram inte har fått något. Uppskattningsvis 25 % av eleverna som får särskilt stöd saknar åtgärdsprogram. I rapporten konstateras också att en femtedel av de elever som bedömts vara i behov av särskilt stöd inte får någon extra hjälp.

Elevernas rättssäkerhet måste stärkas genom att möjlighet till överklagan av åtgärdsprogram införs. Eleverna har enligt lag rätt att få kvalitativt extra stöd, men denna rätt berövas dem alltför ofta. För Miljöpartiet är det enormt viktigt att dessa elever, som utgör de som har givits sämst förutsättningar att uppfylla målen för utbildningen, får den hjälp de behöver. Den ständigt ökande skara elever som söker individuella programmet till gymnasiet är ett bevis för att detta inte har fungerat.

41. Profilklasser, punkt 41 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 41 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om profilklasser. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: Ub253 yrkande 4.

Ställningstagande

Miljöpartiet välkomnar utvecklingen de senaste åren med fler profilklasser i skolor runt om i landet. Vi vill ha ett utbildningsväsende som ger de enskilda eleverna möjlighet att hitta inspiration för att utveckla sin kunskap och sina färdigheter. Möjligheten att få gå i en profilklass kan stärka motivationen både hos elever som generellt är studiemotiverade och hos dem som kanske annars är på väg att tappa orken. Därför vill vi stödja framväxten av profilklasser i alla ämnen, alltifrån dans och musik till matematik och engelska, i såväl fristående som kommunala skolor.

42. Nationella prov och kontrollstationer, punkt 42 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 42 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om nationella prov och kontrollstationer. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub263 yrkande 3.

Ställningstagande

Miljöpartiet anser inte att det behövs särskilda insatser för att ytterligare utveckla nationella prov och kontrollstationer. Detta har Miljöpartiet även framhållit i samband med behandlingen av budgetpropositionen för 2007, där särskilda medel för sådana insatser anvisades.

43. Elevhälsa, punkt 43 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 43 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om elevhälsa. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07:So375 yrkande 7 och 2006/07:Ub309 yrkande 17 och avslår motionerna 2006/07:So379 yrkandena 5, 10 och 11, 2006/07:Ub383 och 2006/07:Ub400.

Ställningstagande

Barn och ungdomar har generellt sett mycket god hälsa. Men det finns oroande signaler när det gäller den psykiska hälsan. Flickor lider i större utsträckning än pojkar av psykisk ohälsa. Samtidigt som pojkar i högre utsträckning begår självmord äter flickor i högre utsträckning antidepressiva medel.

Samhällets generella insatser för barns och ungas hälsa inom t.ex. barnhälsovård och skolhälsovård behöver förstärkas. Det är viktigt att all personal som arbetar inom t.ex. förskola och skola har kunskap om barnens och ungdomarnas hälsa, inte bara den fysiska hälsan utan också den psykiska. Skolsköterska, kurator och psykolog ska ingå i arbetsteamet. Barn och ungdomar ska enkelt och omedelbart kunna komma i kontakt med elevvården, förskolepersonal och lärare ska vid behov erhålla handledning. Skolhälsovården behöver därför byggas ut.

För att kunna arbeta förebyggande måste alla lärare ha kunskap om barns och ungdomars hälsa. För att skolsköterska, kurator och psykolog ska kunna ingå i det förebyggande arbetet måste de finnas närvarande i skolverksamheten. Elever ska enkelt och omedelbart kunna komma i kontakt med dem, lärare ska kunna få handledning, och dessa yrkesgrupper kan vid behov ingå i arbetslagens arbete.

Vänsterpartiet anser att rätten till elevhälsa måste kunna garanteras, och därför bör möjligheterna att införa ett nyckeltal för elevhälsa utredas. Dessutom bör det i skollagen slås fast att varje barn har rätt till tillgänglig och professionell elevhälsa.

44. Drogförebyggande verksamhet, punkt 44 (s)

av Marie Granlund (s), Mikael Damberg (s), Agneta Lundberg (s), Louise Malmström (s), Ibrahim Baylan (s) och Peter Hultqvist (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 44 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om drogförebyggande verksamhet. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:So461 yrkande 3 och avslår motionerna 2006/07:Ub228 yrkande 2 och 2006/07:Ub297.

Ställningstagande

Praktiskt taget alla barn och ungdomar går i grundskolan och fortsätter därefter till gymnasiet. Skolans arbete för att främja barns och tonåringars utveckling och hälsa är redan av detta skäl av central betydelse. Hit hör preventiva insatser mot riskbeteenden av lika slag som tidig alkoholdebut, berusningsdrickande, experimenterande med narkotika och kriminalitet.

Men det handlar inte bara, eller ens i första hand, om undervisning kring t.ex. alkohol och narkotika. Det har inte gått att vetenskapligt dokumentera att enbart undervisning kan ge långsiktiga positiva effekter på elevernas alkohol- och drogbruk. Men samtidigt finns det ett växande stöd i internationell preventivforskning för att ett brett upplagt förebyggande arbete i skolorna, i nära samarbete med föräldrarna, kan stärka barns och ungas anknytning till skolan och minska riskerna för bl.a. missbruk. I den enskilda skolan måste detta arbete knytas an till och ses som en del av strävan att vidmakthålla eller förbättra skolan som arbets- och utbildningsmiljö för såväl elever som lärare och annan personal. Att skapa en bra skola är den kanske viktigaste preventiva insatsen för att förebygga missbruk och andra problem hos eleverna. Forskning pekar på att lugn och arbetsro i klassrummet förebygger skolmisslyckanden, missbruk och annan riskutveckling.

Regeringen har givit Statens folkhälsoinstitut i uppdrag att, i samarbete med andra berörda myndigheter, initiera en bred drogforebyggande verksamhet i skolan längs dessa linjer. Folkhälsoinstitutet överlämnade i januari i år en konkret treårig s.k. implementeringsplan för arbetet och har även erhållit medel för att genomföra den under ett första verksamhetsår.

Det är lovande projekt, och det är utmärkt att de nu har inletts. Det bör emellertid understrykas att ett förändringsarbete av detta slag tar sin tid och att det, för att ha någon chans till framgång, måste få verka under en period av flera år. Det bör skapas förutsättningar för att så kan bli fallet.

45. Hälsa, rörelse och kost i skolan, punkt 45 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 45 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om hälsa, rörelse och kost i skolan. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:So375 yrkande 8 och avslår motionerna 2006/07:So379 yrkande 3, 2006/07:So464 yrkande 20, 2006/07:Ub268, 2006/07:Ub289, 2006/07:Ub342, 2006/07:Ub349 och 2006/07:Ub406.

Ställningstagande

Fler och fler barn drabbas av övervikt, som i sin tur kan leda till fortsatt ohälsa, bl.a. diabetes. En förändrad matkultur i kombination med allt mindre fysisk aktivitet är några av förklaringarna. Det är därför angeläget att barn och unga ges möjlighet att i skolan och på fritiden få tillfälle till regelbunden fysisk aktivitet. En rad åtgärder behöver vidtas inom ett flertal områden, och dessa behöver samverka med målet att alla som kan och vill ges möjlighet till aktivitet. Det är särskilt viktigt att föreningar och idrottsklubbar tar sitt ansvar för breddidrott för att inte stöta bort barn och unga genom alltför ensidiga elitsatsningar. Skolan har en viktig roll i detta. Därför bör stimulansåtgärder tas fram för att ge möjligheter till skolor som så önskar att bli en s.k. hälsofrämjande skola.

46. Hälsa, rörelse och kost i skolan, punkt 45 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 45 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om hälsa, rörelse och kost i skolan. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:So464 yrkande 20 och avslår motionerna 2006/07:So375 yrkande 8, 2006/07:So379 yrkande 3, 2006/07:Ub268, 2006/07:Ub289, 2006/07:Ub342, 2006/07:Ub349 och 2006/07:Ub406.

Ställningstagande

Miljöpartiet anser att själva begreppet idrott måste breddas. Det viktiga är att man rör sig, och utöver idrott och motion kan begreppet ”rörelse” användas. I skolan behöver detta inte ske i en traditionell gymnastiksal utan kan minst lika bra, eller t.o.m. bättre, ske på andra ställen. En lång promenad i skogen ger både rörelse och naturupplevelser. Man slipper då också det ibland destruktiva momentet med tävlan och jämförelse, som oftast sker under en traditionell idrottslektion. Detta bör man komma bort från. Idrott kan också vara dans och så mycket annat, det viktiga är den fysiska aktiviteten. Det naturliga vore att varje skola ges goda förslag på att förbättra förutsättningarna för ökad fysisk aktivitet i skolan. Det måste skapas tid och plats i skolan för alla elever att varje dag kunna ha ett pass med rörelse.

47. Införande av kvalitetskrav på skolmaten, punkt 46 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 46 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om införande av kvalitetskrav på skolmaten. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:So464 yrkande 32.

Ställningstagande

Skollagen anger att barn i grundskolan har rätt till fri lunch, men ställer inga krav på näringsinnehåll. Det finns allmänna råd som utarbetats av Livsmedelsverket, men genom undersökningar som gjorts är det känt att kvaliteten på maten varierar kraftigt mellan olika kommuner, skolor och dagis. Råden följs inte alltid. Miljöpartiet tycker att barn ska ha rätt till säker och näringsriktig mat och vill därför skriva in ett kvalitetskrav i lagen, t.ex. att skolmaten ska vara näringsriktigt sammansatt eller att kostråden ska följas av kommunerna samt att en större andel av råvarorna ska vara ekologiskt producerade. Livsmedelsverkets rekommendationer bör i större utsträckning utgå från både vad som främjar hälsa och är ekologiskt hållbart. Det innebär bl.a. minskad animalisk tonvikt i rekommendationerna.

Vi vill också se en utveckling där skolmaten kvalitetsredovisas. Skolor bör uppmuntras att tydliggöra sin matpolicy. Elever, lärare och föräldrar ska kunna reagera när maten inte håller den nivå som det är sagt. I dag

ställs inga krav på att gymnasieskolor ska erbjuda barnen näringsriktig mat. Vi anser därför att lagen bör ange att även barn i gymnasiet ska ha rätt till näringsriktiga måltider.

48. Trygghet och arbetsro, punkt 47 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 47 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om trygghet och arbetsro. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:K312 yrkande 27 och avslår motionerna 2006/07:C359 yrkande 9, 2006/07:Ub391, 2006/07:Ub403 och 2006/07:Ub422.

Ställningstagande

Lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever trädde i kraft den 1 april 2006. Syftet med den nya lagen är att främja barns och elevers lika rättigheter i de verksamheter som omfattas av skollagen (1985:1100) samt motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, grund- och gymnasieskola samt vuxenutbildning omfattas av lagen. Lagen omfattar även de elever som mobbas eller kränks av andra elever eller av skolans personal. Det är mycket glädjande att sexuell läggning är en av diskrimineringsgrunderna i den nya lagen. Det är dock olyckligt att varken utredningen eller propositionen (SOU 2004:50, prop. 2005/06:38) behandlat frågan om att könsidentitet på samma sätt bör utgöra en grund för diskriminering.

Vänsterpartiet anser att lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever även ska omfatta diskriminering på grund av könsidentitet.

49. Miljön i skolan, punkt 48 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 48 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om miljön i skolan. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07:Ub280 yrkande 5 och 2006/07:Ub309 yrkande 22.

Ställningstagande

Toaletter är undanskymda platser i skolan, och forskning har visat att många barn och unga undviker att gå på toaletten under skoldagen för att inte bli utsatta för kränkningar. Andra undanskymda platser som omklädningsrum är kanske svårare att undvika. Skolan måste kartlägga skolmiljön och i möjligaste mån bygga bort den utsatthet många elever talar om. Vänsterpartiet anser att Arbetsmiljöverket bör få i uppdrag att prioritera tillsynen av elevernas fysiska och psykosociala miljö.

Vidare kräver vi, både för killars och tjejers skull, att eleverna ska garanteras en arbetsmiljö fri från pornografi. Man måste finna vägar att förhindra att t.ex. datorer i skolor och bibliotek används till att besöka hemsidor med pornografiskt innehåll. Regeringen bör återkomma med förslag på hur skolmiljön kan göras fri från pornografi.

50. Tillgänglighet för elever med funktionshinder, punkt 49 (v) av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 49 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om tillgänglighet för elever med funktionshinder. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub309 yrkande 23.

Ställningstagande

Inte bara skolbyggnaderna utan också skolgårdarna ska vara tillgängliga och användbara för allas lek, rörelse och samvaro på raster och fritid, även för barn med funktionshinder. Regleringen kring lokaler, utemiljö och utrustning bör därför innehålla krav på tillgänglighet för elever med funktionshinder.

51. Nationellt statistikregister över elevers olycksfall, punkt 50 (v) av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 50 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om nationellt statistikregister över elevers olycksfall. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub309 yrkande 18.

Ställningstagande

Tendensen att inte ta elevernas arbetsmiljö på allvar måste bytas mot ett intresse för skolans fysiska och psykosociala arbetsmiljö. Kraven på arbetsmiljön i skolan måste vara lika stora som på andra arbetsplatser.

Det behövs ett tydligare elevperspektiv för hur både ute- och inomhusmiljön i skolan ska utformas och för att bristerna i elevernas fysiska och psykosociala arbetsmiljö ska kunna rättas till. Inrättandet av ett nationellt statistikregister över elevers olycksfall är ett medel för att öka kunskapen och ge underlag till förbättringar.

52. Elevskyddsombud, punkt 51 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 51 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om elevskyddsombud. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07:Ub309 yrkandena 19, 20 och 26 samt 2006/07:Ub394.

Ställningstagande

Barn och ungdomar tillbringar en stor del av sin vardag i skolan. Det är därför viktigt för dem med en bra arbetsmiljö och att de har en reell påverkansmöjlighet på sin vardag. Tyvärr ser verkligheten inte sådan ut på alla skolor, och många gånger kan arbetsmiljön vara förskräcklig. Eleverna får inte alltid reda på vilka rättigheter de har, och de har därför också svårt att påverka dessa. Därför behövs barnskyddsombud på skolorna.

Arbetsmiljön på Sveriges största arbetsplats, skolan, är kanske en av de sämsta. Var tredje elev har allergiska besvär. Det finns också många skolor där maskiner saknar skydd, trappor saknar halkskydd och nödutgångarna är låsta för att bara nämna några exempel. Även den psykosociala arbetsmiljön i skolorna är otillfredsställande. Många elever känner sig stressade och tycker att vissa lektioner är psykiskt pressande. Dessutom vet vi att det är en tuff miljö i många skolor där både mobbning och sexuella trakasserier är vanliga. Att ha en god elevskyddsombudsorganisation löser inte alla arbetsmiljöproblem, men den skulle ändå kunna vara ett första steg.

Eleverna har rätt till sina egna skyddsombud fr.o.m. årskurs 7 i grundskolan, men dessa har inte samma rättigheter som de vuxna skyddsombuden. Elevskyddsombuden borde få utökade rättigheter. Det finns i skolan en hel del lokaler som de vuxna inte bevistar lika mycket som eleverna. Elevutrymmen som används på raster, omklädningsrum och datasalar är exempel på lokaler som används i princip enbart av elever. Med tanke på

hur lokalerna utnyttjas i skolan och den bristande kommunikation som kan finnas på skolorna mellan vuxna och elever blir slutsatsen att elevskyddsombudens ställning måste stärkas.

Elevskyddsombuden saknar stopprätt. Det betyder att elevskyddsombudet inte kan besluta att avbryta ett arbete som innebär en omedelbar och allvarlig fara för andra elevers liv och hälsa. Elevskyddsombuden har närvaro- och yttranderätt i skyddskommittén, men de har inte förslags- och rösträtt. Eleverna har rätt till två representanter i skyddskommittén. Det borde vara rimligt att eleverna har lika många representanter som personalen har för att på ett bättre sätt kunna representera majoriteten på arbetsplatsen—skolan, nämligen eleverna.

Elevskyddsombuden ska få bättre utbildning och förutsättningar att genomföra sitt uppdrag samt reella möjligheter att påverka. Denna utbildning bör preciseras och kvalitetssäkras av Arbetsmiljöverket.

Elevskyddsombuden måste också få samma rättigheter som andra skyddsombud, såsom rösträtt på skyddskommittémöten och stopprätt.

53. Buller i skolan, punkt 52 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 52 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om buller i skolan. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: Ub306 yrkandena 1 och 2 samt avslår motion 2006/07:Ub347.

Ställningstagande

Skolan är i dag inte organiserad utifrån elevernas behov. Det krävs en samverkansprocess där elever, lärare och rektor diskuterar hur just deras skola ska bli en bra arbetsplats för alla. Att sänka ljudnivån i skolan är en viktig fråga för att skapa en bättre arbetsmiljö. Hög ljudnivå är ett problem som ger konsekvenser på olika sätt, som beskrivs nedan. Buller ger sämre livskvalitet. Enligt Socialstyrelsen utsätts mer än 2 miljoner människor för alltför höga bullernivåer enbart från trafiken. Det är känt att buller ger sämre livskvalitet och försämrar inlärning. Nya studier tyder även på att buller ökar risken för förhöjt blodtryck. Enligt Barnombudsmanen upplever var tredje tioåring att ljudnivån i klassen är för hög. Miljöpartiet anser att det krävs regelbundna kontroller av skolans inre bullernivå både i de gemensamma uppehållsutrymmena och i matsalarna.

Barn ger ljud ifrån sig, att vara högljudd är normalt när man är barn. Men allt fler barn klagat över höga ljudnivåer. Eftersom barn själva åstadkommer mycket ljud kan det vara lätt att tro att barn tål höga ljudnivåer bättre än vuxna. Men så är inte fallet. I själva verket är barns hörselsinne

känsligare än vuxnas. Det är av stor vikt att kommunerna har regelbundna kontroller vad gäller bullernivåer i miljöer där barn vistas. Då barns öron är mer känsliga än vuxnas bör det ses över huruvida det krävs särskilda gränser för bullernivåer för barn. I Socialstyrelsens allmänna råd om buller inomhus och höga ljudnivåer skrivs det att barn utgör en särskild riskgrupp och att barn har en kortare och smalare hörselgång. Detta kan innebära att den maximala förstärkningen sker högre upp i diskantområdet där ljud lättare orsakar skada. För att uppnå fullgott skydd även för mindre barn bör ljudnivåer hållas extra låga. Socialstyrelsen bör få i uppdrag att se över huruvida nivågränserna är anpassade till barnets känsliga öra.

54. Språkförståelse, punkt 55 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 55 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om språkförståelse. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:A270 yrkande 35 och avslår motionerna 2006/07:Kr219 yrkande 1, 2006/07:Ub249, 2006/07:Ub260, 2006/07:Ub286, 2006/07:Ub319, 2006/07:Ub337 och 2006/07:Ub420 yrkande 4.

Ställningstagande

När modersmålsundervisningen som ämne infördes i skolan gjordes det mot bakgrund av en omfattande forskning både här i Sverige och i andra länder. För barn inom förskolan och grundskolans tidigare del handlar undervisning i och på modersmålet om att genom utvecklad begreppsbyggnad erövra ett tänkande på mer krävande kognitiva nivåer. Goda kunskaper i flera språk ger också eleven förutsättning att erövra en bredare kulturell identitet. För att eleverna inte ska förlora undervisningstid i andra viktiga skolämnen är det viktigt att undervisningen i modersmålet schemaläggs i anslutning till skoldagens slut. Vänsterpartiet vill ha en samlad genomtänkt tvåspråkig utbildning från förskolan till och med gymnasiet. Modersmålslärarna ska tillhöra ett arbetslag och deras roll i skolan bör förtydligas och stärkas. På så sätt kan kunskaper i modersmålet bättre integreras med annan undervisning. Regeringen bör verka för en starkt modersmålsundervisning i enlighet med det som anförts ovan.

55. Hem- och konsumentkunskap, punkt 56 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 56 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om hem- och konsumentkunskap. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub218 yrkandena 1–3 och 5 samt avslår motionerna 2006/07:Ub271 och 2006/07:Ub380.

Ställningstagande

Hem- och konsumentkunskap är ett litet ämne sett till garanterad undervisningstid i timplanen. Men sett till innehåll och därmed till hur det bidrar till läroplanens mål är det snarast ett stort ämne. Enligt kursplanen från 2000 är det fyra perspektiv som alltid ska finnas med i undervisningen: hälsa, resurshushållning, jämställdhet och kultur. Det betyder att alltid när frågor om boende, konsumentekonomi, social gemenskap och mat och måltider tas upp ska de studeras utifrån de nämnda perspektiven. Dessutom får eleverna öva sina färdigheter i svenska och matematik i ett konkret och intresseväckande sammanhang.

Hållbar utveckling utgör en viktig beståndsdel i undervisningen i hem- och konsumentkunskap. Därför är ämnet ett aktuellt ämne, ett ämne som på ett konkret och meningsfullt sätt tar upp frågor som regering och riksdag genom olika beslut visat är viktiga frågor.

Regeringen bör lämna förslag till hur hem- och konsumentkunskapens ställning kan stärkas inom utbildning för hållbar utveckling, särskilt hållbar konsumtion.

Ungas hälsa diskuteras ur olika aspekter. Barn och unga med övervikt och fetma ökar i antal i klassbundna mönster. Barn i mindre välbärgade områden har både sämre matvanor och motionsvanor, vilket märks i bl.a. överviktsproblem. Bland de unga ser vi ett ökat antal som mår psykiskt dåligt. Här finner vi skillnader mellan flickor och pojkar, där psykiska problem är vanligare bland flickor.

Omfånget och betydelsen av dessa frågor gör att vi överväger om det inte är dags att tänka över både timantalet för ämnet i grundskolan och behovet av ämnet i gymnasieskolan. Därför bör regeringen också återkomma med förslag om hur hem- och konsumentkunskapens ställning kan stärkas med avseende på vad vi har anfört om hälsa.

Jämställdhet finns med i bedömningen av elevernas kunskapsutveckling i hem- och konsumentkunskap. Det är således ett innehåll i ämnet, men också ämnet i sig kan sägas handla om jämställdhet.

Regeringen bör således även ge förslag på hur skolornas arbete för jämställdhet kan förbättras genom att utveckla ämnet hem- och konsumentkunskap.

56. Kultur- och musikskolor, punkt 57 (s)

av Marie Granlund (s), Mikael Damberg (s), Agneta Lundberg (s), Louise Malmström (s), Ibrahim Baylan (s) och Peter Hultqvist (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 57 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om kultur- och musikskolor. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub389 och avslår motionerna 2006/07:Ub270 yrkande 1 och 2006/07:Ub309 yrkande 16.

Ställningstagande

Människors tillgång till kultur följer fortfarande gamla klassmönster. Kultur handlar om att ta till vara människors lust och nyfikenhet, människors vilja att utvecklas och pröva något nytt.

Det är viktigt att stimulera barns och ungdomars intresse för kulturen. Kulturen i skolan ska användas för att bättre ta vara på lust och nyfikenhet. Läsning av böcker, utveckling av bildspråket, teater och konserter som riktar sig till barn på ett medvetet sätt är viktiga pusselbitar i en levande kultur på barns villkor. Musikskolor och kulturskolor ska vara tillgängliga för alla barn.

Den kommunala musikskolan är en frivillig verksamhet för kommunerna. Den har bidragit till ett brett musikutövande, och många barn och ungdomar har fått sin första kontakt med ett instrument via den kommunala musikskolan.

Det finns mycket som tyder på att en stor del av svenska artisters internationella framgångar går att relatera till förekomsten av den kommunala musikskolan. Många kommuner har sett den kommunala musikskolan som en tillgång och utvecklat verksamheten, medan andra har genomfört besparingar.

Mot bakgrund av ovanstående är det viktigt att se till att den kommunala musikskolan är tillgänglig för alla barn.

57. Kultur- och musikskolor, punkt 57 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 57 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om kultur- och musikskolor. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07:Ub270 yrkande 1 och 2006/07:Ub309 yrkande 16 och avslår motion 2006/07:Ub389.

Ställningstagande

Barns rätt till kultur fordrar ett gemensamt samhälleligt ansvar, Vänsterpartiet anser därför att det bör finnas fortbildningar för pedagoger och skolledare för att alla barns och ungas rätt till kulturupplevelser och eget skapande ska kunna tillgodoses.

I dag saknas det helt kultur- och musikskolor i ett litet antal kommuner i landet. I desto fler kommuner är avgifterna så höga att de utestänger barn från familjer med låga inkomster. Kultur- och musikskolan bör skrivas in i skollagen och ett tak sätts för hur höga avgifter som får tas ut. Vänsterpartiet föreslår till att börja med en maxavgift på 500 kr – en åtgärd som skulle kräva att ett antal fattiga kommuner får ersättning från staten på sammanlagt 28 miljoner kronor för det inkomstbortfall som sänkningen orsakar. På sikt ska kulturskolan utgöra en del av den generella välfärden och liksom grundskola och gymnasium vara kostnadsfri för eleverna.

58. Naturskolor, punkt 58 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 58 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om naturskolor. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub291 yrkandena 1–5.

Ställningstagande

I skolan låter vi oss alltför ofta begränsas av klassrummets fyra väggar. Alla skolämnen kan läras utomhus samtidigt som man på det sättet kan stärka elevernas relation till naturen. Lärande är inte begränsat till ett rum eller en byggnad. Det behövs ett ändrat synsätt där vi inte låter undervisningen i skolan begränsas av skolbyggnadens fyra väggar.

Det finns ca 70 naturskolor i Sverige. Det finns en mängd olika varianter av naturskolor, den som är centrerad till en byggnad, ambulerande naturskolor och uppsökande naturskolor. Gemensamt är att hjälpa elever utveckla en relation till naturen genom att vistas där. Deras devis är ”att lära in ute”. Naturskolorna bedriver ett mycket värdefullt arbete som skulle behöva få komma alla barn i vårt land till del. Tyvärr så lever många naturskolor i en ständigt hotad tillvaro då besparingsdiskussionerna förs i kommunerna.

Naturskolepedagogik utgår från att naturskolan inte är ett hus, utan det är arbetssättet som är en naturskola. Det är elevernas egna upplevelser och sinnesintryck i naturen som är grunden till ett aktivt lärande. Genom att eleverna själva får uppleva naturen och undersöka med alla sinnen fås en trygghet och samhörighetskänsla med naturen. Det handlar om att upptäcka mångfalden i naturen. Att upptäcka och själva förstå sambanden i naturen är en viktig del i naturskolans metodik. Kunskapen om naturens kretslopp ger en grund för att förstå människan som en del i kretsloppet. Människan är en i grunden nyfiken och sökande varelse och naturskolans arbetssätt ger aktiva elever.

Man bör se över möjligheten att definiera naturskolor på samma sätt som teknikcenter, s.k. science centers, och därmed göra dem berättigade till statligt stöd på samma sätt. Högskoleverkets ”verksamhetsstöd för teknik och naturvetenskapscentra” borde enligt benämningen kunna gälla såväl teknikcenter som naturskolor. Det skulle hjälpa till att utveckla naturskolorna och höja deras status.

Genom att mer använda skolornas och förskolornas utemiljöer lär sig eleverna också att vara rädda om naturen och få insikt i ekologin samtidigt som det leder till mer rörelse under skoldagen och ger en trygghet i närmiljön. Förskolebarn är ofta hänvisade till den egna gården, och dess utformning får då stor betydelse.

Det är en brist att dagens nationella styrdokument, främst i form av läroplaner, ej tar upp vikten av utomhuspedagogikens och den yttre miljös betydelse för barns lärande. Detta bör förstärkas för att ge alla barn en möjlighet till ett mer utvecklat lärande både inom och utom klassrummets väggar.

Myndigheten för skolutveckling bör hjälpa till att på olika sätt sprida information och kunskap om naturskolor och utomhuspedagogik till skolor och lärare i hela landet. Myndigheten bör vara en viktig inspiratör när det gäller utveckling av utemiljön i både skolor och förskolor.

Det behövs en fortsatt satsning och utveckling av kunskap kring utomhuspedagogik. Det är också viktigt att denna kunskap på ett bra sätt implementeras i samhället.

59. Sex och samlevnad, punkt 59 (mp)

av Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 59 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om sex och samlevnad. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:So464 yrkande 19 och avslår motionerna 2006/07:So379 yrkande 7 och 2006/07:Ub248.

Ställningstagande

Både sexuellt överförbara sjukdomar och oönskade graviditeter är vanligast bland unga människor. Rådgivning om preventivmedel och om hur man förebygger sexuellt överförbara sjukdomar bör vara lättillgänglig och vända sig till både män, kvinnor, pojkar och flickor. Ungdomar har rätt till saklig sexualkunskap oavsett sexuell läggning, sexuell identitet eller könsuttryck, och undervisningen ska förmedla ett öppet synsätt. Undervisningen ska också ta hänsyn till människors skilda förutsättningar utifrån etnicitet, kultur, religion och eventuella funktionshinder.

60. HBT-frågor i skolan, punkt 60 (v, mp)

av Rossana Dinamarca (v) och Mats Pertoft (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 60 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om HBT-frågor i skolan. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07:Ub299 yrkandena 2–5 och 2006/07:Ub325 samt avslår motion 2006/07:U294 yrkande 4.

Ställningstagande

Sverige införde på ett tidigt stadium sex- och samlevnadsundervisning i grundskolan och på gymnasiet. Undersökningar har dock visat att informationen och kunskapsspridningen om homosexualitet, bisexualitet, transsexualism och transvestism är bristfällig både i grundskolan, i gymnasieskolan och på de högre utbildningarna.

Det händer ofta att man inte tar upp frågor som rör HBT över huvud taget. Organisationer som RFSU, RFSL och RFSL Ungdom har ofta informatorer som når ut till ett stort antal skolor i landet. Vi anser att det är orimligt att elevens möjlighet att få saklig information om HBT-frågor ska vara beroende av om det finns frivilligorganisationer i närheten av skolan

eller inte. I den nya läroplanen för grundskolan är frågor som berör sex och samlevnad invävda i flera ämnen. Kursplanens texter är däremot mycket otydliga i vilka krav som finns på vad eleven ska uppnå i samlevnadskunskapen. Att skolan ska upplysa om homosexualitet och bisexualitet har helt strukits, detta är vi mycket kritiska till. Vi finner det orimligt att det kravet inte längre finns kvar.

Tyvärre förekommer det att skolor prioriterar bort undervisning om sexualitet och samlevnad eller att HBT-frågor får en mycket fördomsfull behandling. Det måste tydliggöras att alla elever, oavsett om de deltar i undervisning vid en fristående skola eller en offentligt ägd skola, har samma rätt till en objektiv undervisning i frågor om sexualitet och samlevnad, inklusive undervisning om HBT-frågor.

Delar av läromedel i undervisningen som rör homosexualitet, bisexualitet och transpersoner baserar sig på okunnighet och fördomar. Det handlar om såväl böcker på grundskole- och gymnasienivå som litteratur vid universitet och högskolor.

Detta är inte acceptabelt och måste med eftertryck motverkas! Nationella skolmyndigheter bör få i uppdrag att inleda ett utvecklingsarbete för hur undervisningen ska förbättras. Inom skolan borde information om homo- och bisexualitet, samt även könsöverskridande, ingå på ett integrerat sätt i undervisningen för samtliga elever och i samtliga relevanta skolämnen.

61. Uppdrag rörande HBT-frågor till Myndigheten för skolutveckling, punkt 61 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 61 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om uppdrag rörande HBT-frågor till Myndigheten för skolutveckling. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:K312 yrkande 29.

Ställningstagande

För att det ska vara möjligt att främja likabehandling och motverka diskriminering måste de som verkar inom utbildningsväsendet ha kunskap om frågor som rör homosexuella, bisexuella och transpersoner (s.k. HBT-kompetens). Mekanismerna som styr diskriminering och trakasserier bör medvetandegöras genom utbildning av personal. Utbildningen kan t.ex. problematisera frågor som rör sexuell läggning, diskriminering och sexuella trakasserier. Regeringen bör ge Skolverket och Högskoleverket i uppdrag att ta fram en plan för hur alla anställda inom utbildningsväsendet ska få HBT-kompetens.

62. Kunskap om könsmaktsordning, punkt 62 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 62 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om kunskap om könsmaktsordning. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Ub267.

Ställningstagande

Jämställdhet är en politisk viljeyttring som alla politiska partier har enats om. Därför har jämställdhetssträvandena också skrivits in i de dokument som styr skola och högre utbildning. För grundskola och gymnasieskola ingår jämställdhet i läroplanerna, dels i den värdegrund som verksamheten ska gestalta och förmedla, dels när det gäller rätten till likvärdig utbildning och rätt till lika behandling. I nu gällande skollag står att alla som arbetar i skolan ska främja jämställdhet.

För att kunna leva upp till paragrafen krävs kunskap hos all personal i skolan. Men framför allt måste elever och studenter ges kunskap för att själva kunna bilda sig en egen uppfattning, ta ställning och själva agera för förändring. För att nå dit är kunskap om könsmaktsordningen, kvinnors och mäns olika livssituation i olika tid och rum och olika feministiska teorier och samhällsanalyser ett grundläggande verktyg. Detta måste tydligt framgå av lagstiftning och skrivas in i olika styrdokument.

63. Feministiskt självförsvar, punkt 63 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 63 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om feministiskt självförsvar. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07:Ub280 yrkande 4 och 2006/07:Ub309 yrkande 11.

Ställningstagande

För många unga tjejer i Stockholms skolor är vardagen fylld av rädsla, obehag och en ständig beredskap för trakasserier, närmanden och till och med övergrepp. Rädslan begränsar unga tjejers handlings- och livsutrymme och hindrar dem från att utveckla en grundmurad självkänsla och ett gediget självförtroende.

Så länge som tjejer i landets skolor är utsatta för trakasserier måste något göras för att ge dem självförtroendet och styrkan att stå emot.

Vänsterpartiet menar att feministiskt självförsvar bör kunna erbjudas på Stockholms skolor, såväl som i övriga landet. Feministiskt självförsvar handlar om att skaffa sig kunskap om det sexualiserade våldet, om samarbete mellan flickor och kvinnor samt att skaffa sig handlingsberedskap att försvara sig mentalt, verbalt och fysiskt i en värld där flickor och kvinnor är underordnade och utsatta. Feministiskt självförsvar är grundat av kvinnor, för kvinnor och bygger på att flickor och kvinnor delar erfarenheter och tillsammans utarbetar strategier för att bl.a. hantera rädsla. Vi menar att regeringen bör ge Myndigheten för skolutveckling i uppdrag att hitta former som medger att alla tjejer på högstadiet och gymnasiet som så önskar ges möjlighet i skolan till feministiskt självförsvar.

64. Samhällsvetenskap, m.m., punkt 64 (v)

av Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 64 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om samhällsvetenskap. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:A270 yrkande 39 och avslår motionerna 2006/07:Ub237, 2006/07:Ub262, 2006/07:Ub327 yrkandena 1 och 2 samt 2006/07:Ub352.

Ställningstagande

Skolan ska förmedla kunskaper om mänskliga rättigheter och de förpliktelser dessa innebär och har alltså en viktig roll i arbetet mot rasism och främlingsfientlighet. Men denna roll behöver både utvecklas och tydliggöras. Skolornas arbete kring rasism och främlingsfientlighet sker i dag främst i form av tillfälliga insatser och inte som ett naturligt inslag i undervisningen. Därför bör Skolverket ges i uppdrag att göra en översyn av kursplanerna i grund- och gymnasieskolan i syfte att integrera kunskaper om rasism och diskriminering ur såväl ett historiskt som ett sociologiskt perspektiv.

Särskilda yttranden

1. Närhetsprincipen, punkt 5 (s)

Marie Granlund (s), Mikael Damberg (s), Agneta Lundberg (s), Louise Malmström (s), Ibrahim Baylan (s) och Peter Hultqvist (s) anför:

Det finns ett demokratiskt och pedagogiskt värde i att vi har socialt, religiöst och etniskt blandade klasser i Sveriges grundskolor. Socialdemokraterna anser att valfriheten för Sveriges elever och föräldrar är viktig, men att den inte får leda till etniskt och socialt segregerade skolor och klassrum.

2. Lärares fortbildning, punkt 16 (s)

Marie Granlund (s), Mikael Damberg (s), Agneta Lundberg (s), Louise Malmström (s), Ibrahim Baylan (s) och Peter Hultqvist (s) anför:

Svenska och matematik är viktiga verktyg för inläring i de allra flesta av skolans ämnen. Brister i dessa medför ofta att eleverna hamnar på efterkälken. Därför är det viktigt att de lärare som undervisar i dessa basämnen har gedigna kunskaper och kompetens att upptäcka och åtgärda brister så tidigt som möjligt. En massiv satsning bör därför göras på kompetensutveckling för de lärare som undervisar i dessa ämnen.

3. Skolbibliotek, punkt 23 (s)

Marie Granlund (s), Mikael Damberg (s), Agneta Lundberg (s), Louise Malmström (s), Ibrahim Baylan (s) och Peter Hultqvist (s) anför:

Den 8 december 2005 beslutade den socialdemokratiska regeringen att till Myndigheten för skolutveckling ge sammanlagt 5 miljoner kronor för att stärka skolbibliotekens roll och bidra till att klassisk litteratur sprids och lanseras i skolorna. I uppdraget ingår att stärka, stimulera och utveckla skolbiblioteken och det pedagogiska arbetet tillsammans med lärarutbildningarna. Arbetet utformas lokalt och innehåller perioder av kompetensutveckling som kombineras med lokala projektarbeten. Under 2006 kommer en nytgivning av moderna klassiker att påbörjas. Kulturrådet kommer att inom sitt läsfrämjandeuppdrag ta initiativ till en utgivning av moderna klassiker från olika språkområden och världsdelar i svensk översättning. Genom denna nytgivning kompletteras serien Alla Tidens Klassiker med 50 titlar modern litteratur anpassad till dagens ungas läsvanor och intresse. Myndigheten för skolutveckling har fått i uppdrag att lansera Alla Tidens Klassiker i skolans arbete med att skapa läslust och att främja elevernas språkutveckling.

4. Representation i lokala styrelser, punkt 26 (v)

Rossana Dinamarca (v) anför:

Vänsterpartiet motsätter sig tanken att valet av skola ska vara ett avgörande instrument för inflytande för elever och föräldrar över den egna skolsituationen. Det bästa och effektivaste sättet att stärka elevernas och föräldrarnas makt är att demokratisera alla skolor och låta skolorna bli samlingsplatser i lokalsamhället. Detta är också en viktig nyckel till kvalitetsförbättring i skolan, inte minst i skolor där många av föräldrarna är invandrare och kan bidra med sina perspektiv och erfarenheter för att utveckla skolan. Det är därför viktigt, när verksamheten med lokala skolstyrelser med elev- eller föräldramajoritet permanentas, att skolan verkar för att alla elever kommer att vara representerade.

5. Betyg, punkt 27 (s)

Marie Granlund (s), Mikael Damberg (s), Agneta Lundberg (s), Louise Malmström (s), Ibrahim Baylan (s) och Peter Hultqvist (s) anför:

Betygen spelar en viktig roll i skolan, både som urvalsinstrument och som utvärderingsinstrument. Det går naturligtvis att diskutera exakt från vilken årskurs betyg ska ges. Det finns inte sällan en övertro på betygen som pedagogiskt verktyg. Barn är olika och mognar i olika takt. Socialdemokraterna menar att detta ska de också få göra utan den press det innebär att bli betygssatt redan som sex-sjuåring.

6. Rapport om olovlig frånvaro i betyg, punkt 32 (s)

Marie Granlund (s), Mikael Damberg (s), Agneta Lundberg (s), Louise Malmström (s), Ibrahim Baylan (s) och Peter Hultqvist (s) anför:

Skolan har ett ansvar att följa upp elevens utveckling i t.ex. de individuella utvecklingsplanerna samt att skapa dialog med föräldrar.

En tidig signal om att allt inte står rätt till i den ungas liv kan vara skolmisslyckande eller skolk. Om dessa problem inte avhjälpas, kan de få stor betydelse för ungdomarnas framtid. Skolan har ett ansvar att hantera dessa risksignaler, i samverkan med skolhälsovård och elevvård.

7. Avstängning och kvarsittning, punkt 33 (s)

Marie Granlund (s), Mikael Damberg (s), Agneta Lundberg (s), Louise Malmström (s), Ibrahim Baylan (s) och Peter Hultqvist (s) anför:

Att flytta en elev löser enligt Socialdemokraterna inte situationen. Dock kan det vara nödvändigt som en yttersta åtgärd.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2006

2006/07:K312 av Lars Ohly m.fl. (v):

27. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever även ska omfatta diskriminering på grund av könsidentitet.
28. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att uppdra åt Skolverket och Högskoleverket att ta fram en plan för hur alla anställda inom utbildningsväsendet ska få HBT-kompetens.
29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge Myndigheten för skolutveckling i uppdrag att återkomma med förslag på hur frågor om sexuell läggning och könsidentitet ska beröras på ett integrerat sätt i undervisningen i grundskolan och gymnasieskolan.

2006/07:Fi219 av Mikaela Valtersson (mp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att de skolkvalitetsdata som finns tillgängliga ska publiceras för varje skola på ett användarvänligt sätt.

2006/07:Fi244 av Göran Persson i Stjärnhov m.fl. (s):

45. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om fristående skolor.

2006/07:C359 av Veronica Palm m.fl. (s):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att alla barn ska ha rätt till en bra och trygg skola.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att resurser till skolan ska fördelas efter behov och inte via ett rakt skolpengssystem.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att öka de riktade anslagen till de skolor i storstädernas förorter som har det tuffast.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att stärka skolan som en plats att mötas på och att se till att varje skola är så bra att ingen förälder ska känna sig tvungen att välja bort den närmaste skolan.

2006/07:U294 av Birgitta Ohlsson m.fl. (fp):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om tydliga skrivningar om sexuell läggning och könsidentitetsuttryck i skolans kursplaner.

2006/07:So375 av Lars Ohly m.fl. (v):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skolhälsovården behöver byggas ut.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stimulansåtgärder för att öka möjligheterna för skolor att bli en s.k. hälsofrämjande skola.

2006/07:So379 av Désirée Pethrus Engström (kd):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om undervisning i hälsa och kost.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om antalet idrottstimmar i skolan.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kuratorers kunskaper.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sex- och samlevnadsundervisningen i skolan.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om maximalt antal elever som skolläkare och skolsköterska ska ansvara för.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om riktlinjerna för skolhälsovården.

2006/07:So383 av Gunvor G Ericson och Thomas Nihlén (båda mp):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att berörda lärare ges möjlighet till fortbildning i ämnet sex- och samlevnadsundervisning samt att det bör ingå i lärarutbildningen.

2006/07:So461 av Agneta Lundberg och Jan Björkman (båda s):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skolans förebyggande arbete.

2006/07:So463 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om läromedel.

2006/07:So464 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp):

19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ungdomar har rätt till saklig sexualkunskap oavsett sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om mer rörelse i skolan.
31. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om regler för sponsring och företags allmänna medverkan i skolor.
32. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa kvalitetskrav angående skolmat i skollagen.
35. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av frukost i skolan.

2006/07:Kr218 av Sven Bergström och Birgitta Sellén (båda c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att öka utrymmet för idrott i skolan.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att öka simkunnigheten bland barn och ungdomar.

2006/07:Kr219 av Birgitta Sellén och Sven Bergström (båda c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det behövs forskning om vad den successiva övergången till enbart engelska i skolan innebär för den svenska språkkänslan och språkkunskapen.

2006/07:Ub206 av Luciano Astudillo (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skollagen utvärderas och förtydligas för att värna den avgiftsfria undervisningen.

2006/07:Ub209 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av ökad idrott på schemat i skolan.

2006/07:Ub210 av Ann-Christin Ahlberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kompetensutveckling för personal i förskola och skola.

2006/07:Ub212 av Ann-Christin Ahlberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ytterligare utveckla pedagogiska alternativ i den kommunala skolan.

2006/07:Ub213 av Ann-Christin Ahlberg m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökad insyn och kontroll av friskolor.

2006/07:Ub218 av Rossana Dinamarca m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen bör återkomma med förslag angående hem- och konsumentkunskapens ställning inom utbildning för hållbar utveckling, särskilt hållbar konsumtion.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen bör återkomma med förslag angående hem- och konsumentkunskapens ställning för främjandet av god hälsa, fysiskt såväl som psykiskt.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen bör återkomma med förslag om hem- och konsumentkunskapens betydelse som jämställdhetsfrämjande ämne.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om särskilda krav på lokaler och utrustning, inklusive hem- och konsumentkunskap.

2006/07:Ub220 av Siw Wittgren-Ahl (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att grundskolans läroplan ska följas och att befogade förändringar i läroplanen ska ske.

2006/07:Ub221 av Ann-Christin Ahlberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att alla elever och förskolebarn bör kunna få minst ett besök om året på ett vetenskapscentrum.

2006/07:Ub224 av Carina Hägg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kvinnokonventionen bör ingå som en del i elevers skolutbildning.

2006/07:Ub228 av Kjell Eldensjö (kd):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om rikskampanjer i skolan om faran med användandet av olika droger.

2006/07:Ub233 av Ulrika Carlsson i Skövde och Sven Bergström (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av att alla landets elever i grundskolan eller gymnasieskolan vid något tillfälle under sin skoltid får besöka riksdagen och Stockholm.

2006/07:Ub237 av Solveig Zander (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om samhällsinformation och politisk information till barn och ungdomar i skolan.

2006/07:Ub241 av Mikael Oscarsson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en kyrkolokal ska kunna användas för t.ex. skolavslutningar.

2006/07:Ub245 av Nikos Papadopoulos (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en analys och redovisning av grundskolans och gymnasieskolans läromedel.

2006/07:Ub246 av Helene Petersson i Stockaryd (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om krav på överlämnande av åtgärdsprogram vid byte av skola.

2006/07:Ub248 av Carina Hägg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om undervisning i sex och samlevnad.

2006/07:Ub249 av Nikos Papadopoulos (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om möjligheter till svenskundervisning utomlands.

2006/07:Ub250 av Lars Wegendal (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om ungdomars möjlighet att besöka Stockholm.

2006/07:Ub253 av Mats Pertoft m.fl. (mp):

1. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring i skollagen så att det blir möjligt för skolor med alternativ pedagogisk profil att, efter prövning av Skolverket, arbeta efter en alternativ läroplan.

2. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring i skollagen så att kommunala grundskolor får möjlighet att arbeta efter alternativa kursplaner, i enlighet med vad som i motionen anförs.
3. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring i skollagen så att alla grundskolor får möjlighet att ha egna ämnen inom ramen för skolans val.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stödande av framväxten av profilklasser.
5. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring i skollagen så att skolor med såväl offentlig som fristående huvudman efter prövning av Skolverket ska kunna tillämpa ett annat bedömningssystem än betyg.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att den nationella timplanen ska avskaffas.

2006/07:Ub254 av Mats Pertoft m.fl. (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skollagen ska föreskriva att varje skola ska ha ett fungerande representativt forum för elevinflytande.
2. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring i skollagen så att elever ges rätt att få extra stöd för att ta igen undervisning.
3. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring i skollagen så att den garanterar att det framgår av en elevs slutbetyg om denne varit engagerad i elevinflytande, skyddsombudsarbete, skoltidningsarbete eller dylikt.
4. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring i skollagen så att elever ges rätt att överklaga åtgärdsprogram.
5. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring i skollagen så att elever får rätt att få sina betyg omprövade.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det inte ska vara möjligt för skolorna att utfärda skriftliga omdömen i ordning och uppförande.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om kvarsittning.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om avstängning.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att olovlig frånvaro inte ska föras in i betygen.
10. Riksdagen begär att regeringen ändrar skollagen så att lärare ges rätt att omhänderta föremål som används störande, i enlighet med vad som i motionen anförs.

2006/07:Ub260 av Cecilia Wikström i Uppsala (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa en litterär kanon i skolan.

2006/07:Ub261 av Anne Marie Brodén (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om fler obligatoriska schemalagda idrottstimmar i grundskolan och på gymnasiet.

2006/07:Ub262 av Karla López m.fl. (mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utredning om elevers kunskaper om brott mot mänskliga rättigheter som har ägt rum i Sverige, med fokus på rasism, diskriminering och förtryck.

2006/07:Ub263 av Mats Pertoft m.fl. (mp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om nationella prov i svenska och obligatoriska kontrollstationer.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att betyg inte ska ges i tidigare årskurser än i dag, dvs. från årskurs 8.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om skriftliga omdömen i ordning och uppförande.

2006/07:Ub267 av Rossana Dinamarca m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förändringar i läroplanerna för grundskolan och gymnasieskolan samt i högskoleförordningens examensordningar.

2006/07:Ub268 av Inger Jarl Beck (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om hemkunskap och idrott i skolan.

2006/07:Ub270 av Lars Ohly m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kravet på kommunerna att hålla kultur- och musikskolor förs in i skollagen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att bestämmelserna om skolbibliotek förs över från bibliotekslagen till skollagen.

2006/07:Ub271 av Agneta Gille (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att nationellt och internationellt verka för utbildning i hållbar utveckling.

2006/07:Ub275 av Leif Jakobsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av oanmälda utbildningsinspektioner samt behovet av en lagstadgad anmälningsplikt för skolpersonal.

2006/07:Ub277 av Elisabeth Svantesson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en översyn avseende införandet av en nationell skolpeng.

2006/07:Ub279 av Johan Löfstrand och Luciano Astudillo (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om problemen kring läs- och skrivsvårigheter.

2006/07:Ub280 av Kalle Larsson m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att uppdra åt Skolverket att verka för att barn och unga med arbetarklassbakgrund och utländsk bakgrund liksom deras föräldrar representeras i lokala skolstyrelser.
2. Riksdagen begär att regeringen föreslår ändring i skollagen i enlighet med vad i motionen anförs om bedömning av ansökan om etablering av fristående skola.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Skolverket bör avslå ansökan om bidrag till fristående konfessionella skolor även om kommunen tillstyrker ansökan.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen bör ge Myndigheten för skolutveckling i uppdrag att hitta former som medger att alla flickor på högstadiet och gymnasiet som så önskar ges möjlighet till utbildning i skolan i feministiskt självförsvar.
5. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag om hur skolmiljön kan göras fri från pornografi.

2006/07:Ub283 av Luciano Astudillo (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om krav på att friskolorna åläggs ett särskilt ansvar att verka för en bredare rekrytering av elever.

2006/07:Ub286 av Johan Pehrson (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utöka retorikträningen i skolan och undersöka hur skolan lyckas med att lära ut retoriska kunskaper.

2006/07:Ub289 av Hillevi Engström (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av förändringar i skolans syn på undervisning i ämnet idrott och hälsa för att förebygga ohälsa och fetma hos barn och ungdomar.

2006/07:Ub291 av Mikaela Valtersson (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om vikten av naturskolor.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att definiera naturskolor på samma sätt som teknikcentrum.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att lärare bör få kunskap om utomhuspedagogik.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om behovet av att stärka utomhuspedagogikens ställning i läroplanen.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om behovet av att sprida kunskap och information om naturskolor och utomhuspedagogik.

2006/07:Ub292 av Margareta Cederfelt (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om lika villkor för skolskjuts oavsett skolans huvudman.

2006/07:Ub295 av Camilla Lindberg (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om granskningen av läromedel.

2006/07:Ub297 av Tobias Krantz (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en effektivare narkotikaupplysning i skolan.

2006/07:Ub298 av Jeppe Johnsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ersättningen till fristående skolor.

2006/07:Ub299 av Olof Lavesson m.fl. (m, c, fp, v, mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om HBT-kompetens för anställda inom utbildningsväsendet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om HBT-frågor i skollagen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kursplanerna på grundskole- och gymnasienivå.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om HBT-frågor inom olika skolämnen.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om alla elevers rätt till objektiv undervisning i HBT-frågor.

2006/07:Ub304 av Mikaela Valtersson och Ulf Holm (båda mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skolor ska vara en reklamfri zon.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utvecklingsfonder.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om läromedel.

2006/07:Ub306 av Mikaela Valtersson (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av regelbundna kontroller av skolans inre bullernivå, exempelvis i matsalarna.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att riktlinjer för bullernivåer anpassade för barn bör tas fram.

2006/07:Ub307 av Magdalena Andersson m.fl. (m, s, fp, mp, kd, c, v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om undervisning om säkerhet på Internet i grundskolan.

2006/07:Ub309 av Lars Ohly m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att bestämmelserna om avgiftsfrihet bör förtydligas i skollagen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skollagen, vad gäller skolmältider, även ska omfatta kostnadsfri frukost.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skolplikten.

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att staten bör handha lärarnas återkommande fortbildning.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skollagen ändras så att endast behöriga lärare kan få en tillsvidareanställning.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att betygen bör avskaffas.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ersätta de graderade betygen med ett intyg på genomförd utbildning.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda rätten för elever att överklaga betyg.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge Myndigheten för skolutveckling i uppdrag att hitta former som medger att alla flickor från år 7 och på gymnasiet erbjuds feministiskt självförsvar i skolan.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att uppdra åt Skolverket att i samråd med Kulturrådet ansvara för att främja, följa och utvärdera skolbiblioteksverksamheten.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att paragrafen om skolbibliotek bör flyttas från bibliotekslagen till skollagen och att kriterier införs för vad ett skolbibliotek är.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kultur- och musikskolor förs in i skollagen.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda ett nyckeltal för elevhälsa samt i skollagen slå fast varje barns rätt till tillgänglig och professionell elevhälsa.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inrätta ett nationellt statistikregister över elevers olycksfall som ett medel för att öka kunskapen och ge underlag till förbättringar i arbetsmiljön.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Arbetsmiljöverket bör precisera och kvalitets-säkra innehållet i elevskyddsombudens utbildning.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att elevskyddsombuden ska ha samma rättigheter som andra skyddsombud.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att elevskyddsombud i grundskolan måste få motsvarande rätt till stödundervisning som de i gymnasiet.

22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Arbetsmiljöverket bör få i uppdrag att prioritera tillsynen av elevernas fysiska och psykosociala miljö.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen kring lokaler, utemiljö och utrustning bör innehålla krav på tillgänglighet för elever med funktionshinder.
25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Myndigheten för skolutveckling bör stimulera fortbildning i sex och samlevnad för alla relevanta yrkeskategorier som arbetar med ungdomar.
26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att elevernas rätt till reellt inflytande över sin utbildning och arbetsmiljö förtydligas i skollagen.

2006/07:Ub319 av Ameer Sachet (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att läsa engelska under hela grundskoletiden.

2006/07:Ub324 av Yilmaz Kerimo (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av att förstärka kommunernas inflytande vid etablering av friskolor.

2006/07:Ub325 av Olof Lavesson m.fl. (m, c, fp, v, mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om bilden av HBT i läromedel.

2006/07:Ub327 av Hillevi Engström (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kunskap om EU behöver öka inom grund- och gymnasieskolan.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en översyn av möjligheten att bereda lärare i ämnet samhällskunskap vidareutbildning i EU-kunskap.

2006/07:Ub331 av Christian Holm och Jessica Polfjärd (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att se över grundskoleförordningens regler kring skriftliga omdömen.

2006/07:Ub336 av Göran Persson i Simrishamn m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skolundervisningen bör främja entreprenörskap av alla slags former – även det kooperativa, i form av ekonomiska föreningar.

2006/07:Ub337 av Luciano Astudillo (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om tillvalsspråk i grundskolan.

2006/07:Ub338 av Kent Härstedt (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om simkunnighet.

2006/07:Ub342 av Désirée Liljevall (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skolans hälsoarbete.

2006/07:Ub345 av Else-Marie Lindgren (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om situationen gällande skolskjuts för elever med växelvist boende.

2006/07:Ub347 av Eva Sonidsson och Jasenko Omanovic (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ljudnivån i skolan.

2006/07:Ub349 av Marie Nordén m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om hälsa i skolan.

2006/07:Ub352 av Kerstin Andersson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om skolans ansvar för att förmedla kunskaper till eleverna om demokrati.

2006/07:Ub360 av Sven Gunnar Persson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att barn med hörselnedsättningar bör få bättre tillgång till teckenspråk, hörseltekniska anpassningar och hörselutbildade lärare i skolan.

2006/07:Ub361 av Fredrik Lundh m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om efterlevnaden av skollagen när det gäller avgifter i grundskolan.

2006/07:Ub366 av Gunnar Sandberg och Lars U Granberg (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om mer idrott och hälsa i grund- och gymnasieskolan.

2006/07:Ub370 av Veronica Palm m.fl. (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utbildning och pedagogiska verktyg kommer lärare till godo kring frågor om homo- och bisexuella och transpersoner.

2006/07:Ub378 av Anneli Särnblad och Carin Runeson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av att livskunskap genomsyrar alla områden inom skolan.

2006/07:Ub379 av Anneli Särnblad och Kurt Kvarnström (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om friskolor.

2006/07:Ub380 av Ann-Kristine Johansson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att uppvärdera betydelsen av ämnet hem- och konsumentkunskap och att undervisningen påbörjas redan i mellanstadiets lägre årskurser.

2006/07:Ub381 av Anne Ludvigsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om finansiering av religiösa friskolor.

2006/07:Ub383 av Yvonne Andersson och Inger Davidson (båda kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om barns och ungdomars psykiska ohälsa.

2006/07:Ub384 av Marina Pettersson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att det i kursplanen för grundskolan bör införas krav på obligatorisk simundervisning.

2006/07:Ub388 av Mats Berglind och Thomas Östros (båda s):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om en utökad satsning på grundskolans resurser till studiesvaga elever.

2006/07:Ub389 av Jörgen Hellman och Christina Oskarsson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av att den kommunala musikskolan är tillgänglig för alla barn.

2006/07:Ub391 av Siw Wittgren-Ahl och Ronny Olander (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om konflikthantering i skolan genom elevmedling.

2006/07:Ub394 av Monica Green m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om elevers inflytande på arbetsmiljön i skolan.

2006/07:Ub395 av Carina Adolfsson Elgestam m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att avskaffa läxor i skolan.

2006/07:Ub396 av Carina Hägg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om tillsyn av konfessionella fristående skolor.

2006/07:Ub399 av Kerstin Andersson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av behöriga lärare.

2006/07:Ub400 av Kerstin Andersson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om professionell elevhälsovård.

2006/07:Ub403 av Anneli Särnblad och Carin Runeson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om frågan om att motverka mobbning fortsätter vara på regeringens dagordning för en skola fri från mobbning.

2006/07:Ub406 av Pia Nilsson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om vikten av att all personal som arbetar med barn och ungdomar har tillräcklig kunskap i kost- och motionsfrågor.

2006/07:Ub409 av Veronica Palm m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om barns rätt att utvärdera hela sin skolsituation.

2006/07:Ub410 av Veronica Palm (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Skolverket ges i uppdrag att genomföra en kritisk analys av det tryckta undervisningsmaterialet som används i grund- och gymnasieskolan i dag.

2006/07:Ub419 av Britta Rådström och Helén Pettersson i Umeå (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kommunalt inflytande över etablering av friskolor.

2006/07:Ub420 av Anders Ygeman och Veronica Palm (båda s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att lika chans för alla kräver olika resurser.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det måste göras medvetna satsningar på att skapa skolor med hög kvalitet och hög status i ekonomiskt fattiga områden.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att de första åren i ett barns liv är avgörande för barnets fortsatta utveckling och lärande.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att stärka tvåspråkigheten.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utveckla uppföljning och utvärdering.

2006/07:Ub422 av Chatrine Pålsson Ahlgren (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nolltolerans mot mobbning.

2006/07:N295 av Désirée Pethrus Engström och Rosita Runegrund (båda kd):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om entreprenörskap som en naturlig del av utbildningar.

2006/07:A270 av Lars Ohly m.fl. (v):

31. Riksdagen begär att regeringen ger Skolverket i uppdrag att verka för att barn och unga med utländsk bakgrund liksom deras föräldrar representeras i lokala skolstyrelser.
32. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kommunal vetorätt vid godkännande av en ny fristående skola.
33. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Skolverket genomgående bör avslå ansökan om bidrag till fristående konfessionella skolor, även om kommunen tillstyrker ansökan.
34. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om närhetsprincipen.
35. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stärkt modersmålsundervisning.

39. Riksdagen begär att regeringen ger Skolverket i uppdrag att göra en översyn av kursplanerna i grund- och gymnasieskolan i syfte att integrera kunskaper om rasism och diskriminering ur såväl ett historiskt som ett sociologiskt perspektiv.